

სს „ლიბერთი ბანკი“ და შვილობილი საწარმოები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	5
2. მომზადების საფუძველი	6
3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა	7
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	18
5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ	21
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	21
7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	22
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები	23
9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	35
10. ძირითადი საშუალებები	38
11. არამატერიალური აქტივები	40
12. იჯარა	40
13. გადასახადები	41
14. სხვა აქტივები, გადახდილი ავანსები და სხვა ვალდებულებები	43
15. საკრედიტო ზარალის ხარჯი და სხვა გაუფასურება და ანარიცხები	45
16. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	46
17. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	47
18. სუბორდინირებული ვალი	48
19. საკუთარი კაპიტალი	49
20. პირობითი ვალდებულებები	51
21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი	53
22. წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან	53
23. სხვა შემოსავალი	54
24. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	54
25. სხვა საოპერაციო ხარჯები	55
26. რისკის მართვა	56
27. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები	81
28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	87
29. კაპიტალის მართვა	89

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ლიბერთი ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ლიბერთი ბანკისა“ და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობი ვართ კომპანიისგან ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც ეხება საქართველოში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტს და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტის ძირითად საკითხებად მიიჩნევა ისეთი საკითხები, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული შეფასებით, ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ ჩვენ მიერ ჩატარებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისა და თანდართული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბების კონტექსტში და ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვთქვამთ. ქვემოთ თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩატარებული აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“, აღნიშნული საკითხის ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რომელთა მიზანიც იყო რეაგირება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების ჩვენ მიერ შეფასებულ რისკებზე. ჩვენი აუდიტის პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხის განსახილველად ჩატარებული პროცედურების შედეგები, წარმოადგენს თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

აუდიტის ძირითადი საკითხი

როგორ მივუდევით აუდიტის ძირითად საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

ვინაიდან მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ („ფასს 9“) მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა კომპლექსურია და განსჯას საჭიროებს, ეს საკითხი აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხად მივიჩნიეთ.

დანაკარგების გამო სესხების გაუფასურება გამოითვლება ერთდროულად კოლექტიური დარეზერვების მოდელითა და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე ინდივიდუალური სასესხო რეზერვის შექმნით, და აგრეთვე რეგრესული საპროგნოზო შეფასებების საფუძველზე.

ჩვენ გავერკვეით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის პროცესში და შევაფასეთ ჯგუფის მიერ შემუშავებული მეთოდები.

სადაც ცვლილება შევიდა მოდელის პარამეტრებსა და დაშვებებში, ჩვენ გავერკვეით ცვლილებების მიზეზებში და ცვლილებების შეფასებაში ჩავრთეთ შიდა საკრედიტო რისკის ექსპერტები.

აუდიტის განმავლობაში, ძირითადად, შემდეგი საკითხები გავაანალიზეთ:

- ▶ შევაფასეთ საკრედიტო რისკის მოდელები და დაშვებები, რომლებიც გამოყენებულია დარეზერვების ძირითადი პარამეტრების დადგენისა და თითოეული პორტფელისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების განსაზღვრისთვის;

აუდიტის ძირითადი საკითხი

როგორ მივუდევით აუდიტის ძირითად საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

კოლექტიური და ინდივიდუალური დარეზერვება დამოკიდებულია რამდენიმე დაშვებასა და განსჯაზე. მაგალითად:

- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელ მოდელში გამოყენებული სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და დაშვებები;
- ▶ სესხების გადანაწილება პირველ, მეორე და მესამე სტადიებზე ფასს 9-ში წარმოდგენილი კრიტერიუმების მიხედვით;
- ▶ სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გავლენის შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები;
- ▶ დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების განსაზღვრა; და
- ▶ ინდივიდუალურად დადგენილი რეზერვების შეფასება, მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით.

რეზერვის დადგენისას გამოყენებული განსჯისა და მოდელირების სხვადასხვა ხერხის გამო, დაშვებებმა და პროგნოზებმა შეიძლება განაპირობოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებული რეზერვი.

- ▶ შევავსეთ ხელმძღვანელობის განსჯა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდის და დეფოლტის შემთხვევის გამოვლენასთან მიმართებით ინდივიდუალურ და კოლექტიურ საფუძველზე, რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების მიხედვით; შევავსეთ ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული კრიტერიუმების გამოყენების თანმიმდევრულობა საანგარიშგებო თარიღისთვის; გავტესტეთ სესხების განაწილება შესაბამის გაუფასურების სტადიებზე ჯგუფის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიაში წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმების შესაბამისად.
- ▶ ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული ჯგუფისთვის შევავსეთ საფუძველი, რომლითაც განისაზღვრა რეზერვი და მტკიცებულება, რასაც ეყრდნობა ხელმძღვანელობის ანალიზი, შევამოწმეთ ძირითადი დაშვებები და ამოსავალი მონაცემები მართებული იყო თუ არა მსესხებლის გარემოებებისთვის და გადავიანგარიშეთ გაუფასურების ზარალი. ჩვენ შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული კორპორაციული კრედიტები და საფუძვლიანად შევამოწმეთ სამომავლო ფულადი ნაკადების შესახებ დაშვებები, უზრუნველყოფის საგნების ღირებულებისა და მოსალოდნელი შედეგების დადგომის ალბათობების ჩათვლით.

აუდიტის ძირითადი საკითხი

როგორ მივუდევით აუდიტის ძირითად საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში

მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია შესულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-4 შენიშვნაში „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები“, მე-8 შენიშვნაში „მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“ და 26-ე შენიშვნაში „რისკის მართვა“.

- კოლექტიურად შეფასებული რეზერვის შესამოწმებლად შევაფასეთ საბაზისო სტატისტიკური მოდელები, მთავარი ამოსავალი მონაცემები და გამოყენებული დაშვებები და ასევე შევაფასეთ საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშებაში.

შევაფასეთ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ განმარტებითი შენიშვნები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ჯგუფის 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ჯგუფის 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტის პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტის მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე

- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით, შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ▶ ვგეგმავთ და ვატარებთ ჯგუფის აუდიტს, რათა მოვიპოვოთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებები ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რომლის საფუძველზეც ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მიზნით ჩატარებული აუდიტორული სამუშაოების ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და მიმოხილვაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

აუდიტის კომიტეტს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ამასთან, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ განცხადებას, სადაც ვადასტურებთ, რომ დავიცავით დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული სათანადო ეთიკური მოთხოვნები და ვაცნობთ ყველა ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც, გონივრულ ფარგლებში, შეიძლება მიჩნეულიყო, რომ გავლენას ახდენს ჩვენს დამოუკიდებლობაზე, ასევე საფრთხეების აღმოსაფხვრელად გატარებული ზომების ან გამოყენებული შესაბამისი დამცავი ზომების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

აუდიტის კომიტეტისთვის ინფორმირებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში და, მაშასადამე, მიიჩნევა აუდიტის ძირითად საკითხებად. ამ საკითხებს აღწერთ ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონმდებლობით არ იკრძალება საჯაროდ მოცემული საკითხის ინფორმირება ან, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, თვითონ არ გადაწყვეტთ, რომ აუდიტორის დასკვნაში არ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ საკითხის ინფორმირება, რადგან, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ამგვარი ქმედებით განპირობებული მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგები გადააჭარბებს მისი ინფორმირებით მოსალოდნელ სარგებელს, რომელიც საზოგადოებრივ ინტერესებს ემსახურება.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია ანა კუსრაშვილი.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2025 წლის 8 მაისი

თბილისი, საქართველო

**Building a better
working world**

აუდიტის კომიტეტისთვის ინფორმირებული საკითხებიდან განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში და, მაშასადამე, მიიჩნევა აუდიტის ძირითად საკითხებად. ამ საკითხებს აღვეწერთ ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონმდებლობით არ იკრძალება საჯაროდ მოცემული საკითხის ინფორმირება ან, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, თვითონ არ გადავწყვეტთ, რომ აუდიტორის დასკვნაში არ უნდა მოხდეს ამა თუ იმ საკითხის ინფორმირება, რადგან, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ამგვარი ქმედებით განპირობებული მოსალოდნელი უარყოფითი შედეგები გადააჭარბებს მისი ინფორმირებით მოსალოდნელ სარგებელს, რომელიც საზოგადოებრივ ინტერესებს ემსახურება.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია ანა კუსრაშვილი.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2025 წლის 8 მაისი

თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2024	2023
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	441,329	494,771
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	105,719	99,723
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	8	3,547,780	2,857,976
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	502,315	346,704
ძირითადი საშუალებები	10	169,442	153,069
არამატერიალური აქტივები	11	71,952	61,406
აქტივის გამოყენების უფლება	12	38,255	30,724
გადახდილი ავანსები	14	9,672	6,728
სხვა აქტივები	14	30,592	44,496
სულ აქტივები		4,917,056	4,095,597
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	16	855,979	363,574
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	17	3,227,446	3,033,490
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები		637	11,771
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	13	17,490	17,220
საიჯარო ვალდებულება	12	39,886	30,114
სხვა ვალდებულებები	14	36,382	50,103
სუბორდინირებული ვალი	18	129,903	93,588
სულ ვალდებულებები		4,307,723	3,599,860
საკუთარი კაპიტალი	19		
სააქციო კაპიტალი		44,491	44,491
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		35,558	35,558
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები		4,565	4,565
გაუნაწილებელი მოგება		489,911	386,890
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		3,458	2,331
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი		31,350	21,902
სულ საკუთარი კაპიტალი		609,333	495,737
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		4,917,056	4,095,597

ბანკის წესდების 9.8 მუხლით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წინამდებარე დოკუმენტი ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია ბანკის დირექტორთა საბჭოს სახელით შემდეგი დირექტორების მიერ:

ბექა გოგიჩაიშვილი

გენერალური დირექტორი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

ფინანსური დირექტორი

8 მაისი, 2025 წ.

5-90 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2024	2023
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	441,329	494,771
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	105,719	99,723
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	8	3,547,780	2,857,976
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	502,315	346,704
ძირითადი საშუალებები	10	169,442	153,069
არამატერიალური აქტივები	11	71,952	61,406
აქტივის გამოყენების უფლება	12	38,255	30,724
გადახდილი ავანსები	14	9,672	6,728
სხვა აქტივები	14	30,592	44,496
სულ აქტივები		4,917,056	4,095,597
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	16	855,979	363,574
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	17	3,227,446	3,033,490
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები		637	11,771
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	13	17,490	17,220
საიჯარო ვალდებულება	12	39,886	30,114
სხვა ვალდებულებები	14	36,382	50,103
სუბორდინირებული ვალი	18	129,903	93,588
სულ ვალდებულებები		4,307,723	3,599,860
საკუთარი კაპიტალი	19		
სააქციო კაპიტალი		44,491	44,491
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		35,558	35,558
კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები		4,565	4,565
გაუნაწილებელი მოგება		489,911	386,890
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		3,458	2,331
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი		31,350	21,902
სულ საკუთარი კაპიტალი		609,333	495,737
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		4,917,056	4,095,597

ბანკის წესდების 9.8 მუხლით მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე, წინამდებარე დოკუმენტი ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია ბანკის დირექტორთა საბჭოს სახელით შემდეგი დირექტორების მიერ:

ბექა გოგიჩაიშვილი

გენერალური დირექტორი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

ფინანსური დირექტორი

8 მაისი, 2025 წ.

5-90 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2024 წლით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2024	2023
ფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი			
მომხმარებელზე გაცემული სესხები		555,720	478,710
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		42,134	30,453
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		16,950	13,509
		614,804	522,672
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე		(224,916)	(206,762)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(44,967)	(18,869)
საიჯარო ვალდებულებები		(1,432)	(1,352)
სუბორდინირებული ვალი		(9,917)	(8,066)
		(281,232)	(235,049)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		333,572	287,623
საკრედიტო ზარალის ხარჯი	15	(31,459)	(37,985)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯის შემდგომ		302,113	249,638
წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან:	21	24,952	28,183
– შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან		54,452	51,257
– საკომისიო ხარჯი		(29,500)	(23,074)
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:			
– სავალუტო ოპერაციების და წარმოებული ინსტრუმენტების გადაფასება	22	22,665	12,985
– საკუროს სხვაობები	22	(206)	713
სხვა შემოსავალი	23	16,464	16,165
		63,875	58,046
არასაპროცენტო შემოსავალი			
პერსონალზე გაწეული ხარჯი	24	(139,421)	(117,774)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	24	(54,587)	(45,574)
ცვეთა და ამორტიზაცია	10, 11, 12	(37,323)	(34,954)
წმინდა შემოსულობა/ზარალი სავაჭრო ოპერაციებიდან		(174)	–
სხვა საოპერაციო ხარჯები	25	(11,995)	(12,149)
სხვა გაუფასურება და რეზერვები	15	(3,476)	(1,197)
		(246,976)	(211,648)
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯამდე		119,012	96,036
მოგების გადასახადის ხარჯი	13	(15,655)	(14,989)
წლის წმინდა მოგება		103,357	81,047
სხვა სრული შემოსავალი			
სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც შემდეგ მოგებად ან ზარალად არ რეკლასიფიცირდება			
შენიშვნების გადაფასება		12,358	–
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	13	(2,472)	–
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც შემდეგ მოგებად ან ზარალად არ რეკლასიფიცირდება		9,886	–
სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც შემდეგ მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირდება			
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების რეზერვის და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილების დინამიკა			
წმინდა ცვლილება სამართლიან ღირებულებებში წლის განმავლობაში		887	574
ცვლილებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში		30	231
რეკლასიფიკაცია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში		210	–
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი, რომელიც შემდეგ მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირდება		11,013	805
წლის სხვა სრული შემოსავალი, გადასახადის გათვალისწინებით		114,370	805
წლის სრული შემოსავალი, გადასახადის გათვალისწინებით		114,370	81,852
შემოსავალი აქციაზე:	20		
საბაზისო შემოსავალი ერთ აქციაზე (ღ -ში მთლიანი თანხა)		0.023	0.018
განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე (ღ -ში მთლიანი თანხა)		0.023	0.018
5-90 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.			

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2024 წლით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

ბანკის აქციონერებისთვის მიკუთვნებადი								
	სააქციო კაპიტალი	დამა-ტებით შეტანილი კაპიტალი	გამოს-ყიდული აქციები	კონვერ-ტირებადი პრივილე- გირებული აქციები	გაუნაწი-ლებელი მოგება	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდე- ბისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	ძირითადი საშუა- ლების გადაფა- სების რეზერვი	სულ
31 დეკემბერი, 2022 წ.	54,629	35,558	(10,138)	4,565	306,093	1,526	22,428	414,661
წლის წმინდა მოგება	–	–	–	–	81,047	–	–	81,047
სხვა სრული შემოსავალი	–	–	–	–	–	805	–	805
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	–	–	81,047	805	–	81,852
გადაფასების რეზერვის ცვეთა (მე-19 შენიშვნა)	–	–	–	–	526	–	(526)	–
გამოსყიდული აქციების გაუქმება (მე-19 შენიშვნა)	(10,138)	–	10,138	–	–	–	–	–
კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადახდილი დივიდენდები (მე-19 შენიშვნა)	–	–	–	–	(776)	–	–	(776)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	44,491	35,558	–	4,565	386,890	2,331	21,902	495,737
წლის წმინდა მოგება	–	–	–	–	103,357	–	–	103,357
სხვა სრული შემოსავალი	–	–	–	–	–	1,127	9,886	11,013
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	–	–	103,357	1,127	9,886	114,370
გადაფასების რეზერვის ცვეთა (მე-19 შენიშვნა)	–	–	–	–	438	–	(438)	–
კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადახდილი დივიდენდები (მე-19 შენიშვნა)	–	–	–	–	(774)	–	–	(774)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	44,491	35,558	–	4,565	489,911	3,458	31,350	609,333

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2024	2023
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		594,270	500,460
გადახდილი პროცენტი		(279,498)	(207,124)
მიღებული საკომისიო		54,390	51,365
გადახდილი საკომისიო		(29,500)	(23,074)
წმინდა რეალიზებული(ზარალი)/შემოსულობა უცხოური ვალუტით			
შესრულებული ოპერაციებიდან		5,461	24,943
მიღებული სხვა შემოსავალი		16,012	16,137
პერსონალზე გაწეული ხარჯების გადახდა		(135,990)	(124,512)
იჯარაზე გადახდილი პროცენტი		(1,432)	(1,351)
ზოგადი, ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო დანახარჯები		(65,647)	(57,723)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		158,066	179,121
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(3,102)	5,777
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		(685,442)	(445,275)
ავანსები და სხვა აქტივები		9,992	(1,608)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		492,533	35,540
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ		171,419	318,951
სხვა ვალდებულებები		(1,192)	(23,072)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები დაბეგრამდე		142,274	69,434
გადახდილი მოგების გადასახადი		(28,991)	(11,000)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		113,283	58,434
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
შემოსულობა მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის გასვლის შედეგად	1	922	–
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(402,918)	(115,705)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		248,353	137,992
არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების შეძენა		(47,492)	(22,578)
შემოსულობა არამატერიალური აქტივებისა და ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		91	–
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(201,044)	(291)
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	12	(7,188)	(6,481)
სუბორდინირებული სესხის გაცემა	18	37,465	–
სუბორდინირებული ვალის დაფარვა	18	(6,008)	(4,646)
კონვერტირებადი პრივილეგიებული აქციების მფლობელებისთვის გადახდილი დივიდენდები	19	(774)	(776)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული/(ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		23,495	(11,903)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		10,827	(1,793)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(3)	–
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(53,442)	44,447
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	6	494,771	450,324
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	6	441,329	494,771

5-90 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „ლიბერთი ბანკი“ (შემდგომში - „ბანკი“) არის საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე 1993 წელს ჩამოყალიბებული სააქციო საზოგადოება. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში - „სებ“) მიერ 1993 წლის 10 თებერვალს გაცემული #3500/10 ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე (საიდენტიფიკაციო კოდი: 203828304).

„ჯორჯიან ფაინენშალ გრუპ ბი.ვი.“, ნიდერლანდების სამეფოს კანონმდებლობის მიხედვით დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია, არის ბანკის მშობელი საწარმო და ფლობს მის 95.12%-იან სააქციო წილს 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ბანკის საბოლოო ბენეფიციარი მესაკუთრეები არიან ბატონი ირაკლი რუხაძე, ბატონი ბენ მარსონი და ბატონი იგორ ალექსეევი 10%-ზე მეტი აქციებით. თითოეული ფლობს ხმის უფლების მქონე აქციების 31.38%-ს.

ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის საცალო და კორპორაციულ კლიენტებს სთავაზობს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას. მისი სათავე ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში, და 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის ჰქონდა 456 ფილიალი, სერვისცენტრი, სადისტრიბუციო ცენტრი და მობილური სერვისცენტრი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 456). ბანკის იურიდიული მისამართია ლიბერთი თაუერი, საქართველო, 0162 თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი #74.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის პირდაპირი აქციონერები იყვნენ:

აქციონერი	2024		2023	
	საკუთრების წილი, %	ხმის უფლება, %	საკუთრების წილი, %	ხმის უფლება, %
ჯორჯიან ფაინენშალ გრუპ	95.12%	98.21%	95.99%	95.99%
სს „Heritage Securities“ (ნომინალური მფლობელი)	0.55%	0.57%	0.56%	0.56%
სხვა აქციონერები (რომელთაგან თითოეული ფლობს აქციათა 5%-ზე ნაკლებს)	4.33%	1.22%	3.45%	3.45%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

ბანკი წარმოადგენს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებულ კომპანიას და მისი ჩვეულებრივი აქციები განთავსებულია საქართველოს საფონდო ბირჟაზე.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერების მიერ. აქციონერებს უფლება აქვთ შეიტანონ ცვლილებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოშვების შემდეგ.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა (გაგრძელება)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოიცავს შემდეგ შვილობილ და მეკავშირე საწარმოებს, რომლებსაც 2024 და 2023 წლებში შეზღუდული ოპერაციები ჰქონდათ. ბანკი და მისი შვილობილი საწარმოები ქვემოთ ერთად მოიხსენიება, როგორც „ჯგუფი“.

სახელი	ურთიერ- თობის ტიპი	რეგის- ტრაციის ქვეყანა	ჯგუფის საკუთრების წილი		დაფუძნების თარიღი	იურიდიული მისამართი	საქმიანობა
			31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.			
შპს „ბას სტოპ“	შვილო- ბილი საწარმო	საქართველო	100.00%	100.00%	27 აგვისტო, 2009 წ.	ილია ჭავჭავაძის გამზ. 74, ვაკის რაიონი, თბილისი, საქართველო	გარე სარეკლამო მომსახურე- ბა
საზოგადო- ებრივი ფონდი	შვილო- ბილი საწარმო	საქართველო	100.00%	100.00%	5 თებერვალი, 2007 წ.	ილია ჭავჭავაძის გამზ. 74, ვაკის რაიონი, თბილისი, საქართველო	არაკომერ- ციული ადრეულ ეტაპზე განხორცი- ელებული ინვესტიცი- ები სარისკო კაპიტალში
სს „სმარ- ტექსი“	მეკავშირე საწარმო	საქართველო	–	21.47%	5 იანვარი, 2009 წ.	ილია ჭავჭავაძის გამზ. 74, ვაკის რაიონი, თბილისი, საქართველო	განხორცი- ელებული ინვესტიცი- ები სარისკო კაპიტალში

2024 წლის დეკემბერში ჯგუფმა გაყიდა თავისი ინვესტიციები სს „სმარტექსიში“, რომელიც აღირიცხა წილობრივი მეთოდით. გაყიდვიდან შემოსულობამ შეადგინა ლ 922, რამაც განაპირობა ლ 92-ის ზარალი.

* ბანკის ინვესტიცია შპს „ბას სტოპის“ კაპიტალში შეადგენს ლ 3,518-ს, რომელიც სრულად არის გაუფასურებული, ხოლო ბანკის ინვესტიცია „საზოგადოებრივი ფონდის“ კაპიტალში ლ 0-ია.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, გარდა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების იმ ნაწილისა, რომელიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წარმოებული ინსტრუმენტებისა, საინვესტიციო ქონებისა და შენობებისა, ქვემოთ წარმოდგენილი ფინანსური სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლ“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა გარკვეული სტანდარტები და ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ქვემოთ ჩამოთვლილია სტანდარტებში შესული ცვლილებები, რომლებიც პირველად 2024 წელს იქნა გამოყენებული:

- ▶ განმარტებითი შენიშვნები: ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან – ცვლილებები ბასს (IAS) 7-ში და ფასს (IFRS) 7-ში
- ▶ საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციაში – ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში
- ▶ „ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად“ ან „გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური პირობებით“ – ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში

ამ ცვლილებებიდან არცერთი არ მოახდენს გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი საწარმოები, ანუ საწარმოები, რომლებიც ჯგუფის მიერ კონტროლდება, კონსოლიდირებულია. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტირებული საწარმოსგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტირებულ საწარმოზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტირებულ საწარმოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ აქვს ინვესტირებულ საწარმოზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტირებული საწარმოს რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტირებულ საწარმოში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტირებულ საწარმოზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტირებულ საწარმოში არ ფლობს საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტირებულ საწარმოზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა რელევანტურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლების მქონე სხვა მფლობელებთან სახელშეკრულებო გარიგება/გარიგებები;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირდება იმ თარიღიდან, როდესაც კონტროლი გადაეცემა ჯგუფს და მათი კონსოლიდაცია წყდება იმ თარიღიდან, როდესაც წყდება კონტროლი. ყველა შიდაჯგუფური გარიგება, ნაშთები და არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფის კომპანიებს შორის შემდგარი გარიგებებიდან სრულად გაიქვითება; ასევე გაიქვითება არარეალიზებული ზარალი ამ გარიგებებიდან გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც გარიგება ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. საჭიროების შემთხვევაში, შვილობილი საწარმოების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეცვლილია ჯგუფის მიერ მიღებულ პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

შვილობილი საწარმოს საკუთარ კაპიტალში საკუთრების წილის შეცვლა, კონტროლის შეცვლის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. ზარალი მიეწერება არამაკონტროლებელ წილს მაშინაც კი, თუ ეს ბალანსის დეფიციტს იწვევს.

თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე, ის ჩამოწერს შვილობილი საწარმოს აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს, უმცირესობის წილის საბალანსო ღირებულებას, საკუთარ კაპიტალში ასახულ დაგროვილ საკურსო სხვაობებს; ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას, ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას და მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას, ასევე მოახდენს მშობელი საწარმოს კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, რაც უწინ აღიარებული იყო სხვა სრულ შემოსავალში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ჯგუფი ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები იანგარიშება წილობრივი მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ჯგუფის წილი აისახება მოგებაში ან ზარალში, ხოლო რეზერვების ცვლილების დინამიკაში მისი წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ჯგუფის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის გარიგებებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ჯგუფის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ გარიგება არ ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც აღრიცხულია, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და არაფინანსურ აქტივებს, მაგ. საინვესტიციო ქონებას აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ბალანსის ყოველი თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს ემპირიულ მონაცემებს და მინიმალურად – არაემპირიულ მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა შემთხვევაშიც სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის მნიშვნელოვანი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემი არაემპირიულია.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

საწყისი აღიარება

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივების ან ვალდებულებების შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ყიდვა-გაყიდვა ბაზრის სტანდარტული პირობებით ნიშნავს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რომელიც მოითხოვს აქტივების და ვალდებულებების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

ვალდებულების შესრულების გარანტია

ვალდებულების შესრულების გარანტია არის ხელშეკრულება, რომელიც ითვალისწინებს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ვალდებულების შესრულების გარანტიები ექცევა ფასს 9-ის მოქმედების არეალში და ფაქტობრივად წარმოადგენენ პირობითი სასესხო ვალდებულების ფორმას. ვალდებულების შესრულების გარანტიის ანარიცხები ფასდება ფასს 9-ის შესაბამისად.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფული და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელთაც აქვთ გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან სახელშეკრულებო ვალდებულებებისაგან.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ჩვეულებრივი საქმიანობისას ჯგუფი სხვადასხვა პერიოდის განმავლობაში ინარჩუნებს ავანსებსა თუ დეპოზიტებს სხვა ბანკებში. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების თანხა აისახება გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის ფარგლებში ჯგუფი ახორციელებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციებს, რომლებშიც ძირითადი წილი უკავია სავალუტო ფორვარდებსა და სვოპებს სავალუტო გაცვლით და კაპიტალის ბაზრებზე. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასებით ან ფასწარმოქმნის ისეთი მოდელების შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და სახელშეკრულებო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება აქტივებად, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან ან როგორც წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) სავალუტო ოპერაციებიდან ინსტრუმენტის ხასიათიდან გამომდინარე.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელშეკრულებო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებების, მეანაბრეების წინაშე და სუბორდინირებულ ვალს. საწყისი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

ჩამოწერები

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც ბანკი გონიერულობის ფარგლებში აღარ მოელოა აქტივის მთლიანად ამოღებას. თუ ჩამოსაწერი თანხა უფრო დიდია, ვიდრე დაგროვილი ზარალის რეზერვი, სხვაობა იქნება დამატებითი გაუფასურების ზარალი. შემდგომში ყოველგვარი ამოღებული თანხა კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯის ანგარიშზე.

შემდეგი მოვლენები წარმოადგენს იმ გარემოებების მაგალითს, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს ჩამოწერა:

- ▶ კოლექტიურად შეფასებული რისკის მქონე დავალიანებების შემთხვევაში – გარკვეული ვადები ფინანსური აქტივის დეფოლტის შემდეგ (როგორც წესი, 36 თვე);
- ▶ საპენსიო სესხების შემთხვევაში – პენსიონერის გარდაცვალება, რომელიც ამავდროულად ნიშნავს სესხის გაუქმებას (აღსრულების ღონისძიებები აღარ გამოიყენება);
- ▶ ინდივიდუალურად შეფასებული რისკის მქონე დავალიანებების შემთხვევაში, რომლებიც უზრუნველყოფილია – გადაწყვეტილებები მიიღება ინდივიდუალურად. თუმცა მთავარი ინდიკატორები მოიცავს უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციიდან შემოსულობის მიღებას, როდესაც არ არსებობს იმის მოლოდინი, რომ მეტი თანხის ამოღება მოხდება სხვა საშუალებებით, ასევე გარკვეული ვადის გასვლას;
- ▶ იურიდიული თვალსაზრისით შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის გაყიდვით, ან მსესხებლისგან ან რომელიმე მესამე მხარისგან თანხების ამოღება;
- ▶ იურიდიული თვალსაზრისით შესაძლებელია თანხების ამოღება მსესხებლისგან ან რომელიმე მესამე მხარისგან, მაგრამ ამის ძალიან დაბალი ალბათობა არსებობს.

რესტრუქტურირებული სესხები

საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფი ახდენს სესხების რესტრუქტურირებას ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს უზრუნველყოფის საგანი. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც მოლაპარაკების შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, სხვაობის აღიარება კი ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუ გაუფასურების ზარალი უკვე ბუღალტრულად აღრიცხული არ არის. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა მომხმარებელზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, სხვა ფაქტორებთან ერთად, ჯგუფი შემდეგსაც ითვალისწინებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაგენტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს მოდიფიცირება ინსტრუმენტის მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდის (SPPI) კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

რესტრუქტურიზებული სესხები (გაგრძელება)

თუ მოდიფიცირება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, მოდიფიცირება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადებში მომხდარ ცვლილებას ჯგუფი აღრიცხავს, როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც წარმოდგენილია კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილ საპროცენტო ამონაგებში, თუ უკვე არ არის აღრიცხული გაუფასურების ზარალი.

ჯგუფის პოლიტიკის თანახმად, პროდუქტების მხოლოდ შეზღუდული რაოდენობა ექვემდებარება რესტრუქტურიზაციას. ყველა რესტრუქტურიზებული სესხი კლასიფიცირებულია მეორე სტადიის სესხებად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად მათზე ვრცელდება აქტივის არსებობის მთელ მანძილზე დეფოლტის ალბათობის მაჩვენებლები. ჯგუფის პოლიტიკის თანახმად, იგი ფინანსურ ინსტრუმენტს განიხილავს „გამოჯანსაღებულად“ და, შესაბამისად, მე-2 სტადიიდან რეკლასიფიცირებულად, როდესაც არსებობს მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები.

იჯარა

i. ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს აღიარების და შეფასების ერთ მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ გადაიხადოს საიჯარო გადახდები და აქტივის გამოყენების უფლება, რომლებიც წარმოადგენს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლებას.

საიჯარო ვალდებულებები

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, თუ საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება საიჯარო გადახდების შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიცირება ან ცვლილება, თუ იცვლება არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები ან ცვლილება შედის საიჯარო აქტივის შესყიდვის შეფასებაში.

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარების შემთხვევაში, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის უფლებას). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს დაბალი ღირებულების მქონედ მიჩნეული საოფისე აღჭურვილობის იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადასახადების აღიარება ხდება ხარჯად წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში.

განახლების ოფციონის მქონე ხელშეკრულებების იჯარის ვადის განსაზღვრა განსჯის საფუძველზე

ჯგუფი იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას იმ ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის გახანგრძლივების ოფციონი, თუ არსებობს ამ ოფციონის აღსრულების გონივრული რწმენა, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის შეწყვეტის ოფციონი, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მისი აღსრულება არ მოხდება.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (გაგრძელება)

ჯგუფს, ზოგიერთი იჯარის მიხედვით, უფლება აქვს, იჯარით გადასცეს თავისი აქტივები დამატებითი პირობებით სამიდან ხუთ წლამდე ვადით. ჯგუფი განსჯაზე დაყრდნობით აფასებს საკმარისად სარწმუნოა თუ არა, რომ იჯარის განახლების ოფციონს აღასრულებს. ანუ, იგი ითვალისწინებს ყველა რელევანტურ ფაქტორს, რომლებიც მისთვის ქმნიან განახლების ოფციონის აღსრულების ეკონომიკურ სტიმულს. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა განსაზღვრავს იჯარის ვადას, თუ ხდება მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან გარემოებების ცვლილება, რომელიც მის კონტროლს ექვემდებარება და გავლენას ახდენს მის უნარზე, აღასრულოს (ან არ აღასრულოს) ოფციონი (მაგ. ცვლილება ბიზნესსტრატეგიაში).

ii. საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მეთქარე

იჯარას, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. იჯარიდან შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ამონაგების ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული საწყისი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავლისა. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება ამონაგების სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

გადასახადით დაბეგვრა

მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ის წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის ხარჯების ჯამს.

გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო თანხებს შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის საწყისი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებობდა ამოქმედებული იყო ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა შვილობილ საწარმოებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში ინვესტიციებიდან, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის გაუქმების დრო და ახლო მომავალში მათი გაუქმება არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ასახულია სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტებად.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, შენობების გამოკლებით, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო თანხების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო თანხის აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

თვითღირებულებით საწყისი აღიარების შემდგომ, შენობა-ნაგებობები აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი. შეფასება ტარდება იმ სიხშირით, რაც საკმარისია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

გადაფასების დღისთვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება აქტივის საბალანსო ღირებულებას და წმინდა თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების ოდენობით. გადაფასების ნებისმიერი ნამეტი კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება მანამდე მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასებისას მისი ოდენობის შემცირების აღდგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ ნამეტს, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ნამეტიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

მიწა და შენობა-ნაგებობები	2%–5%
ავეჯი და მოწყობილობები	10%–20%
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	10%–25%
სატრანსპორტო საშუალებები	20%–25%
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	10%–25%

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

მიწა სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება. საიჯარო ქონების გაუმჯობესება ამორტიზდება შესაბამისი იჯარით აღებული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

დაუსრულებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეული შესაბამისად განაწილებული პირდაპირი ცვლადი ხარჯები და ფიქსირებული ზედნადები ხარჯები. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

მესამე მხარეებისგან მიღებული კომპენსაცია ძირითადი საშუალებების იმ ერთეულებისთვის, რომლებიც გაუფასურდა, დაიკარგა ან გადაცემულ იქნა, შედის სხვა შემოსავალში, როდესაც კომპენსაციის ვალდებულებას მესამე მხარე აღიარებს.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი საწყისი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწყისი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა განსაზღვრული ვადით ფასდება. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ვადის – 1-10 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას.

შიდა რესურსებით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

სამეცნიერო-კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო დანახარჯები

კვლევის დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. საცდელ-საკონსტრუქტორო დანახარჯები ინდივიდუალურ პროექტზე აღიარდება, როგორც არამატერიალური აქტივი, როდესაც ჯგუფს შეუძლია აჩვენოს:

- ▶ რომ ტექნიკურად განხორციელებადია არამატერიალური აქტივის დასრულება ისე, რომ მისი გამოყენება ან გაყიდვა გახდეს შესაძლებელი;
- ▶ აქტივის დასრულების განზრახვა და გამოყენების ან მისი გაყიდვის შესაძლებლობა და სურვილი;
- ▶ როგორ წარმოქმნის აქტივი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს;
- ▶ აქტივის დასრულებისთვის საჭირო რესურსების ხელმისაწვდომობა;
- ▶ შემუშავების განმავლობაში გაწეული დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასების უნარი.

აქტივის შექმნის ხარჯის საწყისი აღიარების შემდეგ აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. აქტივის ამორტიზაცია იწყება მას შემდეგ, რაც დასრულდება აქტივის შექმნა და აქტივი გამოყენებისთვის მზად არის. აქტივის ამორტიზაცია ხდება მოსალოდნელი მომავალი სარგებლის მიღების პერიოდის განმავლობაში. ამორტიზაცია აღირიცხება ზოგად და ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი და დამატებით შეტანილი კაპიტალი

ჩვეულებრივი და პრივილეგირებული აქციები საკუთარ კაპიტალად არის კლასიფიცირებული. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსულობიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღრიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ბანკი შეიძენს ბანკის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი საკუთარი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა საკუთარ კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები ასახულია საშუალო შეწონილი ღირებულებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები ცხადდება, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია ამონაგების სარწმუნოდ შეფასება. ამონაგების აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

საპროცენტო და მსგავსი ამონაგები და ხარჯი

ჯგუფი გამოითვლის საპროცენტო ამონაგებს სავალო ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფინანსური აქტივების (გარდა გაუფასურებული საკრედიტო აქტივებისა) საერთო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდიანების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის ოფციონს) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხებს და დამატებით დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო ამონაგები თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი უფასურდება, ჯგუფი გამოითვლის საპროცენტო ამონაგებს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდა და აღარ არის გაუფასურებული, მაშინ ჯგუფი უბრუნდება საპროცენტო ამონაგების გამოთვლას ბრუტოს საფუძველზე.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებაში ან ზარალში ასახული ყველა ფინანსური აქტივიდან მიღებული საპროცენტო ამონაგები სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით აღირიცხება „სხვა საპროცენტო ამონაგებში“ კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. საკომისიო საზღაური შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება პერიოდის განმავლობაში, შესაბამისი ვალდებულებების შესრულებისთანავე. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა დამატებით დანახარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

დროის გარკვეულ მომენტში მიღებული საკომისიო შემოსავალი

ანგარიშსწორების, ფულადი გზავნილების, ქვითრების გადახდების და საკასო ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი ოპერაციის დასრულებისთანავე. თითოეული ოპერაცია აღირიცხება, როგორც ცალკე შესასრულებელი სახელშეკრულებო მოვალეობა.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

საოპერაციო მომსახურებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი

მოლაპარაკებების წარმოებისთვის ან მესამე მხარისთვის გარიგების თაობაზე მოლაპარაკებებში მონაწილეობისთვის – მაგალითად, როდესაც ჯგუფის სახელშეკრულებო ვალდებულება არის აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის ან ბიზნესების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები) მიღებული გასამრჯელო აისახება ამ გარიგების დასრულებისთანავე. საზღაური და საზღაურის ის კომპონენტები, რომლებიც გარკვეულ შესასრულებელ ვალდებულებებს უკავშირდება, აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ. როდესაც ხელშეკრულება ითვალისწინებს ცვალებად ანაზღაურებას, საზღაურისა და საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ აღიარებული კუმულაციური ამონაგების თანხის მნიშვნელოვანი გაუქმება არ მოხდება მანამ, სანამ საბოლოოდ გაირკვევა ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკისა და მისი შვილობილი საწარმოების სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარიგებები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. იმ არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი გარიგების დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში.

2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფმა შემდეგი გაცვლითი კურსი გამოიყენა:

	2024	2023
ლ/ 1 აშშ დოლარი	2.8068	2.6894
ლ / 1 ევრო	2.9306	2.9753

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთ შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ბალანსის თარიღისთვის წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და წლის ბოლოს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ შემოსავალსა და ხარჯებზე. შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვა ხდება უწყვეტად. ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებასა და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც გარემოებათა გათვალისწინებით მიზანშეწონილად მიიჩნევა. ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამგვარი შეფასებებისგან სხვადასხვა დაშვებებისა თუ პირობების მიხედვით. ქვემოთ მოცემულია შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს 9-ის შესაბამისად ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიისთვის საჭიროებს განსჯის გამოყენებას, კერძოდ, სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობისა და ვადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების პროგნოზირებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრისას და საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაანგარიშებლად ჯგუფი იყენებს კომპლექსურ მოდელებს, რომლებიც ეყრდნობა რამდენიმე დაშვებას ცვლადი მონაცემების არჩევასთან და მათ ურთიერთდამოკიდებულებასთან დაკავშირებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ჯგუფის შიდა საკრედიტო რეიტინგების მოდელი, რომელიც თითოეულ დონეს ანიჭებს დეფოლტის ალბათობას.
- ▶ ჯგუფის კრიტერიუმები იმის შესაფასებლად, მნიშვნელოვნად ხომ არ გაზრდილა საკრედიტო რისკი და ამიტომ ფინანსური აქტივების რეზერვები ხომ არ უნდა შეფასდეს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით და ხარისხობრივად;
- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების შემუშავება, მათ შორის, სხვადასხვა ფორმულისა და ამოსავალი მონაცემის შერჩევა;
- ▶ კავშირის დადგენა მაკროეკონომიკურ სცენარებსა და ისეთ ეკონომიკურ მონაცემებს შორის, როგორიცაა უმუშევრობის დონეები და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებები, ასევე გავლენის განსაზღვრა დეფოლტის ალბათობაზე, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე;
- ▶ საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების არჩევა და მათი ალბათობების შეწონა, მიღებული ეკონომიკური მონაცემების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში გამოყენების მიზნით.

ჯგუფი პერიოდულად ამოწმებს თავის სასესხო პორტფელს, რათა შეაფასოს მსესხებლის გადახდისუნარიანობა, ჩაატაროს გაუფასურების შემოწმება და განსაზღვროს გაუფასურების ზარალის ოდენობა საკუთარ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ისეთ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს აქვს ფინანსური სირთულეები და მსგავს მსესხებლებთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. ანალოგიურად, ჯგუფი სამომავლო ფულად ნაკადებში ცვლილებებს იმ ემპირიულ მონაცემებზე დაყრდნობით განსაზღვრავს, რომლებიც მიუთითებენ, რომ მსესხებლების გადახდის სტატუსი გაუარესდა. ხელმძღვანელობა ალბათობებს განსაზღვრავს მსესხებლებთან ურთიერთობის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რა დროსაც ითვალისწინებს დეფოლტის შემთხვევების მსგავსებასა და დეფოლტის შემთხვევაში მიღებულ დანაკარგებს. ჯგუფი თავის გამოცდილებაზე დაყრდნობით აკორექტირებს ერთგვაროვანი სესხების ჯგუფის ემპირიულ მონაცემებს, რათა ასახოს არსებული ვითარება და საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები (მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაწვრილებით აღწერილია მე-8 შენიშვნაში).

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი (გაგრძელება)

2024 წლის ივნისში ჯგუფმა შემოიღო დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოთვლის უფრო დახვეწილი მეთოდოლოგია თავის სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შექმნის პროცესში. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს მთლიანი დავალიანების ოდენობას კრედიტორის მიმართ იმ მომენტში, როდესაც სესხის დაფარვის ვალდებულება არ სრულდება. ახალი მეთოდი გამოითვლის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ფულადი ნაკადების პროგნოზირების მოდელს ფულადი ნაკადების პროდუქტებისთვის ამორტიზაციის გრაფიკის და წინასწარი გადახდების ისტორიული საშუალო მაჩვენებლების გამოყენებით, რათა შექმნას დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ვადიანობის სტრუქტურა. რაც შეეხება სესხის გაცემის ვალდებულებებსა და გარებალანსურ დავალიანებებს, ჯგუფი იყენებს თავის საკუთარ კრედიტის კრედიტ-კონვერსიის ფაქტორის მიდგომას.

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოთვლის მეთოდოლოგიური ცვლილების ეფექტმა 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოიწვია საკრედიტო ზარალის ხარჯის შემცირება $\text{€ } 6,385$ -ით.

საინვესტიციო ქონების და შენობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

საინვესტიციო ქონება და შენობები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის ის თანხა, რომლითაც შეფასების დღეს შეიძლება აქტივი გაიყოს საქმის მცოდნე და გარიგების მსურველ მხარეებს შორის „გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით“ შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების შესაბამისად.

ჯგუფის შენობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2024 წლის 31 დეკემბერი იყო (მე-10 შენიშვნა).

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შემოსავლის მეთოდის გამოყენებით, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდზე დაყრდნობით. აღნიშნული ითვალისწინებს ნებისმიერი მიმდინარე იჯარის ხელშეკრულების და სხვა ხელშეკრულებების პირობებს და როდესაც ეს ხელმისაწვდომია, ისეთ მტკიცებულებებს, როგორებიცაა ანალოგიური ძირითადი საშუალებების იჯარის მიმდინარე საბაზრო ფასი, შედარებადი ადგილმდებარეობა და პირობები. გამოიყენება დისკონტირების განაკვეთები, რომლებიც ასახავს ფულადი ნაკადების მოცულობისა და პერიოდულობის გაურკვევლობის საბაზრო შეფასებებს.

ზემოაღნიშნული შეფასებები ექვემდებარება შემდგომ ცვლილებას ახალი გარიგებების შესახებ მიღებული ინფორმაციისა და ახალი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე.

სესხების და დეპოზიტების პორტფელის შეძენა სს „პაშა ბანკი საქართველოსგან“ (შემდგომში „პაშა ბანკი საქართველო“)

2024 წლის თებერვალში ჯგუფმა შეიძინა საცალო სესხების პორტფელი და მასთან დაკავშირებული აუთენტიკაციის საკრედიტო ხაზი ერთი ქართული კომერციული ბანკისგან. შეძენილი სასესხო პორტფელის სამართლიანი ღირებულება შეძენის თარიღისთვის იყო $\text{€ } 57,640$ და აუთენტიკაციის საკრედიტო ხაზი ამავე თარიღისთვის წარმოადგენდა $\text{€ } 72,783$ -ს. ვინაიდან ოპერაცია განხორციელდა გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით და გამოთვლილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არ იყო არსებითად განსხვავებული, ჯგუფმა სამართლიანი ღირებულება შეაფასა მიღებული ფინანსური აქტივების წმინდა სააღრიცხვო ღირებულებით. შეძენილი სასესხო პორტფელი მოიცავდა შეძენილ ან შექმნილ, საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ, სესხებს $\text{€ } 668$ -ის ოდენობით. ჯგუფმა გადაიხადა $\text{€ } 57,299$, რამაც განაპირობა $\text{€ } 341$ -ის პრემია, რომელიც რეალიზდა საპროცენტო შემოსავლის გზით 2024 ფინანსური წლის განმავლობაში. (8 შენიშვნა).

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობა აფასებს მთლიან ჯგუფს, როგორც ერთი საოპერაციო სეგმენტს, საბანკო ბიზნესს. სეგმენტის საქმიანობის შედეგები ფასდება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული მოგების ან ზარალის საფუძველზე.

ჯგუფი ოპერირებს გეოგრაფიულ ბაზარზე - საქართველოში. ვინაიდან ჯგუფის აქტივები განთავსებულია ერთ გეოგრაფიულ ერთეულში, ჯგუფის გარე შემოსავალი, მთლიანი აქტივები და კაპიტალის დანახარჯებიც ამავე ერთეულშია განთავსებული. ჯგუფს არ მიუღია შემოსავალი რომელიმე გარე მომხმარებლისგან, რომელიც შეადგენდა ჯგუფის ამონაგების 10%-ზე მეტს.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	2024	2023
ნაღდი ფული	316,373	311,934
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	69,213	39,031
მიმდინარე ანგარიშები სეზ-ში	5,932	14,821
90 დღემდე ვადიანი ანაზრები საკრედიტო დაწესებულებებში	49,815	128,986
	441,333	494,772
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(4)	(1)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	441,329	494,771

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლ 4,566 (31 დეკემბერი, 2023 წ.: ლ 2,768) იყო განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ ბანკებში, რომლებიც კონტრაგენტებად გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში.

სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგი ასეთია:

	2024	2023
A+	2,379	–
A	1,426	32
A–	–	2,379
BBB+	–	–
BB	61,705	32,151
BB–	440	–
B+	–	1,473
B	2,072	2,993
B–	2	3
რეიტინგის გარეშე	1,189	–
სულ	69,213	39,031

(ათას ლარში)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული 90 დღემდე ვადიანი ანაზრების საკრედიტო რეიტინგი:

	2024	2023
BB–	49,815	128,986
სულ	49,815	128,986

ცხრილებში მოცემულია საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო Fitch Ratings-ის მიერ მინიჭებული რეიტინგები. ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ყველა ნაშთი პირველ სტადიას მიეკუთვნება.

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	2024	2023
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	105,124	75,027
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაზარი	805	908
განთავსებული საგარანტიო დეპოზიტები	–	23,982
	105,929	99,917
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(210)	(194)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	105,719	99,723

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. სებ-ის რეგულაციების მიხედვით, ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. ჯგუფს ევალება სებ-ში სავალდებულო პროცენტიანი დეპოზიტის გახსნა კლიენტებისგან და არარეზიდენტი საკრედიტო დაწესებულებებისგან შესაბამის ორკვირიან ვადაში 1-ში და უცხოურ ვალუტებში მოზიდული საშუალო სახსრების 5%-25%-ის ოდენობით (2023 წ.: 5%-20%).

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, 123,982 იყო განთავსებული საგარანტიო დეპოზიტის სახით სვოპ გარიგებების დასაფინანსებლად გაფორმებული სვოპ დილერთა საერთაშორისო ასოციაციის (ISDA) ჩარჩო ხელშეკრულების „კრედიტის უზრუნველყოფის შესახებ დანართით“ განსაზღვრული ვარიაციული და საიმედოობის მარჟებისთვის. ეს ხელშეკრულებები დასრულდა 2024 წელს.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ცვლილებების ანალიზი ასე გამოიყურება:

	საერთო საბალანსო ღირებულება	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	99,917	(194)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	42,088	(2)
დაფარული აქტივები	(38,805)	75
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	2,729	(89)
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	105,929	(210)

(ათას ლარში)

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ (გაგრძელება)

	საერთო საბალანსო ღირებულება	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	105,521	(180)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	32,594	(19)
დაფარული აქტივები	(38,681)	66
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	483	(61)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	99,917	(194)

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების ყველა ნაშთი პირველ სტადიას მიეკუთვნება.

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	2024	2023
კომერციული სესხები	1,481,064	1,119,050
სამომხმარებლო სესხები	1,112,420	945,345
მიკროსესხები	618,226	541,627
იპოთეკური სესხები	341,063	220,863
სალომბარდო სესხები	135,134	165,824
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	3,687,907	2,992,709
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(140,127)	(134,733)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	3,547,780	2,857,976

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლ 534,387-ის (2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: ლ 74,055) მომხმარებელთა სესხები იყო დაგირავებული საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხის უზრუნველსაყოფად (მე-16 შენიშვნა).

სასესხო პორტფელის შეძენა „პაშა ბანკი საქართველოსგან“

2024 წლის თებერვალში ჯგუფმა შეიძინა საცალო სესხების პორტფელი და მასთან დაკავშირებული აუთვისებელი საკრედიტო ხაზი ერთი ქართული კომერციული ბანკისგან. შეძენილი სასესხო პორტფელის სამართლიანი ღირებულება შეძენის თარიღისთვის იყო ლ 57,640 და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზი ამავე თარიღისთვის წარმოადგენდა ლ 72,783-ს. ჯგუფის მიერ ზემოაღნიშნული პორტფელის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება შეძენის თარიღისთვის არსებითად არ განსხვავდება გამყიდველი კომერციული ბანკის შეფასებისგან. შეძენილი სასესხო პორტფელი მოიცავდა შეძენილ ან შექმნილ, საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ, სესხებს ლ 668-ის ოდენობით. ჯგუფმა გადაიხადა ლ 57,299, რამაც განაპირობა ლ 341-ის პრემია, რომელიც რეალიზდა საპროცენტო შემოსავლის გზით 2024 ფინანსური წლის განმავლობაში.

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვედა ცხრილებში წარმოდგენილია მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხებისა და სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების რეზერვის ცვლილების დინამიკა სეგმენტების მიხედვით, სადაც შექმნილ ან შეძენილ ახალ ფინანსურ აქტივებში და წლის განმავლობაში დაფარულ აქტივებში შედის განახლებადი სესხებისა და კლიენტების დავალიანების ზრდის ეფექტი, როცა არსებული სესხები გადაიფარება წლის განმავლობაში გაფორმებული ახალი ხელშეკრულებებით: ყველა ახალი ფინანსური აქტივი წარმოიქმნება ან პირველ სტადიაზე, ან „შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურების“ კატეგორიაში.

2024 წლის 31 დეკემბრითა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კომერციული სესხების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი:

კომერციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,035,507	59,118	20,598	3,827	1,119,050
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	1,357,275	–	–	–	1,357,275
დაფარული აქტივები	(1,129,268)	(32,360)	(15,823)	(1,324)	(1,178,775)
გადატანები პირველ სტადიაზე	42,748	(31,351)	(11,397)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(155,517)	161,179	(5,662)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(19,179)	(19,792)	38,971	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	503	38	541
აღდგენები	–	–	616	67	683
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(326)	–	(326)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	178,292	2,096	2,033	195	182,616
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,309,858	138,890	29,513	2,803	1,481,064

კომერციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	904,063	56,151	7,053	6,257	973,524
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	883,805	–	–	–	883,805
დაფარული აქტივები	(853,034)	(22,399)	(5,315)	(2,247)	(882,995)
გადატანები პირველ სტადიაზე	16,994	(16,316)	(678)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(45,656)	46,264	(608)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(2,264)	(8,482)	10,746	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,610	–	1,610
აღდგენები	–	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(566)	(312)	(878)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	131,599	3,900	8,356	129	143,984
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,035,507	59,118	20,598	3,827	1,119,050

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი
საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

კომერციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	6,186	5,505	8,230	1,417	21,338
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	11,408	–	–	–	11,408
დაფარული აქტივები	(8,859)	(4,111)	(5,352)	(423)	(18,745)
გადატანები პირველ სტადიაზე	13,208	(1,566)	(11,642)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(902)	1,362	(460)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(75)	(2,567)	2,642	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	503	38	541
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	2,805	517	781	(77)	4,026
აღდგენები	–	–	616	67	683
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(326)	–	(326)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(12,545)	7,779	15,579	(142)	10,671
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	11,226	6,919	10,571	880	29,596

კომერციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	6,949	5,496	3,812	344	16,601
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	2,269	–	–	–	2,269
დაფარული აქტივები	(2,205)	(662)	(578)	(28)	(3,473)
გადატანები პირველ სტადიაზე	801	(637)	(164)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(77)	139	(62)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(4)	(589)	593	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,610	–	1,610
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(738)	999	710	1,312	2,283
აღდგენები	–	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(566)	(312)	(878)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(809)	759	2,875	101	2,926
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,186	5,505	8,230	1,417	21,338

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრითა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი:

<i>სამომხმარებლო სესხები</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2024 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით	862,698	20,359	62,288	–	945,345
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	1,775,637	–	–	–	1,775,637
„პაშა ბანკი საქართველოსგან“					
შეძენილი ახალი აქტივები	56,972	–	–	668	57,640
დაფარული აქტივები	(1,781,699)	(26,246)	(20,294)	(2,439)	(1,830,678)
გადატანები პირველ სტადიაზე	41,756	(8,238)	(33,518)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(43,554)	47,652	(4,098)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(52,724)	(21,442)	74,166	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	2,993	388	3,381
აღდგენები	–	–	3,209	1,938	5,147
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(29,800)	(67)	(29,867)
სავალუტო კურსის და სხვა					
ცვლილების დინამიკა	178,929	5,914	727	245	185,815
2024 წლის 31 დეკემბრის	1,038,015	17,999	55,673	733	1,112,420
მდგომარეობით					
2023 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით	730,758	22,407	60,074	–	813,239
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი					
აქტივები	1,515,799	–	–	–	1,515,799
დაფარული აქტივები	(1,526,486)	(23,236)	(22,173)	–	(1,571,895)
გადატანები პირველ სტადიაზე	6,752	(4,400)	(2,352)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(20,312)	22,590	(2,278)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(12,735)	(1,208)	13,943	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,359	–	1,359
აღდგენები	–	–	3,069	–	3,069
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(22,423)	–	(22,423)
სავალუტო კურსის და სხვა					
ცვლილების დინამიკა	168,922	4,206	33,069	–	206,197
2023 წლის 31 დეკემბრის	862,698	20,359	62,288	–	945,345
მდგომარეობით					

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი					
2024 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით	19,142	6,958	50,557	–	76,657
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	33,336	–	–	–	33,336
„პაშა ბანკი საქართველოსგან“					
შეძენილი ახალი აქტივები	1,872	–	–	–	1,872
დაფარული აქტივები	(37,061)	(8,097)	(16,599)	(2,277)	(64,034)
გადატანები პირველ სტადიაზე	6,824	(3,642)	(3,182)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(688)	3,461	(2,773)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1,482)	(7,929)	9,411	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	2,993	388	3,381
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს					
შორის კრედიტის გადატანების					
გავლენა პერიოდის ბოლოს					
მოსალოდნელ საკრედიტო					
ზარალზე	(2,457)	384	6,795	76	4,798
აღდგენები	–	–	3,209	1,938	5,147
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(29,800)	(67)	(29,867)
სავალუტო კურსის და სხვა					
ცვლილების დინამიკა	(1,900)	15,302	24,939	117	38,458
2024 წლის 31 დეკემბრის					
მდგომარეობით	17,586	6,437	45,550	175	69,748

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი
საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი					
2023 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით	18,886	8,188	42,081	–	69,155
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი					
აქტივები	15,349	–	–	–	15,349
დაფარული აქტივები	(15,897)	(2,486)	(3,946)	–	(22,329)
გადატანები პირველ სტადიაზე	2,929	(1,156)	(1,773)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(342)	1,034	(692)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(480)	(1,129)	1,609	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,359	–	1,359
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს					
შორის კრედიტის გადატანების					
გავლენა პერიოდის ბოლოს					
მოსალოდნელ საკრედიტო					
ზარალზე	(2,796)	5,119	10,077	–	12,400
აღდგენები	–	–	3,069	–	3,069
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(22,423)	–	(22,423)
სავალუტო კურსის და სხვა					
ცვლილების დინამიკა	1,493	(2,612)	21,196	–	20,077
2023 წლის 31 დეკემბრის	19,142	6,958	50,557	–	76,657
მდგომარეობით					

2024 წლის 31 დეკემბრითა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში
მიკროსესხების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში
მომხდარი ცვლილებების ანალიზი:

მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	492,784	17,461	31,382	541,627
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი				
აქტივები	528,200	–	–	528,200
დაფარული აქტივები	(526,522)	(18,716)	(7,861)	(553,099)
გადატანები პირველ სტადიაზე	6,077	(5,895)	(182)	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(37,239)	39,385	(2,146)	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(2,645)	(17,519)	20,164	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,325	1,325
აღდგენები	–	–	813	813
ჩამოწერილი თანხები			(7,153)	(7,153)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების				
დინამიკა	102,366	3,457	690	106,513
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	563,021	18,173	37,032	618,226

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი
საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

<i>მიკროსესხები</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	388,777	14,720	21,193	424,690
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი				
აქტივები	469,641	–	–	469,641
დაფარული აქტივები	(419,460)	(12,160)	(5,147)	(436,767)
გადატანები პირველ სტადიაზე	3,953	(3,953)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(26,484)	26,811	(327)	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(2,064)	(10,836)	12,900	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	779	779
აღდგენები	–	–	340	340
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(2,362)	(2,362)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	78,421	2,879	4,006	85,306
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	492,784	17,461	31,382	541,627
მიკროსესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	6,742	6,076	21,100	33,918
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი				
აქტივები	4,970	–	–	4,970
დაფარული აქტივები	(5,322)	(6,707)	(5,425)	(17,454)
გადატანები პირველ სტადიაზე	2,253	(2,101)	(152)	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(437)	1,751	(1,314)	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(31)	(6,264)	6,295	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,325	1,325
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(2,291)	274	5,028	3,011
აღდგენები	–	–	813	813
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(7,153)	(7,153)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(1,099)	13,549	5,306	17,756
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,785	6,578	25,823	37,186

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი
საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

<i>მიკროსესხები</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	8,111	5,316	13,070	26,497
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი				
აქტივები	3,035	–	–	3,035
დაფარული აქტივები	(2,273)	(1,078)	(1,097)	(4,448)
გადატანები პირველ სტადიაზე	294	(294)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(2,194)	2,261	(67)	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1,248)	(4,287)	5,535	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	779	779
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის				
კრედიტის გადატანების გავლენა				
პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ				
საკრედიტო ზარალზე	(290)	4,316	1,119	5,145
აღდგენები	–	–	340	340
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(2,362)	(2,362)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების				
დინამიკა	1,307	(158)	3,783	4,932
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,742	6,076	21,100	33,918

2024 წლის 31 დეკემბრითა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური
სესხების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი
ცვლილებების ანალიზი:

<i>იპოთეკური სესხები</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	214,555	3,493	2,815	220,863
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი				
აქტივები	199,882	–	–	199,882
დაფარული აქტივები	(100,483)	(5,958)	(12,240)	(118,681)
გადატანები პირველ სტადიაზე	1,173	(1,112)	(61)	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(9,247)	9,247	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(3,194)	(4,656)	7,850	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	96	96
აღდგენები	–	–	2	2
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(191)	(191)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების				
დინამიკა	29,362	3,597	6,133	30,092
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	332,048	4,611	4,404	341,063

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	150,189	3,718	1,122	155,029
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი				
აქტივები	114,844	–	–	114,844
დაფარული აქტივები	(67,503)	(1,316)	(822)	(69,641)
გადატანები პირველ სტადიაზე	770	(770)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(2,737)	2,765	(28)	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(97)	(1,841)	1,938	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	318	318
აღდგენები	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	19,089	937	287	20,313
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	214,555	3,493	2,815	220,863
იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	386	446	1,188	2,020
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი				
აქტივები	321	–	–	321
დაფარული აქტივები	(194)	(401)	(3,864)	(4,459)
გადატანები პირველ სტადიაზე	173	(150)	(23)	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(16)	16	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(7)	(639)	646	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	96	96
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	20	(79)	445	386
აღდგენები	–	–	2	2
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(191)	(191)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(114)	1,331	3,584	4,801
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	569	524	1,883	2,976

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი
საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	411	742	758	1,911
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი				
აქტივები	86	–	–	86
დაფარული აქტივები	(66)	(101)	(153)	(320)
გადატანები პირველ სტადიაზე	117	(117)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(3)	20	(17)	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(2)	(75)	77	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	318	318
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის				
კრედიტის გადატანების გავლენა				
პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ				
საკრედიტო ზარალზე	(116)	236	98	218
აღდგენები	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების				
დინამიკა	(41)	(259)	107	(193)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	386	446	1,188	2,020

2024 წლის 31 დეკემბრითა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში
სალომბარდო სესხების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო
ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი:

სალომბარდო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შეყენილი გაუფასუ- რებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	163,586	571	1,667	–	165,824
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი					
აქტივები	186,635	–	–	–	186,635
დაფარული აქტივები	(244,029)	(146)	(554)	–	(244,729)
გადატანები პირველ სტადიაზე	7,400	(3,408)	(3,992)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(6,490)	6,633	(143)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(293)	(3,303)	3,596	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	15	–	15
აღდგენები	–	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა					
ცვლილების დინამიკა	26,831	153	404	–	27,388
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	133,641	500	993	–	135,134

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი
საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სალომბარდო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2023 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით	171,350	1145	2,507	93	175,095
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	171,455	–	–	–	171,455
დაფარული აქტივები	(206,982)	(675)	(4,769)	(84)	(212,510)
გადატანები პირველ სტადიაზე	3,356	(1,679)	(1,677)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(4,892)	5,003	(111)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(504)	(3,661)	4,165	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	239	–	239
აღდგენები	–	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(212)	–	(212)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	29,803	438	1,525	(9)	31,757
2023 წლის 31 დეკემბრის	163,586	571	1,667	–	165,824
მდგომარეობით					

სალომბარდო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი					
2024 წლის 1 იანვრის					
მდგომარეობით	633	1	166	–	800
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	4,878	–	–	–	4,878
დაფარული აქტივები	(4,304)	(78)	(354)	–	(4,736)
გადატანები პირველ სტადიაზე	275	(1)	(274)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(1)	6	(5)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(3)	(3)	6	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	15	–	15
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(665)	(3)	160	–	(508)
აღდგენები	–	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(260)	78	354	–	172
2024 წლის 31 დეკემბრის	553	–	68	–	621
მდგომარეობით					

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

სალომზარდო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	647	41	296	6	990
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი აქტივები	22	–	–	–	22
დაფარული აქტივები	(136)	(1)	(164)	(5)	(306)
გადატანები პირველ სტადიაზე	89	(14)	(75)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(40)	43	(3)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(7)	(77)	84	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	239	–	239
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(63)	15	19	1	(28)
აღდგენები	–	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(212)	–	(212)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	121	(6)	(18)	(2)	95
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	633	1	166	–	800

უზრუნველყოფის საგანი

უზრუნველყოფის საგნის ან კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებების არარსებობის შემთხვევაში, ფინანსურ მომხმარებლებზე გაცემული, ინდივიდუალურად შეფასებული უმოქმედო სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის ლ 1,102-ით მეტი იქნებოდა (2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: ლ 845). კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, უზრუნველყოფის საგნის ღირებულება (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ახდენს გავლენას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაზე.

ჩამოწერილი პორტფელი

იმ დაუფარავი ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო თანხა, რომლებიც ჩამოიწერა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში და ჯერაც ექვემდებარება იძულებითი აღსრულების ღონისძიებებს, არის ლ 21,032 (2023 წ.: ლ 9,268).

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა ლ 297,031-ს ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 8.05%-ს (2023 წ.: ლ 198,147 და 6.62%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი ლ 1,539-ის (2023 წ.: ლ 1,241) ოდენობით.

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია (გაგრძელება)**

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	2024	2023
ფიზიკური პირები	2,542,829	1,956,340
კერძო საწარმოები	1,145,078	1,036,369
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	3,687,907	2,992,709
გამოკლებული - სესხების გაუფასურების რეზერვი	(140,127)	(134,733)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	3,547,780	2,857,976

სესხები საქართველოს ფარგლებში ძირითადად შემდეგ დარგებზეა გაცემული:

	2024	2023
ფიზიკური პირები	2,542,829	1,956,340
ვაჭრობა და მომსახურება	674,423	476,243
სოფლის მეურნეობა	134,385	244,350
მშენებლობა	124,250	97,124
ენერგეტიკა	56,649	83,465
სამთო მრეწველობა	43,102	40,332
ტურიზმი და სასტუმროს ბიზნესი	31,871	27,522
ჯანდაცვა	25,985	28,987
წარმოება	17,412	13,552
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაცია	11,336	7,726
ტრანსპორტირება და კომუნიკაცია	3,849	4,462
სხვა	21,816	12,606
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	3,687,907	2,992,709
გამოკლებული - სესხების გაუფასურების რეზერვი	(140,127)	(134,733)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	3,547,780	2,857,976

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები

	2024	2023
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	167,943	192,536
აშშ-ის სახაზინო თამასუქები	84,201	–
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	70,433	4,275
კორპორაციული ობლიგაციები	45,279	32,116
	367,856	228,927
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(811)	(482)
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდები	367,045	228,445
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	135,042	118,259
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	228	–
სავალო ფასიანი ქაღალდები	502,315	346,704

(ათას ლარში)

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ყველა ნაშთი მიეკუთვნა პირველ სტადიას. 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი:

	კორპორა- ციული ობლიგაციები	საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპო- ზიტო სერტიფი- კატები		საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის						
1 იანვრის მდგომარეობით	(90)	–		(9)	(383)	(482)
წარმოქმნილი ახალი						
აქტივები	(126)	(36)		(157)	(108)	(427)
დაფარული აქტივები	15	37		34	237	323
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთის ცვლილება	(122)	–		–	(2)	(124)
სხვა ცვლილების დინამიკა	(16)	(1)		(7)	(77)	(101)
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(339)</u>	<u>–</u>		<u>(139)</u>	<u>(333)</u>	<u>(811)</u>

აშშ-ის სახაზინო თამასუქებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ნულით შეფასდა.

	კორპორა- ციული ობლიგაციები	საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფი- კატები		საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის						
1 იანვრის მდგომარეობით	(66)	(5)		(32)	(370)	(473)
წარმოქმნილი ახალი						
აქტივები	(45)	–		(15)	(72)	(132)
დაფარული აქტივები	9	5		39	99	152
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთის ცვლილება	12	–		1	–	13
სხვა ცვლილების დინამიკა	–	–		(1)	(41)	(42)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>(90)</u>	<u>–</u>		<u>(8)</u>	<u>(384)</u>	<u>(482)</u>

(ათას ლარში)

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში
ასახვით

	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები
მთლიანი საბალანსო ღირებულება	
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	66,870
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	49,065
დაფარული აქტივები	–
სხვა ცვლილების დინამიკა	1,750
გადაფასება	574
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	118,259
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	109,225
დაფარული აქტივები	(89,563)
სხვა ცვლილების დინამიკა	(4,006)
გადაფასება	1,127
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	135,042

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ცვლილების დინამიკა ასეთია:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ავიჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუ- ტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურ- ვილობა	სატრან- სპორტო საშუალე- ბები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2023 წ.	97,710	122,445	51,930	18,892	16,391	24	307,392
შემოსვლები	4,716	9,644	2,638	2,061	2,550	272	21,881
გასვლები	–	(704)	(638)	(347)	(395)	–	(2,084)
გადაფასება	7,551	–	–	–	–	–	7,551
31 დეკემბერი, 2024 წ.	109,977	131,385	53,930	20,606	18,546	296	334,740
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	1,898	86,468	38,952	16,890	10,115	–	154,323
31 დეკემბერი, 2023 წ.	2,002	8,315	4,079	1,123	1,338	–	16,857
ცვეთის ხარჯი	–	(609)	(633)	(347)	(393)	–	(1,982)
გასვლები	–	–	–	–	–	–	–
გადაფასება	(3,900)	–	–	–	–	–	(3,900)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	–	94,174	42,398	17,666	11,060	–	165,298
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2023 წ.	95,812	35,977	12,978	2,002	6,276	24	153,069
31 დეკემბერი, 2024 წ.	109,977	37,211	11,532	2,940	7,486	296	169,442

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

	კომპიუ- ტერული ტექნიკა და სატრანსპორტო საშუალებები						
	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ავიჯი და მოწყობი- ლობები	საოფისე ადგილ- ვითობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2022 წ.	92,578	116,760	48,085	17,467	15,820	–	290,710
შემოსვლები	5,386	5,960	3,851	1,586	787	24	17,594
გასვლები	(254)	(275)	(6)	(161)	(216)	–	(912)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	97,710	122,445	51,930	18,892	16,391	24	307,392
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2022 წ.	–	78,264	35,042	16,395	8,935	–	138,636
ცვეთის ხარჯი	1,903	8,478	3,915	655	1,357	–	16,308
გასვლები	(5)	(274)	(5)	(160)	(177)	–	(621)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	1,898	86,468	38,952	16,890	10,115	–	154,323
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2022 წ.	92,578	38,496	13,043	1,072	6,885	–	152,074
31 დეკემბერი, 2023 წ.	95,812	35,977	12,978	2,002	6,276	24	153,069

ჯგუფის მიწა და შენობა-ნაგებობები სისტემატურად გადაფასდება. ბოლო გადაფასების თარიღი 2024 წლის 31 დეკემბერი იყო. მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასების შედეგად მათი საბალანსო ღირებულება გაიზარდა ლ 11,451-ით. ლ 9,886-ის ოდენობის წმინდა გადაფასების შემოსულობა (ლ 12,358-ის გადაფასების შემოსულობას გამოკლებული ლ 2,472-ის მოგების გადასახადის ხარჯი) იქნა აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში, ხოლო ლ 907-ის გადაფასების ზარალი მანამდე გაუფასურებული შენობებისთვის აღიარებული იქნა 2024 წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლში (25-ე შენიშვნა).

ჯგუფის შენობები სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2024 და 2023 წლებში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

შენობა-ნაგებობები თვითღირებულების მეთოდით რომ შეფასებულიყო, მათი საბალანსო ღირებულება იქნებოდა:

	2024	2023
თვითღირებულება	76,279	71,563
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება	(18,375)	(16,849)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	57,904	54,714

(ათას ლარში)

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების, მათ შორის კომპიუტერული პროგრამებისა და ლიცენზიების დინამიკა ასეთია:

	საწარმოს ფარგლებში შექმნილი პროგრამული უზრუნ- ველყოფა	პროგრამული უზრუნ- ველყოფა და ლიცენზიები	სულ
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2022 წ.	28,504	98,340	126,844
შემოსვლები	12,542	2,989	15,531
31 დეკემბერი, 2023 წ.	41,046	101,329	142,375
შემოსვლები	17,980	5,047	23,027
31 დეკემბერი, 2024 წ.	59,026	106,376	165,402
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2022 წ.	4,034	65,651	69,685
ამორტიზაციის ხარჯი	2,863	8,421	11,284
31 დეკემბერი, 2023 წ.	6,897	74,072	80,969
ამორტიზაციის ხარჯი	4,164	8,317	12,481
31 დეკემბერი, 2024 წ.	11,061	82,389	93,450
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2022 წ.	24,470	32,689	57,159
31 დეკემბერი, 2023 წ.	34,149	27,257	61,406
31 დეკემბერი, 2024 წ.	47,965	23,987	71,952

12. იჯარა

	2024	2023
აქტივის გამოყენების უფლება – შენობა	38,255	30,724
საიჯარო ვალდებულებები	39,886	30,114

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს დატვირთვის და იჯარის ხარჯებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებიდან, რომლებზეც გავრცელდა აღიარების გამონაკლისები:

	2024	2023
მოკლევადიანი იჯარები	(1,646)	(1,016)

(ათას ლარში)

12. იჯარა (გაგრძელება)

პერიოდის განმავლობაში ჯგუფის აქტივის გამოყენების უფლებების და საიჯარო ვალდებულებების ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურება:

	აქტივის გამოყენების უფლება – შენიშვნები	საიჯარო ვალდებუ- ლებები
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	30,724	30,114
შემოსვლები	19,328	19,326
ცვეთის ხარჯი	(7,985)	–
საპროცენტო ხარჯი	–	1,432
გადახდები	–	(8,620)
გასვლები	(7,654)	(3,748)
ცვეთა აქტივის გასვლისას	3,842	–
ვალუტის კონვერტაცია	–	1,382
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	38,255	39,886
	აქტივის გამოყენების უფლება – შენიშვნები	საიჯარო ვალდებუ- ლებები
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	30,141	28,741
შემოსვლები	9,338	9,338
ცვეთის ხარჯი	(7,362)	–
საპროცენტო ხარჯი	–	1,351
გადახდები	–	(7,832)
გასვლები	(8,433)	(1,438)
ცვეთა აქტივის გასვლისას	7,040	–
ვალუტის კონვერტაცია	–	(46)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,724	30,114

13. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი ასეთია:

	2024	2023
მიმდინარე წლის გადასახადის ხარჯი	17,857	17,334
გადავადებული გადასახადის დანარიცხი – დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება	(2,202)	(2,345)
მოგების გადასახადის ხარჯი	15,655	14,989
დარიცხული გადავადებული გადასახადის ეფექტი სხვა სრულ შემოსავალზე	2,472	–
მთლიან სრულ შემოსავალზე დარიცხული მოგების გადასახადი	18,127	14,989

(ათას ლარში)

13. გადასახადები (გაგრძელება)

ქვემოთ კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	2024	2023
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯამდე	119,012	96,037
კანონმდებლობით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი	20%	20%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით დადგენილი გადასახადის განაკვეთით	23,802	19,207
დაუბეგრავი შემოსავალი	(9,099)	(6,876)
სამომავლო საგადასახადო განაკვეთებისა და სხვა ცვლილებების ეფექტი	(108)	1,666
საგადასახადო მიზნებისთვის გამოუქვითავი ხარჯები	1,060	992
მოგების გადასახადის ხარჯი	15,655	14,989

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი ცვლილების დინამიკა შესაბამის წლებში ასეთია:

	2022	მოგება ზარალის ანგარიშ- გებაში	სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშ- გებაში	2023	მოგება ზარალის ანგარიშ- გებაში	სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშ- გებაში	2024
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების დაბეგრის შედეგი							
სხვა აქტივები	1,615	180	–	1,795	532	–	2,327
საიჯარო							
ვალდებულებები	5,748	275	–	6,023	1,954	–	7,977
სხვა ვალდებულებები	1,894	596	–	2,490	1,215	–	3,705
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	9,257	1,051	–	10,308	3,701	–	14,009
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების დაბეგრის შედეგი							
მომხმარებლებზე							
გაცემული სესხები	(1,055)	1,047	–	(8)	95	–	87
აქტივის გამოყენების უფლება	(6,028)	(117)	–	(6,145)	(1,506)	–	(7,651)
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(21,739)	364	–	(21,375)	(88)	(2,472)	(23,935)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(28,822)	1,294	–	(27,528)	(1,499)	(2,472)	(31,499)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები/(ვალდებუ- ლებები)	(19,565)	2,345	–	(17,220)	2,202	(2,472)	(17,490)

(ათას ლარში)

14. სხვა აქტივები, გადახდილი ავანსები და სხვა ვალდებულებები**სხვა აქტივებს მიეკუთვნება**

	2024	2023
ფულადი სახსრები ანგარიშსწორების პროცესში	15,824	24,279
მარაგები	5,461	5,168
დასაკუთრებული ქონება	4,662	2,405
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	3,012	2,957
საინვესტიციო ქონება	2,446	2,045
მოთხოვნები შემოსავლების სამსახურის მიმართ არარეზიდენტი მომხმარებლებისთვის გაწეული დაუბეგრავი მომსახურებისთვის	2,206	4,286
მოთხოვნები ფულადი გადარიცხვების სისტემის ოპერატორების მიმართ	1,768	4,339
სადაზღვევო მოთხოვნებიდან მისაღები თანხები	71	75
გადახდილი გარანტიებიდან მისაღები ანგარიშები	–	950
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	–	1,054
სხვა	2,740	2,583
სულ	38,190	50,141
გამოკლებული - სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(7,598)	(5,645)
სხვა აქტივები	30,592	44,496

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში. ბოლო გადაფასების თარიღი 2024 წლის 31 დეკემბერი იყო. შეფასება ჩაატარა აკრედიტებულმა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა, რომელსაც აქვს აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ასევე აქვს გამოცდილება შესაფასებელი საინვესტიციო ქონების ანალოგიური კატეგორიისა და ადგილმდებარეობის ქონების შეფასებაში. გამოყენებულია შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის მიერ რეკომენდებული შეფასების მოდელები და შეფასება შეესაბამება ფასს 13-ის პრინციპებს. დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ 27-ე შენიშვნა.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს მიეკუთვნება. 2024 და 2023 წლებში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად თავიანთ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის საიჯარო აქტივის, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

(ათას ლარში)

14. სხვა აქტივები, გადახდილი ავანსები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება (გაგრძელება)

	2024				2023			
	პირობითი თანხა		სამართლიანი ღირებულება		პირობითი თანხა		სამართლიანი ღირებულება	
	ვალდებ-აქტივი		ვალდებ-აქტივი		ვალდებ-აქტივი		ვალდებ-აქტივი	
	ბუღება	ბუღება	ბუღება	ბუღება	ბუღება	ბუღება	ბუღება	ბუღება
სავალუტო ხელშეკრულებები								
ფორვარდები და სვოპები – ადგილობრივ ვალუტაში	77,066	(76,741)	102	(443)	5,127	(5,243)	1	–
ფორვარდები და სვოპები – უცხოურ ვალუტაში	2,051	(2,136)	–	(6)	–	(43,303)	–	(18,545)
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	<u>79,117</u>	<u>(78,877)</u>	<u>102</u>	<u>(449)</u>	<u>5,127</u>	<u>(48,546)</u>	<u>1</u>	<u>(18,545)</u>

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს აქვს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის სავალუტო ფორვარდების შემდეგი პოზიციები. ფორვარდული ხელშეკრულებები წარმოადგენს სპეციალური ფინანსური ინსტრუმენტის კონკრეტულ ფასად სამომავლო თარიღით ყიდვასთან ან გაყიდვასთან დაკავშირებულ ხელშეკრულებებს. ფორვარდული ხელშეკრულებებით ოპერაციები ხდება ბირჟის გარე ბაზარზე.

ჯგუფის ფორვარდული ხელშეკრულებები სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე დონეს მიეკუთვნება. 2024 და 2023 წლებში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადატანები არ მომხდარა.

ავანსები მოიცავს შემდეგს

	2024	2023
ძირითად საშუალებებსა და არამატერიალურ აქტივებში გადახდილი ავანსები	6,929	4,343
წინასწარ გადახდილი დაზღვევა	782	775
პროგრამული უზრუნველყოფის მხარდაჭერაში, სარეკლამო და სხვა მომსახურებაში გადახდილი ავანსები	652	701
პროფესიული მომსახურებისთვის გადახდილი ავანსი	561	265
წინასწარ გადახდილი იჯარა	66	54
სხვა	682	590
სულ გადახდილი ავანსები	9,672	6,728

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს

	2024	2023
დარიცხული პრემია	15,327	11,896
ვალდებულებები კრედიტორების მიმართ	13,198	13,206
საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა	1,697	1,634
სხვადასხვა კრედიტორები	1,418	440
სასესხო ვალდებულებებისთვის შექმნილი ანარიცხები (მე-20 შენიშვნა)	1,331	781
დაუფარავი თანხები	829	958
წარმოებული ვალდებულება (იხ. ზემოთ)	449	18,545
სხვა	2,133	2,643
სხვა ვალდებულებები	36,382	50,103

(ათას ლარში)

15. საკრედიტო ზარალის ხარჯი და სხვა გაუფასურება და ანარიცხები

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელიც ასახულია 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში:

31 დეკემბერი, 2024 წ.	შენიშვნა	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემდგომი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	6	3	–	–	–	3
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	16	–	–	–	16
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	8	(17,461)	19,738	31,377	(2,726)	30,928
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	9	329	–	–	–	329
გარანტიები	20	153	–	–	–	153
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	9	30	–	–	–	30
სულ საკრედიტო ზარალის ხარჯი		(16,930)	19,738	31,377	(2,726)	31,459

31 დეკემბერი, 2023 წ.	შენიშვნა	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემდგომი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	6	(26)	–	–	–	(26)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	14	–	–	–	14
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	8	(1,748)	4,081	34,028	1,379	37,740
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	0	9	–	–	–	9
გარანტიები	20	17	–	–	–	17
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	9	231	–	–	–	231
სულ საკრედიტო ზარალის ხარჯი		(1,503)	4,081	34,028	1,379	37,985

(ათას ლარში)

15. საკრედიტო ზარალის ხარჯი და სხვა გაუფასურება და ანარიცხები (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის და ანარიცხების დინამიკა ასეთია:

	სხვა აქტივები	საოპერაციო რისკებიდან მიღებული ზარალისთვის შექმნილი ანარიცხები	სულ
31 დეკემბერი, 2023 წ.	5,645	–	5,645
დანარიცხი	3,565	–	3,565
გაუქმება	(70)	–	(70)
ჩამოწერილი თანხები	(1,543)	–	(1,543)
ჩამოწერილი ვალის ამოღება	19	–	19
ჩამოწერილი ვალის გადახდა	(19)	–	(19)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	7,597	–	7,597

	სხვა აქტივები	საოპერაციო რისკებიდან მიღებული ზარალისთვის შექმნილი ანარიცხები	სულ
31 დეკემბერი, 2022 წ.	4,442	12	4,454
დანარიცხი	1,259	–	1,259
გაუქმება	(56)	(12)	(68)
ჩამოწერილი ვალის ამოღება	6	–	6
ჩამოწერილი ვალის გადახდა	(6)	–	(6)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	5,645	–	5,645

ჯგუფს აქვს აქტივების მისაკუთრებასთან დაკავშირებული თავისი ოპერაციებიდან ზარალის მიღების რისკი. ხელმძღვანელობას დანერგილი აქვს კონტროლის და მონიტორინგის სისტემა, რომ აღმოაჩინოს ასეთი საქმიანობა და შეამციროს ზარალის რისკი. ამ კონტროლების მიუხედავად, ზარალი შეიძლება მაინც დადგეს კონტროლების გვერდის ავლით, დამნაშავეების მიერ ფარული შეთანხმების და/ან სხვა დაგეგმილი ქმედებების შედეგად. ასეთი შემთხვევებისთვის ჯგუფს აქვს აქტიური სადაზღვევო პოლისები. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი ფლობს სადაზღვევო პოლისებს, რომლებიც ფარავს საოპერაციო საქმიანობიდან ზარალის განცდის ლ 5 მილიონის რისკს (2023 წლის 31 დეკემბერი: ლ 5 მილიონი).

16. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2024	2023
სებ-ისგან ნასესხები სახსრები	751,308	290,229
ადგილობრივი კომერციული ბანკებისგან მიღებული სესხები	45,707	–
საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები	44,400	62,110
ადგილობრივი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაბრები	7,761	5,278
მიმდინარე ანგარიშები	6,803	5,957
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	855,979	363,574

(ათას ლარში)

16. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე (გაგრძელება)

2024 წლის 19 დეკემბერს ჯგუფმა მიიღო სესხი სეზ-ისგან ლ 250,000-ის ოდენობით, რომელიც 2025 წლის 16 იანვარს უნდა დაიფაროს; და 2024 წლის 25 დეკემბერს ჯგუფმა მიიღო სესხი სეზ-ისგან ლ 500,000-ის ოდენობით, რომელიც უნდა დაიფაროს 2025 წლის 3 იანვარს. სესხები გაიცემა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების (ლ 341,058, იხ. მე-9 შენიშვნა) და მომხმარებელთა სესხების უზრუნველყოფით (ლ 534,387, იხ. მე-8 შენიშვნა).

2024 წლის მარტში ჯგუფმა მიიღო ლ 45,000-ის სესხი ადგილობრივი კომერციული ბანკისგან, რომლის დაფარვის ვადა იწურება 2025 წლის მარტში.

2020 წლის სექტემბერში ჯგუფმა გააფორმა 15 მილიონი აშშ დოლარის (4.87%) სესხის ხელშეკრულება აშშ-ის საერთაშორისო განვითარების საფინანსო კორპორაციასთან (DFC) და 15 მილიონი ევროს (1-ელი ტრანში – 4,5 მილიონი აშშ დოლარი, 1.54% საპროცენტო განაკვეთით და მე-2 ტრანში – 10,5 მილიონი აშშ დოლარი, 1.17% საპროცენტო განაკვეთით) სესხის ხელშეკრულება ევროპის საინვესტიციო ბანკთან (EIB), რომელთა დაფარვის ვადა 2029 წელსა და 2027 წელს მთავრდება, შესაბამისად. 2021 წლის განმავლობაში ბანკმა მოიზიდა ახალი ფულადი სახსრები 2,113 მილიონი ევროს ოდენობით (3,8%) და 2,22 მილიონი ევროს ოდენობით (3,87%) მიკროდაფინანსების განვითარების ფონდისგან (MEF), რომლის დაფარვის ვადა იწურება 2025 წლის 31 იანვარს და EIB-ისგან 2,5 მილიონი ევროს ოდენობით (1.36%), რომლის ვადა იწურება 2026 წლის 17 დეკემბერს.

17. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე

ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
მიმდინარე ანგარიშები	1,390,875	1,290,396
ვადიანი ანაზღაურებები (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით)	1,836,571	1,743,094
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	3,227,446	3,033,490
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი (20 შენიშვნა)	10,528	17,468

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლ 644,408-ის (20.0%) ოდენობის ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ ათ უმსხვილეს მენაზბრეზე მოდიოდა (2023 წლის 31 დეკემბერი: ლ 623,483 (20.6%)).

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე ეკონომიკის სექტორების მიხედვით:

	2024	2023
ფიზიკური პირები	1,865,808	1,633,290
სახელმწიფო და საჯარო სექტორი	776,869	888,295
არასაბანკო ფინანსური ორგანიზაციები	182,500	150,192
უძრავი ქონების მშენებლობა	142,220	130,274
ვაჭრობა და მომსახურება	92,329	68,705
ტრანსპორტირება და კომუნიკაცია	27,098	7,625
ენერგეტიკა	15,106	31,777
სოფლის მეურნეობა	7,783	6,482
სამთო მრეწველობა	1,318	2,088
სხვა	116,415	114,762
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	3,227,446	3,033,490

(ათას ლარში)

18. სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებულ ვალში შედის:

	2024	2023
სუბორდინირებული სესხები	123,292	93,588
სუბორდინირებული ობლიგაციები	5,628	–
სუბორდინირებული უვადო დამატებითი პირველადი კაპიტალის ობლიგაციები	983	–
სუბორდინირებული ვალი	129,903	93,588

სუბორდინირებული სესხები

ჯგუფმა გააფორმა არაუზრუნველყოფილი სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულებები მაღალშემოსავლიან ფიზიკურ და კორპორაციულ კლიენტებზე. ჯგუფს არ აქვს სუბორდინირებული ვალდებულებები საწარმოების მიმართ, რომელიც მთლიანი სუბორდინირებული ვალის 10%-ს აღემატება. სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულებების გამოშვების ძირითადი მიზანია მეორადი კაპიტალის მოზიდვა ჯგუფის კაპიტალიზაციის მხარდასაჭერად.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა € 123,292 (2023 წლის 31 დეკემბერი: € 93,588) დაუფარავი სუბორდინირებული სესხები. აქედან, ბაზელ III-ის საფუძველზე, სეზ-ის მოთხოვნების თანახმად, მეორადი კაპიტალისთვის მიკუთვნებადი ვალის ამორტიზებული ღირებულება, შესაბამისად, იყო € 97,922 (2023 წლის 31 დეკემბერი: € 61,135).

სუბორდინირებული ობლიგაციები

ობლიგაციები არის ჯგუფის პირდაპირი, არაუზრუნველყოფილი, სუბორდინირებული ვალდებულება თანაბარი რიგითობით და ერთმანეთის მიმართ დაფარვის უპირატესი უფლების გარეშე. ობლიგაციების საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრება მის ნომინალურ ღირებულებაზე დაყრდნობით და შეადგენს წლიურ 11.0%-ს. ობლიგაციების, მათ შორის ძირითადი თანხისა და დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოსყიდვა მოხდება 2031 წლის 9 სექტემბერს. ეს ობლიგაციები გამოხატულია აშშ დოლარში.

(ათას ლარში)

18. სუბორდინირებული ვალი (გაგრძელება)

სუბორდინირებული უვადო დამატებითი პირველადი კაპიტალის ობლიგაციები

ობლიგაციები არის ჯგუფის პირდაპირი, არაუზრუნველყოფილი, სუბორდინირებული, უვადო დამატებითი პირველადი კაპიტალის ვალდებულება თანაბარი რიგითობით და ერთმანეთის მიმართ დაფარვის უპირატესი უფლების გარეშე. საპროცენტო განაკვეთები ობლიგაციებზე განისაზღვრება ობლიგაციების ნომინალური ღირებულების საფუძველზე და შეადგენს წლიურ 13.50%-ს პირველი ხუთი წლის განმავლობაში. საპროცენტო განაკვეთები განახლდება ობლიგაციის გამოშვების თარიღიდან 60 თვის თავზე და მას შემდეგ ყოველ მეხუთე წელს. ობლიგაციები არის უვადო სავალო ფასიანი ქაღალდები და მათ არ აქვთ წინასწარ განსაზღვრული დაფარვის თარიღი. ობლიგაციების გამოსყიდვა ბანკის მიერ შესაძლებელია გამოშვების თარიღიდან 5 წლის შემდეგ. ეს ობლიგაციები გამოხატულია აშშ დოლარში.

	სუბორდინირებული სესხი	სუბორდინირებული ობლიგაციები	სუბორდინირებული, უვადო, დამატებითი პირველადი კაპიტალის ობლიგაციები
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	98,774	–	–
შემოსულობა	–	–	–
დაფარვა	(4,646)	–	–
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	(440)	–	–
სხვა	(100)	–	–
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	93,588	–	–
შემოსულობა	31,125	5,353	987
დაფარვა	(6,008)	–	–
უცხოური ვალუტის გადაყვანა	4,637	112	4
სხვა	(50)	163	(8)
საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	123,292	5,628	983

19. საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2023 წლის განმავლობაში ბანკმა გააუქმა თავისი 1,013,828,327 გამოსყიდული აქცია და 39,379,852 ნებადართული, მაგრამ არა გამოშვებული აქციები თანამშრომლებისთვის აქციების გადაცემის სქემის ფარგლებში. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 4,489,682,955 ჩვეულებრივი აქციისგან (2023 წ.: 4,489,682,955). ბანკმა გამოუშვა 4,489,682,955 ჩვეულებრივი აქცია (2023 წ.: 4,489,682,955), საიდანაც 4,449,046,175 სრულად იყო განაღდებული (2023 წ.: 4,449,046,175), 40,636,780 აქცია გამიზნულია მხოლოდ პრივილეგირებულ აქციებზე გარდაქმნისთვის (საჭიროების შემთხვევაში) და ამიტომ მათი გადაცემა მესამე მხარისთვის ნებისმიერი ფორმით დაუშვებელია. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა ₾ 0.01.

(ათას ლარში)

19. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

სააქციო კაპიტალი (გაგრძელება)

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, რომელიც ეხება სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გადაცემას დამოუკიდებელი რეგისტრატორიდან საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალური დეპოზიტარისთვის, და იმის გათვალისწინებით, რომ ცენტრალურ დეპოზიტარში ფასიანი ქაღალდების შენახვა შესაძლებელია მხოლოდ ანგარიშის მფლობელის მეშვეობით, უმცირესობის წილის მფლობელების აქციები, რომლებსაც არ ჰყავდათ ანგარიშის მფლობელები, განთავსდა ცენტრალური დეპოზიტარის ზოგად ტექნიკურ ანგარიშზე, შესაბამისად შეიზღუდა მათზე საკუთრების უფლებები (მათ შორის ხმის მიცემის უფლებები და დივიდენდის მიღების უფლებები). შესაბამისად, ტექნიკურ ანგარიშზე განთავსებული აქციები არ არის გათვალისწინებული ხმის უფლებების გაანგარიშებისას, და სხვა აქციონერების ხმის უფლებები პროპორციულად გაიზარდა.

აქციონერებმა ჯგუფის სააქციო კაპიტალში შენატანი განახორციელეს ლ-ში და ისინი უფლებამოსილი არიან დივიდენდები და კაპიტალის ნებისმიერი განაწილება მიიღონ ლ-ში.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ერთი ჩვეულებრივი აქციის სააღრიცხვო ღირებულება, შესაბამისად, იყო ლ 0.1263 და ლ 0.1051.

კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები

კონვერტირებადი პრივილეგირებული აქციები მუდმივია და მათი კონვერტირება, მფლობელის სურვილისამებრ, შეიძლება ბანკის ჩვეულებრივ აქციებად კონვერტაციის ფასით, რომელიც წარმოადგენს წინა კალენდარული წლის ბოლოსთვის ბანკის კაპიტალის სააღრიცხვო ღირებულების 1.05-ზე გამრავლებულ ოდენობას, მიმოქცევაში არსებულ ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე (გამოსყიდული აქციების გამოკლებით).

კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდების განაკვეთი წელიწადში 17%-ია, გადაიხდება ყოველწლიურად და ექვემდებარება აქციონერთა საერთო კრების მიერ დამტკიცებას ყოველ წელს. დივიდენდები არ არის კუმულაციური.

დივიდენდის გადახდა დამოკიდებულია ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე და საქმიანობის შედეგზე და კაპიტალის ადეკვატურობის გონივრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობაზე და შეიძლება, შეიზღუდოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

საბაზო/განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე

ჯგუფი წარმოადგენს მონაცემებს ერთ აქციაზე საბაზო და განზავებული შემოსავლის შესახებ თავისი ჩვეულებრივი აქციებისთვის. საბაზო შემოსავალი ერთ აქციაზე გამოითვლება ბანკის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელთა წმინდა მოგების ან ზარალის შეფარდებით პერიოდის განმავლობაში მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობის საშუალო შეწონილთან (გამოსყიდული აქციების გამოკლებით). განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე განისაზღვრება ჩვეულებრივი აქციების მფლობელების მოგების ან ზარალის და მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობის დაკორექტირებით, პოტენციური ჩვეულებრივი აქციების განზავების ეფექტის გათვალისწინებით (მაგრამ გამოსყიდული აქციების გათვალისწინების გარეშე), რომლებიც მოიცავს კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებს.

2024 წელს ბანკის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელთა კუთვნილმა წმინდა შემოსავალმა შეადგინა ლ 102,583 (2023 წ.: ლ 80,271) ხოლო წლის განმავლობაში მიმოქცევაში მყოფი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა იყო 4,449,046,175 (2023 წ.: 4,449,046,175) შესაბამისად, შემოსავალი აქციაზე 2024 წელს შეადგენდა ლ 0.023-ს (2023 წ.: ლ 0.018).

(ათას ლარში)

19. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

საბაზო/განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბერს კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებს არ ჰქონდა განზავების ეფექტი, რადგან $\text{€ } 0.13$ კონვერტაციის ფასი აღემატებოდა აღნიშნული პერიოდის კოტირებულ საშუალო შეწონილ საბაზრო ფასს, $\text{€ } 0.025$ -ს, ამ პერიოდისთვის. 2023 წლის 31 დეკემბერს კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებს არ ჰქონდა განზავების ეფექტი, რადგან $\text{€ } 0.11$ კონვერტაციის ფასი აღემატებოდა აღნიშნული პერიოდის კოტირებულ საშუალო შეწონილ საბაზრო ფასს, $\text{€ } 0.025$ -ს, ამ პერიოდისთვის. ამრიგად, პოტენციური განზავება არ მოიცავდა 4,565,384 პრივილეგირებული აქციის ჩვეულებრივ აქციებად კონვერტაციის პოტენციურ ეფექტს 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

დივიდენდები

2024 და 2023 წლებში ბანკს არ გადაუხდია დივიდენდები თავის ჩვეულებრივ აქციებზე. 2024 წელს ბანკმა კონვერტირებად პრივილეგირებულ აქციებზე გადაიხადა დივიდენდები $\text{€ } 774$ -ის ოდენობით (2023 წ.: $\text{€ } 776$), ერთ აქციაზე $\text{€ } 0.17$.

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში შესულ ცვლილებებს.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების გაზრდის და შემცირებების აღრიცხვისათვის, იმ პირობით, თუ ამგვარი შემცირება უკავშირდება საკუთარ კაპიტალში ადრე ასახული იმავე აქტივის ზრდას. 2024 წელს გადაფასების რეზერვის წმინდა ზრდამ $\text{€ } 9,886$ შეადგინა.

20. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

როგორც განვითარებად ბაზარს, საქართველოს არა აქვს იმდენად კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, როგორც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (მათ შორის ის, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, ასევე მხედველობაში მისაღები განუვითარებელი საკრედიტო და საფონდო ბაზრები). თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ეს მოიცავს ახალი კანონმდებლობის მიღებას (ახალი საგადასახადო კოდექსის და საპროცესო კანონების ჩათვლით). სამეთვალყურეო საბჭოს აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ამცირებს ბიზნეს რისკებს საქართველოში.

(ათას ლარში)

20. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელება.

იურიდიული საკითხები

ჩვეული საქმიანობის პროცესში ჯგუფის წინააღმდეგ შესაძლოა აღიმართოს სარჩელები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფის პირობითი ვალდებულებები შემდეგია:

	2024	2023
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები		
გარანტიები	86,097	53,739
სესხების გაცემის ვალდებულება	326,961	175,820
	413,058	229,559
პირობითი ვალდებულებები კაპიტალური დანახარჯებიდან	2,728	881
პირობითი ვალდებულებები	415,786	230,440
ანარიცხები საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებთან		
დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის (მე-14 შენიშვნა)	1,331	781
გამოშვებული გარანტიების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი ნაღდი ფული (17 შენიშვნა)	10,528	17,468

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა ბანკების კომპლექსური დაზღვევა, დირექტორებისა და თანამშრომლების პასუხისმგებლობის, ასევე ქონებისა და ავტოტრანსპორტის დაზღვევა საოპერაციო ზარალისთვის 5 მილიონის სადაზღვევო ლიმიტით.

ყველა ვალდებულება პირველ სტადიას განეკუთვნება და წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვანი ცვლილების დინამიკა არ დაფიქსირებულა.

(ათას ლარში)

21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

წმინდა შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	33,866	29,773
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	11,200	10,686
საკასო ოპერაციები	2,988	3,756
კომუნალური გადახდებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი	2,445	2,179
ფულადი გადარიცხვები	2,047	3,719
გარანტიები და აკრედიტივები	1,581	1,007
სხვა	325	137
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	54,452	51,257
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(25,047)	(19,650)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(1,878)	(1,698)
საკასო ოპერაციები	(1,692)	(882)
კომუნალურ გადახდებზე გაწეული საკომისიო ხარჯი	(746)	(676)
გარანტიები და აკრედიტივები	(137)	(168)
საკომისიო ხარჯი	(29,500)	(23,074)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	24,952	28,183

ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ჯგუფის ამონაგებს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ძირითადად წარმოადგენს შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან, გარანტიებიდან მიღებული შემოსავლის ჩათვლით. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან აღიარებულია 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებულ სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში და შეადგინა ლ 69,452, საიდანაც ლ 15,000 არის შემოსავალი სოციალური მომსახურებიდან, რომელიც გაცხადებულია სხვა შემოსავალში (23-ე შენიშვნა) (2023 წ.: ლ 66,257).

ჯგუფი იყენებს ფასს 15-ის 121-ე მუხლით გათვალისწინებულ პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებულ მიდგომებს და არ წარმოადგენს ინფორმაციას დარჩენილი შესასრულებელი ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადაც მაქსიმუმ ერთი წელია.

22. წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან

	2024	2023
სავალუტო ოპერაციები	21,051	18,621
წმინდა შედეგი უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	1,614	(5,636)
საკურსო სხვაობები	(206)	713
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან	22,459	13,698

(ათას ლარში)

23. სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი მოიცავს:

	2024	2023
შემოსავალი სოციალური მომსახურების გაწევიდან (ა)	15,000	15,000
შემოსავალი იჯარიდან	459	186
შემოსულობა აქტივების გაყიდვიდან	408	269
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	401	–
შემოსავალი სადაზღვევო მოთხოვნებიდან	143	(45)
საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტის ეფექტი	7	15
სხვა	46	740
სხვა შემოსავლები, სულ	16,464	16,165

- (ა) ჯგუფი შემოსავალს იღებს სოციალური მომსახურების სააგენტოსგან პენსიის მიმღებთათვის საბანკო მომსახურების გაწევისთვის ყოველთვიურად € 1,250-ის ოდენობით. გადახდები ხდება 15 დღეში ხელშეკრულების შესაბამისად.

24. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
ხელფასები	102,386	88,025
ცვალეზადი ყოველთვიური პრემია	24,008	20,228
სამუშაოს შესრულებასთან დაკავშირებული პრემიული თანხები	13,027	9,521
პერსონალზე გაწეული ხარჯი	139,421	117,774

თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა წელიწადში:

	2024	2023
მუდმივ შტატზე		
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	6	6
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	79	105
სულ თანამშრომლები	4,124	4,625
დროებით დასაქმებული		
სულ თანამშრომლები	1,164	1,121
სულ	5,373	5,857

(ათას ლარში)

24. თანამშრომლებზე გაწეული და სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

	2024	2023
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	13,272	10,682
მარკეტინგი და რეკლამა	7,928	7,023
კომუნიკაციები	5,327	4,196
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	5,287	3,155
კომუნალური ხარჯი	4,388	3,794
საოფისე მარაგები	3,903	3,565
შენობის დატვირთვა და ქირა	3,385	3,143
საოპერაციო გადასახადები	2,527	2,413
დაზღვევა	1,677	1,629
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	1,356	872
მგზავრობის ხარჯი	1,062	1,093
უსაფრთხოება	958	679
აუდიტის და მასთან დაკავშირებული მომსახურების ღირებულება	535	569
სხვა	2,982	2,761
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	54,587	45,574

ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2024 და 2023 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე):

	2024	2023
საზღაური ბანკის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	377	398
სულ საზღაურები და ხარჯები	377	398

სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიებისთვის მათ მიერ გაწეულ პროფესიულ მომსახურებაში გადასახდელი გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი დანახარჯები შეადგენდა ლ 90 (2023 წ.: ლ 100).

25. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2024	2023
ლომბარდთან დაკავშირებული ხარჯები	4,929	4,664
პლასტიკური ბარათის წარმოების ხარჯი	1,759	1,820
ძირითადი საშუალებების გადაფასებით მიღებული ზარალი	907	–
სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯები	457	432
სხვა	3,943	5,233
სხვა საოპერაციო ხარჯები	11,995	12,149

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა

შესავალი

ჯგუფის საქმიანობას ყოველთვის ახასიათებს რისკები, მაგრამ მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორცაა ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა ელემენტები. რისკის მართვას გადაწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში. ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საბაზრო, საოპერაციო რისკები და სხვა არაფინანსური რისკები. ჯგუფის მიერ დანერგილი რისკის მართვის სისტემა საქმიანობის თითოეული მიმართულებისთვის თითოეული ტიპის რისკის დასაშვებ დონეს აწესებს და უზრუნველყოფს მის დაცვას.

რისკის მართვაზე პასუხისმგებელი პირების მოვალეობაა, უზრუნველყონ, რომ ჯგუფი აკმაყოფილებდეს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებულ პოლიტიკას რისკის დასაშვები დონის შესახებ. მასთან შესაბამისობას უზრუნველყოფა ხდება რისკის დასაშვები დონის მაჩვენებლების მუდმივი მეთვალყურეობითა და, გარემოებების შეცვლის შემთხვევაში, ამ პარამეტრების შეცვლის წინადადებების წამოყენებით. რისკის დასაშვები დონის შესახებ სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული პოლიტიკის მონიტორინგზე საბოლოო პასუხისმგებლობა აკისრია საწარმოს რისკის მართვის ქვეგანყოფილებას. პოლიტიკა რისკის დასაშვები დონის შესახებ აწესებს რისკის გამომწვევი მოვლენების დადგომისა და ლიმიტების დარღვევის ესკალაციის სცენარებს იმისათვის, რომ დროულად და ეფექტურად დაიწყოს და განახორციელოს რისკის შემცირებისკენ მიმართული წინასწარ განსაზღვრული ზომები. ჯგუფის ყოველდღიურ საქმიანობაში ეფექტურად ჩართვის მიზნით, რისკის დასაშვები დონის შესახებ პოლიტიკის პარამეტრები უფრო დაწვრილებითი სახითაა წარმოდგენილი ბიზნესერთეულებისა და ოპერაციების დონეებზე. დირექტორთა საბჭოს აქტიური მონაწილეობით, რისკის მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფს სათანადო კომუნიკაციას და სიცხადეს ყველა დონეზე, რისკის ამოცანებთან მიმართებაში, რისკის პროფილის მუდმივ მონიტორინგს და მისი შესაბამისობის შემოწმებას რისკის დასაშვები დონის შესახებ პოლიტიკასთან, ასევე რისკების დროულად აღმოჩენასა და მათ შესამცირებლად ზომების შემუშავებას.

რისკების მართვის სისტემა და სტრუქტურა

ჯგუფის რისკის მართვის სისტემის დანერგვასა და ზედამხედველობაზე საბოლოო პასუხისმგებლობა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება. სამეთვალყურეო საბჭოს დაფუძნებული აქვს კომიტეტები, რომლებსაც ევალებათ შესაბამის კონკრეტულ სფეროში ჯგუფის რისკის მართვის სხვადასხვა პოლიტიკის შედგენა და კონტროლი, რომლებიც აისახება პოლიტიკაში რისკის დასაშვები დონის შესახებ.

ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკა შეიქმნა იმისთვის, რომ მოხდეს ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენა და გაანალიზება, რისკის სათანადო ლიმიტების დაწესება და კონტროლის მექანიზმების შემუშავება, ასევე რისკებისა და მათი ლიმიტების დაცვის ზედამხედველობა. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება, რომ მასში აისახოს საბაზრო პირობებში და ბაზარზე შეთავაზებულ პროდუქტებსა და მომსახურებებში მომხდარი ცვლილებები. ჯგუფს, თავისი მართვის სტანდარტებით, პროცედურებითა და ტრენინგებით, აქვს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემო, რომელშიც თანამშრომლებს კარგად აქვთ გააზრებული თავიანთი როლები და მოვალეობები.

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხს აგებს ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკასა და პროცედურებთან შესაბამისობის ზედამხედველობაზე, ასევე რისკის მართვის სისტემის ადეკვატურობის შემოწმებაზე ჯგუფის წინაშე მდგარ რისკებთან მიმართებაში. იგი პასუხს აგებს რისკის ძირითად საკითხებზე და მართავს და მონიტორინგს უწევს რისკთან დაკავშირებულ შესაბამის გადაწყვეტილებებს. აუდიტის კომიტეტი ამ ფუნქციების შესრულებაში შიდა აუდიტი ეხმარება.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკების მართვის სისტემა და სტრუქტურა (გაგრძელება)

შიდა აუდიტი

ჯგუფში რისკების მართვის პროცესებს მეთვალყურეობს ჯგუფის შიდა აუდიტი, რომელიც სისტემატური და არასისტემატური შემოწმებებით ადგენს პროცედურების ადეკვატურობასა და ჯგუფის შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს დირექტორთა საბჭოსთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

სხვა სტრუქტურული ერთეულები

რისკების იდენტიფიკაციასა და კონტროლს ძირითადად ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო, თუმცა რისკების მართვა და მონიტორინგი ასევე ხორციელდება ჯგუფის დამოუკიდებელი განყოფილებების მიერ. რისკის დასაშვები დონის ზღვარს აწესებს სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო მონიტორინგი ევალებათ შემდეგ კომიტეტებს და სტრუქტურულ ერთეულებს, დირექტორთა საბჭოს აქტიური მონაწილეობით:

- ▶ საკრედიტო რისკს მართავენ საკრედიტო რისკის კომიტეტები;
- ▶ ლიკვიდურობის რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი;
- ▶ საბაზრო რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი;
- ▶ საოპერაციო რისკს მართავს საოპერაციო რისკის მართვის განყოფილება დირექტორთა საბჭოსთან მჭიდრო თანამშრომლობით;
- ▶ საინფორმაციო უსაფრთხოებისა და ტექნოლოგიებთან დაკავშირებულ რისკებს მართავს საინფორმაციო უსაფრთხოების განყოფილება.

კომიტეტები დაკომპლექტებულია ყველა შესაბამისი ბიზნესერთეულის წარმომადგენლებით და რეგულარულად წარუდგენს ანგარიშს დირექტორთა საბჭოს.

ჯგუფში ყოველდღიური საქმიანობისა და ოპერაციების თანმდევი რისკების მართვა ბანკის საქმიანობის შესაბამისი მიმართულებების ამოცანაა. ბიზნესპროცესებს ახლავს მაკონტროლებელი დონისძიებები, რომლებსაც ახორციელებენ შესაბამისი რისკის განყოფილების წარმომადგენლები. რისკის მართვის ფუნქციის მქონე სტრუქტურული ერთეულები დაცვის მეორე ხაზს წარმოადგენენ. საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა ფინანსური რისკების ყოველდღიურ მართვაზე პასუხისმგებლები არიან შემდეგი განყოფილებები:

- ▶ საწარმოს რისკის მართვა;
- ▶ საკრედიტო ანდერაიტინგი;
- ▶ კრედიტების ადმინისტრირება;
- ▶ საკრედიტო კონტროლი;
- ▶ დავალიანების ამოღება;
- ▶ საოპერაციო რისკის მართვა;
- ▶ საინფორმაციო უსაფრთხოება.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკების მართვის სისტემა და სტრუქტურა (გაგრძელება)

უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციასთან ბრძოლა იმართება უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციასთან ბრძოლის განყოფილების მიერ, ხოლო კანონშესაბამისობის რისკი იმართება კანონშესაბამისობის განყოფილების მიერ. დავალიანების ამოღების ფუნქცია გაყოფილია ორ მსხვილ ქვეფუნქციად, რომელთაგან თითოეული პასუხისმგებელია დავალიანების ამოღების პროცესის წარმართვასა და მონიტორინგზე, დაუფარავი მოთხოვნების ტიპების მიხედვით.

ჯგუფში ყოველდღიური საქმიანობისა და ოპერაციების თანმდევი რისკების მართვა ბანკის საქმიანობის შესაბამისი მიმართულებების ამოცანაა. ბიზნესპროცესები მოიცავს რისკის მართვის წარმომადგენლების ყოველდღიურ ჩართულობას, რა დროსაც ყურადღება მახვილდება რისკის გამოვლენაზე, ანალიზზე, შეფასებასა და შემცირებაზე.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ჯგუფის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგს, რომელიც წარმოადგენს სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე პროგნოზირებულ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება რისკის დასაშვები დონის პოლიტიკით დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ჯგუფის ბიზნესსტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნესგანყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის შექმნილი რეზერვის მართებულობას.

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ჯგუფის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

რისკის მიტიგაცია

საკრედიტო რისკების შესამცირებლად ჯგუფი იყენებს უზრუნველყოფის საგნებს (მკირფასი ქვები, უძრავი ქონება, ანაზრები, ფასიანი ქაღალდები, მოძრავი ქონება, მოთხოვნები და კომპანიის აქციები) და მიმართავს დივერსიფიკაციას.

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ჯგუფის საქმიანობის მეტ მგრძნობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებს ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე. ჯგუფის რისკის მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფს იმას, რომ რისკის კონცენტრაციის პოტენციური უარყოფითი გავლენა დროულად გამოვლინდეს, შესაბამისი რისკები სათანადოდ შეფასდეს და, საბოლოოდ, დაიგეგმოს და განხორციელდეს საპასუხო ზომები. პოლიტიკა რისკის დასაშვები დონის შესახებ აწესებს ლიმიტებს საკრედიტო, ლიკვიდურობისა და საბაზრო რისკების ჭარბ კონცენტრაციაზე.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი ნიშნავს მსესხებლის ან კონტრაგენტის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი დაფარვის ვალდებულების შეუსრულებლობის შედეგად ჯგუფის პოტენციურ ფინანსურ ზარალს. ეს ვალდებულებები, როგორც წესი, უკავშირდება ტრადიციულ არასავაჭრო საკრედიტო საქმიანობას, როგორიცაა სესხები, საკრედიტო ხაზები, გარანტიები, აკრედიტივები და სხვ. ჯგუფს აქვს სხვადასხვა კატეგორიის საკრედიტო რისკები, როგორიცაა:

- ▶ დეფოლტის რისკი – რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს სასესხო ვალდებულების დაფარვას.
- ▶ ქვეყნის რისკი – რისკი, რომელიც წარმოიშობა ქვეყნის კრედიტუნარიანობის მოულოდნელი გაუარესების ან დეფოლტის შედეგად სოციალური არეულობის, პოლიტიკური არასტაბილურობის, ომის ან სხვა არახელსაყრელი მოვლენების გამო; და
- ▶ კონცენტრაციის რისკი – ზარალის რისკი, რომელიც წარმოიშობა ერთ აქტივში ან აქტივების ჯგუფში მსხვილი პოზიციით. რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც პორტფელი ნაკლებად დივერსიფიცირებულია სექტორებისა და მსესხებლების ჯგუფების თვალსაზრისით.

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს სხვადასხვა სტრატეგიის და მექანიზმის გამოყენებით, რომელთა მიზანია ზარალის ალბათობის მინიმუმამდე დაყვანა.

საკრედიტო რისკის მართვის მექანიზმები

საკრედიტო შეფასება და ანდერაიტინგი

საკრედიტო შეფასება და ანდერაიტინგი მოიცავს მსესხებლის კრედიტუნარიანობის საფუძვლიან შეფასებას სესხის გაცემამდე. ეს პროცესი მოიცავს ფინანსური ანგარიშგებების, საკრედიტო რეიტინგების, უზრუნველყოფის საგნის, ბიზნესმოდელის, ისტორიული ტენდენციების ა საერთო ეკონომიკური გარემოს გაანალიზებას. ჯგუფი ამ ინფორმაციას იყენებს მსესხებლის გადახდისუნარიანობის შესაფასებლად და სავარაუდო რისკთან მისადაგებული პირობების დასაწესებლად.

რისკებზე დაფუძნებული ფასწარმოქმნა

ჯგუფი იყენებს რისკებზე დაფუძნებული ფასწარმოქმნის მეთოდს, რომლის მიხედვითაც ხდება საპროცენტო განაკვეთების და სესხის ვადების კორექტირება მსესხებლის შეფასებული რისკის დონის შესაბამისად. უფრო მაღალი რისკის მქონე მსესხებლები, როგორც წესი, უფრო მაღალ პროცენტს იხდიან, რაც ჯგუფს უკომპენსირებს დეფოლტის გაზრდილ ალბათობას.

პორტფელის მონიტორინგი

კრედიტის გაცემის შემდეგ ჯგუფი მუდმივად ახდენს მსესხებლების ფინანსური სიჯანსაღის მონიტორინგს ინდივიდუალურადაც და პორტფელის დონეზეც. მონიტორინგის პროცესი შეიძლება მოიცავდეს ფინანსური ანგარიშგების რეგულარულ გადამოწმებას, პორტფელის მთავარი რისკების ინდიკატორების გაანალიზებას და ინფორმაციის მოძიებას ისეთი ცვლილებების შესახებ, რომლებსაც შეიძლება უარყოფითად ემოქმედა მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე. ჯგუფი ადგენს საკრედიტო რისკის ინდიკატორების სასურველ, მისაღებ და საგანგაშო დონეებს, რომელთა მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება და შემამსუბუქებელი ზომები მიიღება ამ ინდიკატორებს შორის არასასურველი ტენდენციების გამოსავლენად.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

პორტფელის შეზღუდვები და დივერსიფიკაცია

ჯგუფი რისკს მართავს თავისი სასესხო პორტფელის დივერსიფიკაციით სხვადასხვა სექტორის, საქართველოში გეოგრაფიული არეალების და მსესხებელთა ტიპების მიხედვით. ეს სტრატეგია რისკის ისე გადანაწილების საშუალებას იძლევა, რომ ერთი მსესხებლის გადაუხდელობას ან ერთი კონკრეტული სექტორის კრიზისს არ ჰქონდეს უპროპორციოდ დიდი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ სიჯანსაღეზე. შეზღუდვები უწესდება სესხების თითოეულ კატეგორიას. ბიზნესსესხების შემთხვევაში, € 500,000-ზე მეტი თანხობრივი ოდენობა წარმოადგენს ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან ფინანსურ ინსტრუმენტს ჯგუფისთვის. დაკრედიტების პოლიტიკის თანახმად, ზღვრული ფინანსური კოეფიციენტები განისაზღვრება საორიენტაციოდ კომპანიის კრედიტუნარიანობის შესაფასებლად. ყველა ეს კოეფიციენტი განიხილება ხარისხის კონტროლის რეკომენდაციებად, თუმცა ისინი შეიძლება გარკვეულ შემთხვევებში გადავსდეს ან დაკორექტირდეს კომპანიისთვის სპეციფიკური ფაქტორების გამო. მოქმედი კოეფიციენტები განსხვავდება ეკონომიკური სექტორის, სესხის დაუფარავი თანხის და ცალკეული კომპანიების დეფოლტის მოსალოდნელი ალბათობის მიხედვით. სამომხმარებლო და იპოთეკური სესხებისთვის ჯგუფი აწესებს სესხის მომსახურების კოეფიციენტის და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, რომლებიც შესაბამისობაშია საქართველოს ეროვნული ბანკის პასუხისმგებლობიანი დაკრედიტების სტანდარტებთან, შესაბამისი დებულების საფუძველზე.

უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფა და გარანტია საკრედიტო რისკის შემცირების მნიშვნელოვანი ზომებია. ჯგუფი ხშირად მოითხოვს უზრუნველყოფის საგანს, რომლის ამოღება შესაძლებელი იქნება, თუ მსესხებელი ვერ დაფარავს სესხს. მესამე მხარეებისგან მიღებული გარანტიები უზრუნველყოფის დამატებითი დონე შეიძლება იყოს. ჯგუფს დანერგილი აქვს უზრუნველყოფის საგნის შიდა შეფასების მეთოდოლოგია, რომელიც შესაბამისობაშია შეფასების საერთაშორისო სტანდარტებთან, ასევე ადგილობრივი მარეგულირებლის სახელმძღვანელო პრინციპებთან. სხვადასხვა სეგმენტის ბიზნესსესხებისთვის ჯგუფმა დანერგა უზრუნველყოფის რეკომენდებული კოეფიციენტები, ხოლო სამომხმარებლო და იპოთეკური სესხებისთვის მოქმედებს მარეგულირებლის შეზღუდვა სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტზე.

საკრედიტო რისკის შეფასება

ჰომოგენური ჯგუფები

ჯგუფის საკრედიტო პორტფელში ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი ნაწილდება რისკის ერთ-ერთ წინასწარ განსაზღვრულ ჰომოგენურ ჯგუფში. ჰომოგენური ჯგუფების ორი ზოგადი ქვეკატეგორიაა, რომელთა საკრედიტო რისკის პარამეტრები ფასდება ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად:

- ▶ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის მქონე – ყველა იმ ფინანსური ინსტრუმენტის ჯგუფი ბიზნესსესხების პორტფელში, სადაც ურთიერთდაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფის სესხების მთლიანი დაუფარავი თანხა აღემატება € 500,000-ს. ამასთან, ინდივიდუალურად ფასდება საბითუმო სალომბარდო პორტფელის სესხები და ნებისმიერი სხვა აქტივი, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს ჯგუფისთვის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვნად.
- ▶ კოლექტიურად შეფასებული რისკის მქონე, ანუ ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი, რომლებიც არ მიეკუთვნება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის მქონე კატეგორიას. კოლექტიურად შეფასებული რისკის მქონე კატეგორიაში რამდენიმე ჰომოგენური ჯგუფია, რომლებიც შეიცავს მცირე და მცირე ბიზნესის სესხებს და ყველა საცალო პროდუქტს. კოლექტიურად შეფასებული რისკის მქონე ჯგუფები იქმნება შესაბამისი საკრედიტო პროდუქტების მსგავსი დამახასიათებელი რისკებისა და ისტორიული მონაცემების ხელმისაწვდომობის გათვალისწინებით, რათა შესაძლებელი იყოს კოლექტიური შეფასება სტატისტიკური მეთოდების გამოყენებით.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის ინდივიდუალურად თუ კოლექტიურად შეფასების შედეგია თითოეული ფინანსური ინსტრუმენტის რისკის პარამეტრების სიდიდეების ერთობლიობა, რომლებიც საბოლოოდ გამოიყენება საკრედიტო რისკის რაოდენობრივი შეფასებისთვის, ქვემოთ აღწერილი წესით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ჯგუფის საკრედიტო რისკის მართვის ჩარჩოს ერთ-ერთი ფუნდამენტური პროცესია და ასახავს ჯგუფის პროაქტიულ მიდგომას თავისი სასესხო პორტფელის პოტენციური ზარალების მართვისა და მისი გრძელვადიანი სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველყოფის, ასევე მარეგულირებლის მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიმართ. ფასს 9-ის თანახმად, ჯგუფი მიმართავს სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შექმნის მიმართ საპროგნოზო მიდგომას, რაც მოითხოვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღრიცხვას სესხის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ნაცვლად ადრე გამოყენებული „განცდილი ზარალის“ მეთოდისა. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების ძირითადი რისკის პარამეტრებია დეფოლტის ალბათობა, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება.

დეფოლტის ალბათობა

დეფოლტის ალბათობა არის ფინანსური საზომი, რომელიც გამოიყენება იმის ალბათობის შესაფასებლად, რომ მსესხებელი ვერ დაფარავს სესხს ან საკრედიტო ვალდებულებას განსაზღვრულ ვადაში და, როგორც წესი, გამოისახება პროცენტული სახით. ჯგუფი აფასებს თავის პორტფელში შემავალი თითოეული ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ალბათობას ჰომოგენური ჯგუფების რისკის მოცულობის საფუძველზე. დეფოლტის ალბათობის გამოთვლა ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის მქონე ვალდებულებებისთვის ხდება S&P მეთოდოლოგიით და მოიცავს მსესხებლის რეიტინგისა და შესაბამისი დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრას. S&P მოდელები მოიცავს როგორც თვისებრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, მსესხებლის დამახასიათებელ ინფორმაციასთან ერთად, იყენებენ დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შესაძლოა იმოქმედონ მსესხებლის ქცევაზე. მსესხებლების ინდივიდუალური შეფასება ხდება ჯგუფის საკრედიტო რისკის სპეციალისტის მიერ ანდერაიტინგის პროცესის ფარგლებში. შეფასების შედეგები გამოიყენება რისკზე დაყრდნობილი ფასწარმოქმნის მიზნებისთვის, ასევე ფასს-ის მიხედვით დარეზერვების მიზნით. კოლექტიურად შეფასებული რისკის მქონე აქტივები ფასდება დახვეწილი მეთოდოლოგიით, რომელიც ეყრდნობა ბანკში შექმნილ მიდგომას – „თვეები სააღრიცხვო ჟურნალში“. დეფოლტის ალბათობის გამოთვლილი ისტორიული მაჩვენებლები კორექტირდება საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების საშუალებით, როგორც ეს ქვემოთ არის აღწერილი.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში არის რისკის საზომი, რომელიც ფინანსურ ანალიზში გამოიყენება სასესხო ან საკრედიტო დავალიანების იმ პროცენტული წილის გამოსათვლელად, რომელიც იკარგება მსესხებლის გადაუხდელობის შემთხვევაში, ამოღებული თანხების და სხვა შემამსუბუქებელი ფაქტორების აღრიცხვის შემდეგ. კოლექტიურად შეფასებული რისკის მქონე აქტივების შემთხვევაში, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში განისაზღვრება სტატისტიკურად ფულადი სახსრების ამოღების მიდგომით დეფოლტის შემდეგ, ხოლო ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის მქონე აქტივებისთვის დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის მაჩვენებლები განისაზღვრება ინდივიდუალურად, S&P მეთოდოლოგიის გამოყენებით.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს მთლიანი დავალიანების ოდენობას კრედიტორის მიმართ იმ მომენტში, როდესაც სესხის დაფარვის ვალდებულება არ სრულდება. ჯგუფმა შეიმუშავა დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ფულადი ნაკადების პროგნოზირების მოდელი ფულადი ნაკადების პროდუქტებისთვის, ამორტიზაციის გრაფიკისა და წინასწარ გადახდის ისტორიული საშუალო მაჩვენებლების გამოყენებით, რათა შეექმნა დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების ვადიანობის სტრუქტურა. სასესხო ვალდებულებებისა და გარეგანსაშუალო დავალიანების შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს საკუთარ კრედიტ-კონვერსიის ფაქტორის მიდგომას.

ფინანსური ინსტრუმენტების სტადიებად კლასიფიცირება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების კონტექსტში, ფინანსური ინსტრუმენტები იყოფა კატეგორიებად, სახელწოდებით „გაუფასურების სტადიები“, საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით. კლასიფიკაციის ეს სისტემა ფასს 9-ის ნაწილია, რომელიც განსაზღვრავს, ფინანსურმა დაწესებულებებმა როგორ უნდა აღიარონ და შეაფასონ საკრედიტო ზარალები. სტადიებად დაყოფას კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს იმისათვის, რომ განისაზღვროს, რა ოდენობის რეზერვი უნდა შეიქმნას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის.

- ▶ *1-ელი სტადია* – ამ სტადიას განეკუთვნება ისეთი აქტივები, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა ან ისეთი აქტივები, რომლებიც ინარჩუნებენ დეფოლტის დაბალ რისკს. ამ აქტივებისთვის ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე.
- ▶ *მე-2 სტადია* – როდესაც ფინანსური აქტივი განიცდის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას საწყისი აღიარების შემდეგ, მაგრამ ჯერ არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, იგი გადაინაცვლებს მე-2 სტადიაზე. ამ სტადიაზე საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვი იქმნება აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. ეს ასახავს გაზრდილ რისკს, მაგრამ არ ნიშნავს იმას, რომ აქტივი დეფოლტის მდგომარეობაშია.
- ▶ *მე-3 სტადია* – ამ სტადიას მიეკუთვნება ფინანსური აქტივები, რომლებიც მიიჩნევა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად, რაც იმას ნიშნავს, რომ არსებობს მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულის, დეფოლტის ან გაუფასურების სხვა ნიშნები. ამ აქტივების შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვის შექმნა ასახავს აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელ ზარალებს და ხდება საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობის აღიარება.
- ▶ *შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული* – გარდა გაუფასურების სამი სტადიისა, რომლებიც ზემოთ აღწერეთ, ჯგუფი გარკვეულ აქტივებს, რომლებიც მათი წარმოშობისას იყო საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ანიჭებს სტატუსს „შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული“.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის განმარტება

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ნიშნავს მსესხებლის მიერ სასესხო ვალდებულების შეუსრულებლობის ალბათობის შესამჩნევ ზრდას, სესხის გაცემისას ან ბოლო საანგარიშგებო თარიღით არსებულ დეფოლტის რისკთან შედარებით. ჯგუფი მთლიანი რამდენიმე რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ფაქტორს, რომლებიც მიუთითებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდაზე:

- ▶ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდის თარიღის გადაცილება 30-ზე მეტი დღით,
- ▶ ხელშეკრულების პირობების რესტრუქტურისაცა / განახლება მსესხებლის ფინანსური სიმძნელების გამო;
- ▶ სესხის მომსახურების კოეფიციენტის (PTI) / სესხის მომსახურების კოეფიციენტის (DSCR) / სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის (LTV) მოთხოვნების დარღვევა შესაბამისი ჰომოგენური ჯგუფის დავალიანებებისთვის.
- ▶ საკრედიტო რისკის მართვის განყოფილების ინდივიდუალური გადაწყვეტილება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის აღიარების შემდეგ, შესაბამისი დავალიანება 1-ელი სტადიიდან გადადის მე-2 სტადიაზე ამავე მსესხებლის დანარჩენ ვალდებულებებთან ერთად (კონტამინაციის პრინციპით). დავალიანების რეკლასიფიკაცია 1-ელ სტადიაზე შესაძლებელია მას შემდეგ, რაც წარმატებით მოხდება საკმარისი რაოდენობის თანმიმდევრული გადახდა და რეაბილიტაციის პერიოდში არ იქნება აქტიური საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ნიშნები. თუ ხელმისაწვდომია მსესხებლის განახლებული ფინანსური ანალიზი, რომელშიც არ ჩანს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ნიშნები სესხის გაცემიდან, მინიმუმ 3 წარმატებული გადახდა უნდა განხორციელდეს, რომ დავალიანება 1-ელ სტადიაზე გადავიდეს; თუ განახლებული ანალიზი არ არის ხელმისაწვდომი, მინიმუმ 6 თანმიმდევრული წარმატებული გადახდაა საჭირო. დაფარვის სეზონური გრაფიკის მქონე დავალიანებების შემთხვევაში, ყველა სეზონური შენატანის წარმატებით გადახდა არის სავალდებულო სტადიის გასაუმჯობესებლად (ანალიზით ან ანალიზის გარეშე).

დეფოლტის და გამოსწორების განმარტება

ზოგადად, დეფოლტი დგება მაშინ, როდესაც მსესხებელი ვერ აკმაყოფილებს სასესხო ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ სამართლებრივ ვალდებულებებს. ეს, ჩვეულებრივ, ნიშნავს იმას, რომ მსესხებელს არ განუხორციელებია სესხის ან ობლიგაციის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გრაფიკის მიხედვით გადახდა განსაზღვრულ ვადაში ან დარღვეული აქვს სესხის ან ობლიგაციის ხელშეკრულების პირობები. ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს გადაუხდელოდ და, შესაბამისად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსაანგარიშებლად, მესამე სტადიაზე მყოფად (გაუფასურებლად) მიიჩნევს ყველა ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებელი 90 დღით დააგვიანებს ხელშეკრულების თანახმად გადახდას.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

იმის ხარისხობრივი შეფასებისას, მომხმარებელს დარღვეული აქვს თუ არა გადახდის პირობა, ჯგუფი ასევე განიხილავს სხვადასხვა მოვლენას, რომლებიც შეიძლება მიუთითებდეს იმაზე, რომ გადახდა არ არის მოსალოდნელი. ასეთი მოვლენების დადგომისას, ჯგუფი საგულდაგულოდ ამოწმებს მომხმარებლის სტატუსს, რათა, თუ მან არ შეასრულა ვალდებულება, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას მიაკუთვნოს მესამე სტადიას, ან ხომ არ არის მეორე სტადია უფრო მართებული. ეს მოვლენები მოიცავს შემდეგს:

- ▶ მსესხებლის შიდა რეიტინგი მიანიშნებს ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე კრედიტის დეფოლტზე ან დეფოლტამდე მისვლაზე;
- ▶ მსესხებელმა გადაუდებელი დაფინანსებას ითხოვს ჯგუფისგან;
- ▶ მსესხებლის გარდაცვალება;
- ▶ შესაბამისი უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების მკვეთრი შემცირება, თუ სესხის ამოღება უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციით არის მოსალოდნელი;
- ▶ მსესხებლის ბრუნვის მკვეთრი შემცირება ან მსხვილი კლიენტის დაკარგვა;
- ▶ ისეთი პირობის დარღვევა, რაზეც ჯგუფს ნებართვა არ გაუცია;
- ▶ დებიტორის (ან დებიტორის ჯგუფში შემავალი იურიდიული პირის) გაკოტრების საქმე იხსნება;
- ▶ ცალკეული მსესხებლისთვის ან მსესხებლების გარკვეული ჯგუფისთვის აქტუალური მარეგულირებელი, პოლიტიკური და ტექნოლოგიური პროგნოზის გაუარესება;
- ▶ იმ სექტორში ან დარგში მომხდარი უარყოფითი ცვლილებები, რომელშიც მსესხებელი საქმიანობს;
- ▶ ფინანსური დაწესებულების მსგავსი პროდუქტების ფასის შიდა მაჩვენებლების მნიშვნელოვანი ცვლილება, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთის გაზრდა, უზრუნველყოფის საგნის მინიმალური მოთხოვნების ზრდა და სხვ.;
- ▶ ჯგუფში შემავალი სხვა მსესხებლ(ებ)ის დავალიანებ(ებ)ის ქცევა ან დარჩენა საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად;
- ▶ დეფოლტი, გაკოტრების პროცედურების დაწყება ან ხელშეკრულების დარღვევა (ფინანსური დათქმების ჩათვლით);
- ▶ გარეზღაპრული ვალდებულებების (ნებისმიერი ტიპის) გაუქმება, რომელიც წინასწარ არ იყო მოსალოდნელი და არ იყო წინასწარ განსაზღვრული საკრედიტო პროექტით;
- ▶ სამართლებრივი პროცედურების დაწყება, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი ფულადი სახსრების გადინება;
- ▶ ახალი კონკურენტების გამოჩენა მონოპოლიურ ან ოლიგოპოლიურ ბაზრებზე, რამაც შეიძლება განაპირობოს საბაზრო წილის ან ფასების შემცირება;
- ▶ თაღლითობის შემთხვევა მსესხებლის კომპანიაში;
- ▶ მსესხებლის მიერ ფინანსური ინფორმაციის მოწოდების მნიშვნელოვნად დაგვიანება;
- ▶ ბოლო დროს მსესხებლის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ხშირი ცვლილება;

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

- ▶ მსესხებლის ფინანსური შედეგების გაუარესება (ბიზნესის სეზონურობის გათვალისწინებით), რაზეც მეტყველებს:
 - o საპროცენტო ხარჯის დაფარვის კოეფიციენტის გაუარესება (შემოსავალი პროცენტის და გადასახადების გადახდამდე/ საპროცენტო ხარჯები)
 - o ვალდებულებების / EBITDA-სთან თანაფარდობის კოეფიციენტის გაუარესება;
 - o საკუთარი კაპიტალის / აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის გაუარესება;
 - o გაყიდვების მნიშვნელოვნად შემცირება;
 - o უარყოფითი საოპერაციო ფულადი ნაკადების შენარჩუნება;
 - o მსხვილი კლიენტის დაკარგვა;
 - o მსხვილ მომწოდებელთან ხელშეკრულების შეწყვეტა;
 - o გარკვეული მსესხებლის ან მსესხებლების ჯგუფის ლიკვიდურობის და მომგებიანობის გაუარესება.

დეფოლტის შემთხვევის აღიარების შემდეგ, შესაბამისი დავალიანება გადადის მე-3 სტადიაზე ამავე მსესხებლის დანარჩენ ვალდებულებებთან ერთად (კონტამინაციის პრინციპით). ჯგუფის პოლიტიკის თანახმად, იგი ფინანსურ ინსტრუმენტს განიხილავს „გამოსწორებულად“ და, შესაბამისად, მე-2 სტადიაში რეკლასიფიცირებულად, როდესაც დეფოლტის არცერთი კრიტერიუმი არ არის დაკმაყოფილებული საკმარისი რაოდენობის (მეთოდოლოგიით განსაზღვრული) თანმიმდევრული შენატანების წარმატებით გადახდის დროს. თუ ხელმისაწვდომია მსესხებლის შესახებ განახლებული ფინანსური ანალიზი, რომელიც არ აჩვენებს საკრედიტო რისკით გაუფასურების ნიშნებს, ექვსი თანმიმდევრული გადახდის შემდეგ, დეფოლტის მდგომარეობაში არსებული დავალიანების რეკლასიფიკაცია შესაძლებელია 1-ელ სტადიაზე; თუ განახლებული ანალიზი არ არის ხელმისაწვდომი, მინიმუმ 6 თანმიმდევრული გადახდის შემდეგ დეფოლტის მდგომარეობაში არსებული დავალიანება შეიძლება რეკლასიფიცირდეს მე-2 სტადიაზე, ხოლო მინიმუმ 12 თანმიმდევრული გადახდის შემდეგ – 1-ელ სტადიაზე. დაფარვის სეზონური გრაფიკის მქონე დავალიანების შემთხვევაში, დეფოლტის მდგომარეობაში არსებული დავალიანება შეიძლება რეკლასიფიცირდეს მე-2 სტადიაზე ყველა სეზონური შენატანის გადახდის შემდეგ. თანმიმდევრულ გადახდაში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული შენატანების გადახდა ყოველგვარი ვადაგადაცილების გარეშე.

საპროგნოზო ინფორმაცია და მრავალჯერადი ეკონომიკური სცენარები

თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში ჯგუფი ფართო სპექტრის საპროგნოზო ინფორმაციას ეყრდნობა და მათგან იღებს ისეთ ეკონომიკურ მაჩვენებლებს, როგორიცაა:

- ▶ მშპ-ის ზრდა;
- ▶ უმუშევრობის დონეები;
- ▶ მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი;
- ▶ სავალუტო კურსები;
- ▶ სფი ინფლაციის ტემპი;
- ▶ ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი (NEER);
- ▶ ფედერალური დაფინანსების განაკვეთები;
- ▶ ცვლილება უძრავი ქონების ფასებში;
- ▶ გარდაცვალების სტატისტიკა.

*(ათას ლარში)***26. რისკის მართვა (გაგრძელება)****საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და მოდელები შეიძლება ყოველთვის არ ასახავდეს ბაზრის ყველა მახასიათებელს ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის. ამის მხედველობაში მისაღებად, დროებითი შესწორებების სახით ხდება ხარისხობრივი კორექტირებები ან განახლებები, როდესაც ეს სხვაობები საკმაოდ არსებითია.

ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას იღებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული წყაროებიდან. ჯგუფის საკრედიტო რისკის განყოფილების ექსპერტები განსაზღვრავენ სხვადასხვა სცენარისთვის მისანიჭებელ წონებს. ცხრილებში მოცემულია ძირითადი საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები/დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება ეკონომიკურ სცენარებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდ-ნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული წონა, %	2025	2026	2027
რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი (წლიური)	ოპტიმის- ტური	20%	7.0%	6.0%	6.0%
	საბაზო	40%	4.9%	5.8%	5.7%
	პესიმის-ტური	40%	2.0%	3.0%	5.0%
უმუშევრობის დონის ცვლილება	ოპტიმის- ტური	20%	-0.5 პროცენ- ტული პუნქტი +0.25 პროცენ-	-0.5 პროცენ- ტული პუნქტი -0.25 პროცენ-	+0.0 პროცენ- ტული პუნქტი -0.25 პროცენ-
	საბაზო	40%	ტული პუნქტი +1.5 პროცენ-	ტული პუნქტი +1.5 პროცენ-	ტული პუნქტი -1.0 პროცენ-
	პესიმის-ტური	40%	ტული პუნქტი -1.0 პროცენ-	ტული პუნქტი -0.5 პროცენ-	ტული პუნქტი +0.0 პროცენ-
მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი (%)	ოპტიმის- ტური	20%	ტული პუნქტი -0.8 პროცენ-	ტული პუნქტი -0.6 პროცენ-	ტული პუნქტი -0.1 პროცენ-
	საბაზო	40%	ტული პუნქტი +1.5 პროცენ-	ტული პუნქტი -1.0 პროცენ-	ტული პუნქტი -1.0 პროცენ-
	პესიმის-ტური	40%	ტული პუნქტი	ტული პუნქტი	ტული პუნქტი
სავალუტო კურსები (ლარი/ აშშ დოლარი)	ოპტიმის- ტური	20%	გამყარება 2%	გამყარება 3%	უცვლელი
	საბაზო	40%	უცვლელი გაუფასურება	უცვლელი	უცვლელი
	პესიმის-ტური	40%	15%	უცვლელი	გამყარება 5%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი (წლიური)	ოპტიმის- ტური	20%	3.0%	3.0%	3.0%
	საბაზო	40%	2.9%	3.6%	2.7%
	პესიმის-ტური	40%	8.0%	5.0%	3.0%
ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი	ოპტიმის- ტური	20%	გამყარება 1%	გამყარება 2%	უცვლელი
	საბაზო	40%	უცვლელი გაუფასურება	უცვლელი	უცვლელი
	პესიმის-ტური	40%	9%	უცვლელი	გამყარება 3%
ფედერალური დაფინანსების განაკვეთები	ოპტიმის- ტური	20%	-1.0 პროცენ- ტული პუნქტი -0.5 პროცენ-	-0.5 პროცენ- ტული პუნქტი -0.5 პროცენ-	-0.5 პროცენ- ტული პუნქტი -0.25 პროცენ-
	საბაზო	40%	ტული პუნქტი +0.5 პროცენ-	ტული პუნქტი -0.75 პროცენ-	ტული პუნქტი -0.75 პროცენ-
	პესიმის-ტური	40%	ტული პუნქტი	ტული პუნქტი	ტული პუნქტი
ცვლილება უძრავი ქონების ფასებში (ლარი, წლიური)	ოპტიმის- ტური	20%	7.5%	6.5%	6.0%
	საბაზო	40%	6.0%	6.5%	5.5%
	პესიმის-ტური	40%	5.0%	6.0%	5.5%

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი იმართება ჯგუფის შიდა საკრედიტო სარეიტინგო სისტემით. ცხრილში მოცემულია საკრედიტო ხარისხი აქტივების კლასების მიხედვით კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების სასესხო მუხლებისთვის, ცხრილებში მოყვანილ კატეგორიებზე დაყრდნობით.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	შენიშვნა	მალალი შეფასება	სტანდარ- ტული შეფასება	სტანდარ- ტულზე დაბალი შეფასება	გაუფასუ- რებული	სულ	
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	6	1-ელი სტადია	124,956	—	—	124,956	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1-ელი სტადია	105,719	—	—	105,719	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	8		3,428,358	67,290	22,441	29,691	3,547,780
მიკროსესხები		1-ელი სტადია	555,467	2,769	—	—	558,236
		მე-2 სტადია	8,093	1,138	2,364	—	11,595
		მე-3 სტადია	—	743	372	10,094	11,209
		შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	—	—	—	—	—
სამომხმარებლო სესხები		1-ელი სტადია	1,004,877	15,552	—	—	1,020,429
		მე-2 სტადია	6,913	2,363	2,286	—	11,562
		მე-3 სტადია	—	1,565	215	8,343	10,123
		შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	—	—	—	558	558
იპოთეკური სესხები		1-ელი სტადია	329,960	1,519	—	—	331,479
		მე-2 სტადია	3,258	638	191	—	4,087
		მე-3 სტადია	—	958	508	1,055	2,521
		შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	—	—	—	—	—
		1-ელი სტადია	131,888	1,200	—	—	133,088
სალომბარდო სესხები		მე-2 სტადია	26	24	450	—	500
		მე-3 სტადია	—	79	20	826	925
		შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	—	—	—	—	—
კომერციული სესხები		1-ელი სტადია	1,296,721	1,911	—	—	1,298,632
		მე-2 სტადია	91,155	25,117	15,699	—	131,971
		მე-3 სტადია	—	11,714	336	6,892	18,942
		შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	—	—	—	1,923	1,923
სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	0	1-ელი სტადია	502,315	—	—	—	502,315
სესხების გაცემის ვალდებულება	20	1-ელი სტადია	326,961	—	—	—	326,961
ფინანსური გარანტიები	20	1-ელი სტადია	86,097	—	—	—	86,097
სულ			4,574,406	67,290	22,441	29,691	4,693,828

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	შენიშვნა	მალალი შეფასება	სტანდარ- ტული შეფასება	სტანდარ- ტულზე დაბალი შეფასება	გაუფასუ- რებული	სულ	
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა საღაროში	6	1-ელი სტადია	182,837	–	–	182,837	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1-ელი სტადია	99,723	–	–	99,723	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული დირებულებით	8		2,783,061	32,885	13,917	2,857,976	
მიკროსესხები		1-ელი სტადია	483,328	2,448	266	486,042	
		მე-2 სტადია	8,146	1,056	2,183	11,385	
		მე-3 სტადია	–	669	392	10,282	
		შექმნილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	–	–	–	–	
სამომხმარებლო სესხები		1-ელი სტადია	832,426	10,966	164	843,556	
		მე-2 სტადია	8,572	2,362	2,467	13,401	
		მე-3 სტადია	–	1,470	386	11,731	
		შექმნილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	–	–	–	–	
იპოთეკური სესხები		1-ელი სტადია	212,665	1,504	–	214,169	
		მე-2 სტადია	2,614	333	100	3,047	
		მე-3 სტადია	–	453	667	1,627	
		შექმნილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	–	–	–	–	
სალომბარდო სესხები		1-ელი სტადია	161,768	1,139	46	162,953	
		მე-2 სტადია	63	15	492	570	
		მე-3 სტადია	–	179	39	1,501	
		შექმნილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	–	–	–	–	
კომერციული სესხები		1-ელი სტადია	1,024,715	4,491	115	1,029,321	
		მე-2 სტადია	48,764	2,429	2,420	53,613	
		მე-3 სტადია	–	3,371	4,180	12,368	
		შექმნილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	–	–	–	2,410	2,410
სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	0	1-ელი სტადია	346,704	–	–	346,704	
სესხების გაცემის ვალდებულება	20	1-ელი სტადია	175,820	–	–	175,820	
ფინანსური გარანტიები	20	1-ელი სტადია	53,739	–	–	53,739	
სულ			3,641,884	32,885	13,917	28,113	3,716,799

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკის შეფასების პოლიტიკა ჯგუფმა ბალანსზე ასახული კრედიტებისთვის ასე განსაზღვრა:

- ▶ ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის ვადაგადაცილებული, ფასდება მაღალი ხარისხის ფინანსურ აქტივად;
- ▶ ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის 30 დღემდე ვადით არის გადაცილებული, ფასდება სტანდარტული ხარისხის ფინანსურ აქტივად;
- ▶ ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის 30 დღიდან 90 დღემდე ვადით არის გადაცილებული, ფასდება სტანდარტულზე დაბალი ხარისხის ფინანსურ აქტივად;
- ▶ რეიტინგის მინიჭება სესხების გაცემის ვალდებულებებისთვის ისეთი კლიენტებისთვის, რომლებსაც სესხები ან რამე სხვა ბალანსური კრედიტი აქვთ, შეესაბამება ბალანსზე ასახულ რეიტინგებს. სესხების გაცემის ვალდებულებების შემთხვევაში, სესხების გაცემის პირობით ვალდებულებებს ენიჭება მაღალი ხარისხი. სესხების გაცემის უპირობო ვალდებულებებს ხარისხი ენიჭება კლიენტების კრედიტუნარიანობის მიხედვით, რასაც ჯგუფის ექსპერტები აკონტროლებენ;
- ▶ ფინანსურ გარანტიებს ენიჭება მაღალი ხარისხი, თუ კლიენტი ასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. თუ კლიენტი მეტწილად ასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს, იგი მიეკუთვნება სტანდარტული ხარისხის კატეგორიას, თუ ვერ ასრულებს, მაშინ – სტანდარტულზე დაბალ კატეგორიას, ხოლო ხელშეკრულების პირობების დარღვევის შემთხვევაში - გაუფასურებულ კატეგორიას.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2024				2023			
	საქარ- თველო	ეთგო	სხვა უცხო ქვეყნები	სულ	საქარ- თველო	ეთგო	სხვა უცხო ქვეყნები	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	435,906	4,566	857	441,329	491,729	2,768	274	494,771
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	105,719	–	–	105,719	99,723	–	–	99,723
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,547,780	–	–	3,547,780	2,857,976	–	–	2,857,976
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	502,315	–	–	502,315	346,704	–	–	346,704
სხვა აქტივები	316,705	2,677	531	319,913	289,747	4,508	2,168	296,423
	4,908,425	7,243	1,388	4,917,056	4,085,879	7,276	2,442	4,095,597
ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	808,913	44,400	2,666	855,979	298,152	62,110	3,312	363,574
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	2,904,843	74,705	247,898	3,227,446	2,748,892	99,680	184,918	3,033,490
სუბორდინირებუ- ლი ვალი	83,743	26,015	20,145	129,903	66,504	18,473	8,611	93,588
საიჯარო ვალდებულება	39,886	–	–	39,886	30,114	–	–	30,114
სხვა ვალდებულებები	53,768	695	46	54,509	78,518	539	37	79,094
	3,891,153	145,815	270,755	4,307,723	3,222,180	180,802	196,878	3,599,860
წმინდა აქტივები/(ვალ- დებულებები)	1,017,272	(138,572)	(269,367)	609,333	863,699	(173,526)	(194,436)	495,737

წინასწარ გადახდის რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკს, როდესაც ჯგუფის კლიენტები ან კონტრაგენტები იხდიან, ან ითხოვენ გადახდას მოსალოდნელ პერიოდზე ადრე, ან გვიან. მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკა საპროცენტო განაკვეთების შემცირების შემთხვევაში.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

ჯგუფი ახდენს სესხის ვადაზე ადრე ფაქტობრივი და მოსალოდნელი დაფარვების ან პოტენციური დაგვიანებული დაფარვების მოთხოვნების მონიტორინგს და საჭირო ზომებს იღებს იმისათვის, რომ თავიდან აიცილოს ან მინიმუმამდე დაიყვანოს შესაძლო ზარალი. ჯგუფი პროაქტიულად წარმართავს მოლაპარაკებებს ახალ პოტენციურ მსესხებლებთან, რათა აანაზღაუროს ვადაზე ადრე დაფარვებით გამოწვეული საპროცენტო შემოსავლის დეფიციტი. ყოველგვარი დამატებითი ლიკვიდურობის ინვესტირება ხდება პროცენტიან აქტივებში, ლიკვიდურობის მართვის შიდა პრაქტიკის შესაბამისად.

ეფექტი ერთი წლის დაუბერავ მოგებასა და კაპიტალზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია, შემდეგნაირად ჩამოყალიბდება:

	გავლენა წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე	გავლენა საკუთარ კაპიტალზე
2024	(33,357)	(30,211)
2023	(28,762)	(24,964)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა*ლიკვიდურობის რისკის მართვა და ზედამხედველობა*

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე. სხვა მიზნებში შედის ჯგუფის საქმიანობის დაფინანსების წყაროების დაბალანსება, სებ-ის სტანდარტების დაკმაყოფილება, კრიზისული სიტუაციების მართვა და დაფინანსების დანახარჯების გაკონტროლება.

ლიკვიდურობის რისკის შემცირების ძირითადი ხერხებია ლიკვიდურობის რეზერვების შექმნა, დაფინანსების წყაროების დივერსიფიცირება და დაფინანსების ვადების გახანგრძლივება. თუმცა, სავალდებულო მოთხოვნებზე მნიშვნელოვნად მეტი ლიკვიდურობა მოულოდნელი წმინდა ფულადი ნაკადების შემოდინების გამო თავიდან უნდა იქნეს აცილებული და დირექტორთა საბჭომ უნდა განიხილოს და შეარჩიოს ლიკვიდურობის სათანადო დონემდე დაყვანის ზომები.

ხაზინის განყოფილებას და საწარმოს რისკის მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილებას ევალება ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკების მართვა და მათი შენარჩუნება იმ ზღვრებსა და ლიმიტებში, რომლებიც დაწესებულია პოლიტიკით რისკის დასაშვები დონის შესახებ. ხაზინის განყოფილება და საწარმოს რისკისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ცენტრალიზებულად მართავენ ლიკვიდურობის რისკს და მინიმუმ კვირაში ერთხელ წარუდგენენ ანგარიშს დირექტორთა საბჭოს. ლიკვიდურობის რისკის მართვასა და მონიტორინგთან დაკავშირებულ უმნიშვნელოვანეს გადაწყვეტილებებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი იღებს. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტს ანალიზისთვის ამოსავალ მონაცემებს წარუდგენს ხაზინის განყოფილება და საწარმოს რისკის მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. საწარმოს რისკის მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება დამატებით ატარებს ბანკის ლიკვიდურობის პოზიციის ყოველთვიურ სტრესული მდგომარეობის ტესტს და შედეგებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტს ამცნობს.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ბანკს აქვს აღდგენის გეგმა, რომელიც ითვალისწინებს ზეწოლას ლიკვიდურობის გამომწვევ მოვლენებზე და აღდგენის გეგმის სტრატეგიას. რადგან სტრესის მოვლენის ხასიათის ზუსტად განსაზღვრა წინასწარ შეუძლებელია, შემუშავებულია გეგმები, რომლებიც მოქნილია სტრესის მოვლენის სხვადასხვა ხასიათისა და სიმძიმის მიმართ და შეიცავს მოქმედებათა არჩევანს, რომელიც საჭირო დროს შესაბამისად გამოიყენება. ლიკვიდურობის გამომწვევ მოვლენებს ყოველდღიურად აკონტროლებს ხაზინის განყოფილება და საწარმოს რისკის მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. ნებისმიერი პოტენციური გამომწვევი მოვლენა ეცნობება დირექტორთა საბჭოს და განიხილება აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ. აღდგენის გეგმა მოიცავს დამატებითი ლიკვიდურობის წარმოქმნის ეტაპობრივ ნაბიჯებს მძიმე სტრესის დასაძლევად, და მას ახორციელებს ხაზინის განყოფილების უფროსი აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისა და დირექტორთა საბჭოს მეთვალყურეობით.

ჯგუფი მიმართავს სტრესული მდგომარეობის ტესტს და სცენარის ანალიზს, რომ შეაფასოს მოულოდნელი და მძიმე სტრესის მოვლენების გავლენა მის ლიკვიდურობის პოზიციაზე. სცენარები მოიცავს როგორც ჯგუფისთვის სპეციფიკურ, ისე ბაზართან დაკავშირებულ რისკის დადგომის შემთხვევებს.

სავალდებულო მოთხოვნები

ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი გამოითვლება ბაზელ III-ის პრინციპების თანახმად. სებ-ი ყველა ბანკს ავალდებულებს, რომ ყოველდღიურად შეინარჩუნონ 75.0%-იანი ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი ლ-ში, 100.0%-იანი ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი უცხოურ ვალუტაში და 100%-იანი ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი მთლიანობაში.

ბანკის მთლიანი ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, სებ-ის ბაზელ III-ის მოთხოვნების თანახმად, შემდეგნაირად გამოითვლება:

	2024	2023
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი ადგილობრივ ვალუტაში	92.6%	104.7%
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი უცხოურ ვალუტაში	115.8%	138.2%
მთლიანი ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი	105.0%	118.0%

ბანკს საკმარისი ბუფერი აქვს, რომელიც აღემატება წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის 100%-იან მოთხოვნას, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 სექტემბერს. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის სოლიდური ბუფერი ნიშნავს სტაბილურ დაფინანსების წყაროებს ხანგრძლივი ვადით. ამ მიდგომის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ დაფინანსების მექანიზმი საკმარისად მოქნილია, რათა უზრუნველყოფს ლიკვიდურობა სხვადასხვა საბაზრო პირობებში.

ბანკის წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი ასე გამოიყურება:

	2024	2023
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი	126.5%	125.0%

დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების ანალიზი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში შეჯამებულია 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა ჯგუფი მოელოდა, რომ მომხმარებელთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ჯგუფს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ჯგუფის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	820,625	9,850	28,118	–	858,593
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	2,203,847	850,539	278,462	23	3,332,871
საიჯარო ვალდებულებები	2,235	6,655	23,754	12,255	44,899
სუბორდინირებული ვალი	6,389	20,535	64,128	87,522	178,574
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	3,033,096	887,579	394,462	99,800	4,414,937
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები – მთლიანი დაფარული					
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დადებითი სამართლიანი ღირებულება (შემოდინება)	(20,514)	–	–	–	(20,514)
გადინება	20,624	–	–	–	20,624
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები – მთლიანი დაფარული					
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების უარყოფითი სამართლიანი ღირებულება (შემოდინება)	(57,873)	(731)	–	–	(58,604)
გადინება	57,538	714	–	–	58,252

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	306,894	14,143	44,168	2,460	367,665
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	1,955,324	918,765	265,589	49	3,139,727
საიჯარო ვალდებულება	1,987	5,729	20,435	4,554	32,705
სუბორდინირებული ვალი	3,408	9,637	82,244	29,609	124,898
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	2,267,613	948,274	412,436	36,672	3,664,995
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები – მთლიანი დაფარული					
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების დადებითი სამართლიანი ღირებულება (შემოდინება)	(3,696)	–	–	–	(3,696)
გადინება	3,812	–	–	–	3,812
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები – მთლიანი დაფარული					
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების უარყოფითი სამართლიანი ღირებულება (შემოდინება)	(22,095)	(41,508)	–	–	(63,603)
გადინება	14,905	29,829	–	–	44,734

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვას ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით. თითოეული გამოუყენებელი სესხის პირობითი ვალდებულება შეტანილია იმ ყველაზე ადრეული თარიღით, როდესაც შესაძლებელი გახდება მისი გამოყენება. გამოშვებული ფინანსური საგარანტიო კონტრაქტების შემთხვევაში, გარანტიის მაქსიმალური თანხა ნაწილდება იმ ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, როდესაც შესაძლებელი იქნება გარანტიის გამოთხოვა.

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2024	413,685	3,153	558	36	417,432
2023	229,789	1,295	305	36	231,425

ჯგუფის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)****აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი**

ხაზინის განყოფილება მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს. აქტივებისა და ვალდებულებების მოდელირება საჭიროა, როდესაც სახელშეკრულებო ვადა ადეკვატურად არ ასახავს ლიკვიდურობის რისკის პოზიციას. ჯგუფის შემთხვევაში ამის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაგალითი იქნებოდა საცალო, კორპორაციული და მუნიციპალური თუ სხვა სახელმწიფო ორგანიზაციების მიმდინარე და შემნახველი ანგარიშები. მართალია, ხელშეკრულებების მიხედვით, მიმდინარე ანგარიშები მოთხოვნამდე იფარება და შემნახველი ანგარიშები მცირე ხნით ადრე მოთხოვნისას, მომხმარებლების ფართო ბაზა - რიცხოვრივი თვალსაზრისითაც და მეანაბრების ტიპების მიხედვითაც - ეხმარება ბანკს ნაშთების მოულოდნელი მერყეობისგან თავის დასაცავად. ასეთი ანგარიშები ქმნის ფინანსური რესურსების სტაბილურ ბაზას ჯგუფის ოპერაციებისა და ლიკვიდურობის საჭიროებებისთვის. ქვემოთ ცხრილი გვიჩვენებს ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა.

	2024			2023		
	ერთი წლის			ერთი წლის		
	განმავ- ლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	განმავ- ლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	441,329	–	441,329	494,771	–	494,771
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	105,719	–	105,719	99,723	–	99,723
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,407,831	2,139,949	3,547,780	1,188,623	1,669,353	2,857,976
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	312,561	189,754	502,315	157,543	189,161	346,704
სულ	2,267,440	2,329,703	4,597,143	1,940,660	1,858,514	3,799,174
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	829,463	26,516	855,979	319,576	43,998	363,574
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ:	1,840,857	1,386,589	3,227,446	1,655,201	1,378,289	3,033,490
მიმდინარე ანგარიშები	250,155	1,140,720	1,390,875	149,676	1,140,720	1,290,396
ვადიანი ანაბრები (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით)	1,590,702	245,869	1,836,571	1,505,525	237,569	1,743,094
საიჯარო ვალდებულებები	1,163	38,723	39,886	348	29,766	30,114
სუბორდინირებული ვალი	759	129,144	129,903	381	93,207	93,588
სულ	2,672,242	1,580,972	4,253,214	1,975,506	1,545,260	3,520,766
წმინდა	(404,802)	748,731	343,929	(34,846)	313,254	278,408

აქტივების ვადიანობა დამოკიდებულია მათ საბალანსო თანხებზე და შესაბამისი წლის 31 დეკემბრისთვის, იურიდიული თვალსაზრისით, ყველაზე ადრე გამოყენებად ვადაზე. ვალდებულებების ვადიანობა დამოკიდებულია ხელშეკრულების მიხედვით უადრეს ვადაზე, ან პირველივე მოთხოვნაზე, გარდა მიმდინარე ანგარიშებისა. მიმდინარე ანგარიშების ნაწილი წარმოდგენილია ერთ წელზე მეტი ვადის დიაპაზონში მათი სტაბილური ხასიათის გამო. ვადიანი ანაბრების (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით) დივერსიფიცირება მეანაბრეთა რაოდენობისა და ტიპის მიხედვით და ჯგუფის გამოცდილება იმაზე მიუთითებს, რომ აღნიშნული ანგარიშები და ანაბრები წარმოადგენს დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს, აქედან გამომდინარე ისინი განთავსებულია გეპის ანალიზის ცხრილში მითითებული სახსრების გადინების სავარაუდო დროის მიხედვით ჯგუფის მიერ წინა პერიოდების დროს დაგროვილი სტატისტიკური მონაცემისა და მიმდინარე ანგარიშების ნაშთების „მუდმივ“ ნაწილთან დაკავშირებით გამოთქმული ვარაუდების საფუძველზე.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლების მიმართ მთლიანმა ვალდებულებებმა შეადგინა ლ 3,227,446 (2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: ლ 3,033,490). აქედან მიმდინარე ანგარიშებზე მოდიოდა ლ 1,390,875 (2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: ლ 1,290,396). ბანკი ყოველდღიურად ატარებს მიმდინარე ანგარიშების ნაშთების სტაბილურობის ანალიზს წინა ორი წლის პერიოდისთვის. წინა 24 თვის შესაბამის პერიოდებში ეს ნაშთები ლ 1,140,720-ზე ნაკლები არ ყოფილა (2023 წ.: ლ 1,140,720). ამიტომ, ზედა გრაფიკში ეს თანხები ასახულია, როგორც ვალდებულებები კლიენტების მიმართ ერთ წელზე მეტი ვადის დიაპაზონში. კლიენტების მიმართ ვალდებულებების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადები რომ გაგვეთვალისწინებინა, კუმულაციური ლიკვიდურობის გეპი ერთ წელიწადში, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უარყოფითი იქნებოდა და შეადგენდა ლ 1,545,522-ს (2023 წლის 31 დეკემბერი: უარყოფითი ლ 1,175,566).

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს სებ-ისგან ნასესხები ჰქონდა ლ 751,308-ის სახსრები, რომლებიც ერთ წელიწადში უნდა დაიფაროს, თუმცა თუ იქნება ლიკვიდურობის საჭიროება, ჯგუფს შეუძლია გადაავადოს სესხის დაფარვა. ამასთან, ჯგუფს ჰქონდა ლიკვიდური უზრუნველყოფის საგანი, რომ დამატებით მოეზიდა ლ 22,478 (2023 წ.: ლ 104,209) სებ-ისგან შეტყობინებისთანავე.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ისეთი რისკი, რომელიც გავლენას ახდენს ფინანსური ბაზრის ზოგად ვითარებაზე. საბაზრო რისკის ძირითადი ტიპებია საპროცენტო განაკვეთის რისკი, სავალუტო რისკი და მათი მერყეობის დონე. საბაზრო რისკს, ძირითადად, სავაჭრო საქმიანობა განაპირობებს. ჯგუფს არ აქვს სავაჭრო საქმიანობასთან დაკავშირებული საბაზრო რისკი, რადგან ბანკი, მისთვის რისკის მისაღები დონიდან გამომდინარე, არ არის ჩაბმული სავაჭრო საქმიანობაში. საბანკო საქმიანობასთან დაკავშირებული საბაზრო რისკი მოიცავს კაპიტალში მონაწილეობის ზარალის რისკს და საპროცენტო განაკვეთის და სავალუტო რისკებს, რომლებიც ბანკის საშუაშალო საქმიანობიდან წარმოიშობა. ბანკს აქვს თავის საბანკო პორტფელთან დაკავშირებული საპროცენტო განაკვეთის და სავალუტო რისკები.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების სამომავლო ფულად ნაკადებზე ან სამართლიან ღირებულებებზე.

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის ნავარაუდები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე ერთი წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის ფლობილ ცვლადი განაკვეთის მქონე არასავაჭრო ფინანსურ აქტივებს.

ვალუტა	2024		
	საბაზისო ერთეულით ზრდა	წმინდა	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა
		საპროცენტო	
		შემოსავლის მგრძნობელობა	
ლარი	100	3,965	(3,248)
აშშ დოლარი	100	1,936	–
ევრო	100	550	–

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საბაზრო რისკი (გაგრძელება)**

	2024		
	საბაზისო ერთეულით კლება	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა
ვალუტა			
ლარი	100	(3,885)	3,384
აშშ დოლარი	100	(1,936)	–
ევრო	100	(550)	–

	2023		
	საბაზისო ერთეულით ზრდა	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა
ვალუტა			
ლარი	100	5,809	(2,814)
აშშ დოლარი	100	2,633	–
ევრო	100	1,319	–

	2023		
	საბაზისო ერთეულით კლება	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა
ვალუტა			
ლარი	100	(5,809)	2,925
აშშ დოლარი	100	(2,633)	–
ევრო	100	(1,319)	–

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. სებ-ის მოთხოვნით, ბანკს ევალება ბალანსური და მთლიანი აგრეგირებული (გარეგანსურის ჩათვლით) ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგი და ამ უკანასკნელის შენარჩუნება ბანკის მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის 20.0%-ის ოდენობით. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა შეინარჩუნა აგრეგირებული ღია სავალუტო პოზიცია საზედამხედველო კაპიტალის 0.9%-ის ოდენობით (2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 2.9%).

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ბანკს დამტკიცებული აქვს სავალუტო რისკის მართვის პოლიტიკა, რომლის მიზანიც არის ბანკისთვის სავალუტო რისკების მართვის პარამეტრების დაწესება.

სავალუტო რისკის მართვის პროცესი, სხვებთან ერთად, შემდეგსაც მოიცავს:

- ▶ ადეკვატური მეთოდოლოგიის შერჩევა სავალუტო რისკის გამოვლენასა და რაოდენობრივ შეფასებაზე;
- ▶ ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიური მონიტორინგი;
- ▶ სავალუტო რისკის მინიმუმამდე დაყვანა დადგენილი ლიმიტების დაცვით;
- ▶ გაზრდილი სავალუტო რისკის არსებული და მოსალოდნელი უარყოფითი ტენდენციების გამოვლენა და ამის მიზეზებისა და შესაძლო შედეგების ანალიზი;
- ▶ რეკომენდაციების შემუშავება სავალუტო რისკის მართვის სტრატეგიაზე;
- ▶ სავალუტო რისკის ოპერაციებში გამოყენებული ინსტრუმენტების ტიპებისა და ლიმიტების განსაზღვრა.

პოლიტიკა რისკის დასაშვები დონის შესახებ აწესებს რისკის დონის ლიმიტებს ვალუტების მიხედვით და ასევე აგრეგირებული რისკის პოზიციების ლიმიტებს, რომლებიც უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე სებ-ის მიერ დაწესებული ლიმიტები. ბანკის მხრიდან ამ ლიმიტების დაცვა ყოველდღე კონტროლდება ხაზინისა და საწარმოს რისკის მართვის ქვეგანყოფილების მიერ.

ქვემოთ ცხრილებში წარმოდგენილია ჯგუფისათვის ყველაზე მაღალი რისკის მატარებელი ვალუტები, რომლებშიც ძირითადად გამოხატულია ჯგუფის არასავალუტო ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ანალიზის პროცესში ფასდება უცხოური ვალუტის ლ-ის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრძნობიარე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). საკუთარ კაპიტალზე ეფექტი არ განსხვავდება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტისგან. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ან საკუთარ კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას.

ვალუტა	გამყარება/ ლ-ის სავალუტო კურსის (გაუფასურება) შესაბამის ვალუტასთან მიმართებით (%)	გავლენა დასაბეგრ მოგებაზე	გამყარება/ ლ-ის სავალუტო კურსის (გაუფასურება) შესაბამის ვალუტასთან მიმართებით (%)	გავლენა დასაბეგრ მოგებაზე
	2024	2024	2023	2023
აშშ დოლარი	10.00%	418	10.00%	(982)
ევრო	10.00%	146	10.00%	(271)

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი განისაზღვრება, როგორც ფინანსური ზარალის განცდის საფრთხე, რომელსაც განაპირობებს შიდა პროცესების, სისტემების, ან ადამიანების არაადეკვატურობა ან უმოქმედობა, ან გამიზნული, შემთხვევითი, თუ ბუნებრივი გარე მოვლენები. გარე მოვლენებს, სხვებთან ერთად, მიეკუთვნება თაღლითობა, წყალდიდობა, ხანძარი, მიწისძვრა, ტერორისტების თუ ჰაკერების თავდასხმა. საკრედიტო ან საბაზრო მოვლენები, როგორიცაა გადაუხდელობა ან ღირებულების მერყეობა საოპერაციო რისკის ფარგლებში არ ექცევა. საოპერაციო რისკის ნაწილია შესაბამისობის რისკიც. შესაბამისობის რისკი არის იმის შესაძლებლობა, რომ ბანკს მარეგულირებელი ორგანოსგან დაეკისროს სანქციები, განიცადოს ფინანსური ზარალი და/ან საფრთხე შეექმნას მის რეპუტაციას იმის გამო, რომ მან ვერ შეასრულა მოქმედი კანონმდებლობა, კანონქვემდებარე აქტები და ნორმები. საოპერაციო რისკი არ მოიცავს რეპუტაციის და სტრატეგიულ რისკებს.

საოპერაციო რისკის მართვის ზოგადი მიზანია არაადეკვატური ან გაუმართავი შიდა პროცესების, ადამიანების ან სისტემების, ან გარე მოვლენების მიერ განპირობებული რისკების განსაზღვრა და, თუ შესაძლებელია, მათი შემცირება ეკონომიკური თვალსაზრისით გონივრულ დონემდე.

ბანკს შექმნილი აქვს საოპერაციო რისკის მართვის სისტემა და ყველა შესაძლო ზომას იღებს, რომ გაერკვეს, რა საოპერაციო რისკები ახასიათებს ბიზნესს არაადეკვატური ან გაუმართავი შიდა პროცესების, ადამიანებისა და სისტემების და გარე მოვლენების გამო. საოპერაციო რისკის მართვის სისტემის მიზანია, ბანკს საშუალება მიეცეს, რომ ეფექტურად და ეფექტიანად შეაგროვოს, შეაფასოს, მართოს და განაცხადოს საოპერაციო რისკი.

საოპერაციო რისკის მართვის განყოფილების, ფიზიკური უსაფრთხოების განყოფილების, სესხების ამოღების განყოფილების, იურიდიული განყოფილების, შიდა აუდიტის და ბიზნესპროცესების მმართველების მოვალეობები საოპერაციო რისკის მართვის სისტემის ფარგლებში გაწერილია საოპერაციო რისკის მართვის პოლიტიკაში.

ზოგადად, ბანკს არ აქვს განსაზღვრული საოპერაციო რისკის დასაშვები დონე და მისი მიზანია, შეამციროს რისკის დადგომის შემთხვევებით გამოწვეული ზარალი იმდენად, რომ მათ ბანკზე არსებითი გავლენა არ მოახდინონ. ბანკს დაბალი ამტანობა აქვს საოპერაციო რისკების მიმართ, რომლებიც უკავშირდება თაღლითობას, საინფორმაციო უსაფრთხოებას (საინფორმაციო ტექნოლოგიების ჩათვლით) და რეგულაციების დარღვევას, ამიტომ იგი ყველა ზომას იღებს, რომ აღმოფხვრას ასეთი რისკები. საქმეთა უმრავლესობა გადაეცემა სამართალდამცავ ორგანოებს.

შექმნილია და ფუნქციონირებს რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზა, რათა ყველა შემთხვევა, ზარალი და პოტენციური საფრთხის შემცველი მოვლენა აღირიცხოს და მათზე სათანადოდ რეაგირება მოხდეს. ეს ბაზა წარმოადგენს ბანკის ტექნიკურ ინსტრუმენტს, რომ სისტემაში მოიყვანოს რისკის შემთხვევები. ეს ინფორმაცია გამოიყენება რისკების იდენტიფიკაციის გასაუმჯობესებლად და მათ სამართავად სათანადო მიდგომების ჩამოსაყალიბებლად. მონაცემების შეგროვება და შესაბამისი ანალიზი ცენტრალიზებულად ხორციელდება საოპერაციო რისკის მართვის განყოფილების მიერ. საოპერაციო რისკის შემთხვევები რისკის შემთხვევების მონაცემთა ბაზიდან, რომლებსაც არსებითი გავლენა აქვთ, პირდაპირი და არაპირდაპირი ზარალი ეცნობება დირექტორთა საბჭოს.

ჯგუფის სტანდარტებთან შესაბამისობას ხელს უწყობს შიდა აუდიტის მიერ განხორციელებული პერიოდული შემოწმებების პროგრამა. შიდა აუდიტის შემოწმებების შედეგები განიხილება შესაბამისი მიმართულებების ხელმძღვანელებთან და შედეგები წარედგინება აუდიტის კომიტეტსა და სამეთვალყურეო საბჭოს.

რისკის შემცირების მთავარი მექანიზმები, რომლებსაც ბანკი გამოიყენებს, ეყრდნობა საოპერაციო რისკის პროფილს და სამეთვალყურეო საბჭოს პოლიტიკას რისკის დასაშვები დონის შესახებ. ბანკი აქტიურად იყენებს კორპორაციულ დაზღვევას თავისი საოპერაციო რისკების შესამცირებლად.

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები

სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცედურა

ისეთ მნიშვნელოვან აქტივებს, როგორიცაა ძირითადი საშუალებები, გარე შემფასებლები აფასებენ. გარე შემფასებლების დაქირავების თაობაზე ხელმძღვანელობა ყოველწლიურად იღებს გადაწყვეტილებას ბანკის აუდიტის კომიტეტთან შეთანხმებით. შერჩევის კრიტერიუმებში შედის ბაზრის ცოდნა, რეპუტაცია, დამოუკიდებლობა და პროფესიული სტანდარტების დაცვა. შემფასებლების როტაცია ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ ხდება. ხელმძღვანელობა, ჯგუფის გარე შემფასებლებთან გამართული განხილვების შემდეგ გადაწყვეტს, თითოეულ შემთხვევაში შეფასების რომელი მეთოდები და მონაცემები გამოიყენოს.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ჯგუფი აანალიზებს იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებების ცვლილებას, რომელთა ხელახლა შეფასებაც აუცილებელია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკიდან გამომდინარე. ამ ანალიზისთვის ხელმძღვანელობა ამოწმებს ბოლო შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად მონაცემებს, რისთვისაც შეფასების გაანგარიშებაში გამოყენებულ ინფორმაციას უდარებს ხელშეკრულებებსა და სხვა შესაბამის დოკუმენტებს. ხელმძღვანელობა, ჯგუფის გარე შემფასებლებთან ერთად, ასევე ადარებს ყოველ ცვლილებას თითოეული აქტივისა და ვალდებულების სამართლიან ღირებულებაში შესაბამის გარე წყაროებთან, რათა განსაზღვროს ეს ცვლილება კანონზომიერია, თუ არა. ხელმძღვანელობა და ჯგუფის გარე შემფასებლები შეფასების შედეგებს წარუდგენენ აუდიტის კომიტეტსა და ჯგუფის დამოუკიდებელ აუდიტორებს. ამასთან, ხდება შეფასებაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებების განხილვაც.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

შეფასების ტექნიკის მეშვეობით ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარდგენისათვის ჯგუფი შემდეგ იერარქიას იყენებს:

- ▶ დონე 1: ანალოგიური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2: სხვა მეთოდი, რომლისთვისაც გამოყენებული ყველა ამოსავალი მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე, არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ განსაზღვრადი; და
- ▶ დონე 3: მეთოდი, რომლის დროსაც გამოიყენება ამოსავალი მონაცემები, რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე და არ ეყრდნობიან ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, ჯგუფმა აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	(1-ელი დონე)	(მე-2 დონე)	(მე-3 დონე)	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული				
აქტივები				
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები	–	102	–	102
საინვესტიციო ქონება	–	–	2,206	2,206
ძირითადი საშუალებები – შენობა-ნაგებობები	–	–	109,977	109,977
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	135,042	–	135,042
	–	135,144	112,183	247,327
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	105,719	–	105,719
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	–	–	3,326,652	3,326,652
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	369,780	–	369,780
	–	475,499	3,326,652	3,802,151
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები	–	(449)	–	(449)
	–	18,545	–	18,545
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	855,178	–	855,178
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	–	3,249,655	–	3,249,655
საიჯარო ვალდებულებები	–	40,248	–	40,248
სუბორდინირებული ვალი	–	127,426	–	127,426
	–	4,272,506	–	4,272,506

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	(1-ელი დონე)	(მე-2 დონე)	(მე-3 დონე)	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული				
აქტივები				
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები	–	1	–	1
საინვესტიციო ქონება	–	–	2,045	2,045
ძირითადი საშუალებები – შენობა-ნაგებობები	–	–	95,812	95,812
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	118,259	–	118,259
	–	118,260	97,857	216,117
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	99,723	–	99,723
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	–	–	2,545,530	2,545,530
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	233,219	–	233,219
	–	332,942	2,545,530	2,878,472
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სავალუტო ფორვარდები და სვოპები	–	18,545	–	18,545
	–	18,545	–	18,545
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	362,056	–	362,056
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	–	3,046,280	–	3,046,280
საიჯარო ვალდებულება	–	28,405	–	28,405
სუბორდინირებული ვალი	–	94,429	–	94,429
	–	3,531,170	–	3,531,170

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში გაწერილია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და რომელთა სამართლიანი ღირებულება არსებითად განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისგან. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	საბალანსო ღირებუ- ლება 2024	სამარ- თლიანი ღირებუ- ლება 2024	აუდიარე- ბელი შემოსუ- ლობა/ (ზარალი) 2024	საბალანსო ღირებუ- ლება 2023	სამარ- თლიანი ღირებუ- ლება 2023	აუდიარე- ბელი შემოსუ- ლობა/ (ზარალი) 2023
ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები						
მომხმარებლებზე						
გაცემული სესხები	3,547,780	3,326,652	(221,128)	2,857,976	2,545,530	(312,446)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	105,719	105,719	–	99,723	99,723	–
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	502,315	504,822	2,507	346,704	351,478	4,774
ვალდებულებები						
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	855,979	855,178	801	363,574	362,056	1,518
ვალდებულებები						
მომხმარებლების მიმართ	3,227,446	3,249,655	(22,209)	3,033,490	3,046,280	(12,790)
საიჯარო ვალდებულება	39,886	40,248	(362)	30,114	28,405	1,709
სუბორდინირებული ვალი	129,903	127,426	2,477	93,588	94,429	(841)
არარეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუდიარეული ცვლილება			(237,913)			(318,076)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ აღწერილია მეთოდები და დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივებისა და ვალდებულებების და აგრეთვე იმ მუხლების სამართლიანი ღირებულებების განსაზღვრისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულება ცნობილია.

აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება ხანმოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), ასევე ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულება სავარაუდოდ უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები (გაგრძელება)

წარმოებული ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს და ფორვარდულ სავალუტო კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდებია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება აქტიური ბაზრის მონაცემების შეფასების მეთოდის გამოყენებით, შედგება არაკოტირებული სავალო ფასიანი ქაღალდებისგან. გამოყენებული შეფასების მეთოდები მოიცავს დღევანდელი ღირებულების გაანგარიშებას სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების დილერთაშორის ინდექსის (GSI Index), როგორც ამოსავალი მონაცემის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

კოტირებული თამასუქების და ობლიგაციების სამართლიანი ღირებულება ეყრდნობა ფასების კოტირებას საანგარიშგებო თარიღისთვის და მიეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 დონეს. არაკოტირებული ინსტრუმენტების, კლიენტებზე გაცემული სესხების, კლიენტთა ანაზრების, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების, სეპ-ისთვის და საკრედიტო დაწესებულებებისთვის გადასახდელი თანხების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილების დინამიკა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხულ მე-3 დონის აქტივებსა და ვალდებულებებში საინვესტიციო ქონების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება. ძირითადი საშუალებების – შენობების შეჯერება მოცემულია მე-10 შენიშვნაში.

	2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	საინვესტიციო ქონების გაყიდვა	მოგებაში ან ზარალში აღრიცხული მთლიანი შემოსულობა	2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
აქტივები				
საინვესტიციო ქონება	2,045	–	401	2,446
	2,045	–	401	2,446

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები (გაგრძელება)

	2023 წლის		მოგებაში ან	2023 წლის
	1 იანვრის	საინვესტიციო	ზარალში	31 დეკემბრის
	მდგომარეობით	ქონების	აღრიცხული	მდგომარეობით
		გაყიდვა	მთლიანი	
			შემოსულობა	
აქტივები				
საინვესტიციო ქონება	2,008	–	37	2,045
	2,008	–	37	2,045

ცხრილში წარმოდგენილია რაოდენობრივი ინფორმაცია მნიშვნელოვანი არაემპირიული მონაცემების შესახებ, რომლებიც გამოიყენება სამართლებრივ ღირებულებათა იერარქიის მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის და შემოსავლის მეთოდისთვის:

2024 წლის	საბალანსო	შეფასების		
31 დეკემბრის	ღირებუ-	მეთოდები	არაემპირიული მონაცემები	დიაპაზონი კვ.მ.-ზე
მდგომარეობით	ლება			
		შემოსავლის		
		კაპიტალიზაცია		
		მიდგომა	საიჯარო ქირის 10%-იანი	(10.22%)-დან
		(დისკონტი-	ზრდა/კლება	9.78%-მდე
შენობა-ნაგებობები		რეზული ფულადი	დისკონტირების განაკვეთის 10%-	(4.00%)-დან 3.56%-
– სათავო ოფისი	63,153	ნაკადები)	იანი ზრდა/კლება	მდე
			ფასის მერყეობის კორექტირება:	
			საბაზრო ფასების 10%-იანი	(10.93%)-დან
შენობა-ნაგებობები	5,134	საბაზრო მეთოდი	ზრდა/კლება	10.99%-მდე
		შემოსავლის	საიჯარო ქირის 10%-იანი	(11.02%)-დან
შენობები	41,681	მიდგომა	ზრდა/კლება	8.10%-მდე
			დისკონტირების განაკვეთის 10%-	(9.72%)-დან 9.68%-
			იანი ზრდა/კლება	მდე
საინვესტიციო				
ქონება – საოფისე		შემოსავლის	საიჯარო ქირის 10%-იანი	(10.00%)-დან
შენობა	2,358	მიდგომა	ზრდა/კლება	10.00%-მდე
			დისკონტირების განაკვეთის 10%-	(8.21%)-დან 9.76%-
			იანი ზრდა/კლება	მდე
საინვესტიციო				
ქონება –			ფასის მერყეობის კორექტირება:	
საცხოვრებელი			საბაზრო ფასების 10%-იანი	(9.36%)-დან 9.36%-
ფართი	88	საბაზრო მეთოდი	ზრდა/კლება	მდე

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	საბალანსო ღირებუ- ლება	შეფასების მეთოდები	არაემპირიული მონაცემები	დიაპაზონი კვ.მ.-ზე
		შემოსავლის კაპიტალიზაცია მიდგომა (დისკონტი- რებული ფულადი ნაკადები)	საიჯარო ქირის 10%-იანი ზრდა/კლება დისკონტირების განაკვეთის 10%- იანი ზრდა/კლება	(10.10%)-დან 9.60%- მდე (4.04%)-დან 4.04%- მდე
შენობა-ნაგებობები – სათავო ოფისი	53,450		ფასის მერყეობის კორექტირება: საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(10.06%)-დან 9.95%-მდე
შენობები	6,793	საბაზრო მეთოდი	საიჯარო ქირის 10%-იანი ზრდა/კლება	(9.66%)-დან 10.32%- მდე
შენობები	35,569	შემოსავლის მიდგომა	საიჯარო ქირის 10%-იანი ზრდა/კლება	(9.99%)-დან 9.99%- მდე
საინვესტიციო ქონება – საოფისე შენობა	1,975	შემოსავლის მიდგომა	საიჯარო ქირის 10%-იანი ზრდა/კლება	(9.38%)-დან 9.38%- მდე
საინვესტიციო ქონება – საცხოვრებელი ფართი	70	საბაზრო მეთოდი	ფასის მერყეობის კორექტირება: საბაზრო ფასების 10%-იანი ზრდა/კლება	(9.38%)-დან 9.38%- მდე

28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

(ათას ლარში)

28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

პერიოდის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციებიდან მიღებული შესაბამისი შემოსავალი და ხარჯი ასეთია:

	2024			2023		
	მფლობე- ლები	საერთო კონტროლს დაქვემდებ- დებული პირები	უმადლესი რანგის ხელმძღვა- ნელობა	მფლობე- ლები	საერთო კონტროლს დაქვემდებ- დებული პირები	უმადლესი რანგის ხელმძღვა- ნელობა
1 იანვრის მდგომარეობით დაუფარავი სესხები, მთლიანი	8,053	19,765	504	8,083	396	762
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	358	35,056	1,871	47	19,468	1,206
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	(7)	(600)	(643)	(77)	(99)	(1,464)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი მთლიანი სესხები	8,404	54,221	1,732	8,053	19,765	504
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(512)	(217)	(6)	(463)	(660)	(2)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი წმინდა სესხები	7,892	54,004	1,726	7,590	19,105	502
გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზები	–	31,801	15	–	–	7
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	659	2,935	47	636	794	29
ანაზრები* 1 იანვრის მდგომარეობით	–	10,771	732	–	11,818	568
წლის განმავლობაში მიღებული ანაზრები	–	1,544	1,173	–	3	292
წლის განმავლობაში დაფარული ანაზრები	–	(8,220)	(736)	–	(1,000)	(128)
სხვა ცვლილების დინამიკა**	–	256	–	–	(50)	–
ანაზრები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	4,351	1,169	–	10,771	732
მიმდინარე ანგარიშები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	57	6,051	160	249	3,894	169
ანაზრებსა და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო ხარჯი	1	394	43	–	575	21
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებელიდან	42	36	2	42	43	2

*ანაზრებში შედის ვადიანი ანაზრები და სადეპოზიტო სერტიფიკატები, ასევე შემნახველი ანგარიშები.

** წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან.

(ათას ლარში)

28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ სამეურნეო ერთეულებს მიეკუთვნებიან ის ორგანიზაციები, რომლებზეც ჯგუფის აქციონერები გარკვეულ კონტროლს ახორციელებენ და რომლებიც ჯგუფის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ.

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა შედგებოდა 6 ადამიანისგან (2023 წ.: 6) და მათი ანაზღაურება მოიცავდა შემდეგს:

	2024	2023
ხელფასები, პრემიები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	2,419	2,006
ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება, სულ	2,419	2,006

29. კაპიტალის მართვა

ბანკის კაპიტალის მართვის მიზანია მუდმივად უზრუნველყოს თავისი გადახდისუნარიანობა, დააკმაყოფილოს საზედამხებელო და შიდა კაპიტალის მოთხოვნები და შეინარჩუნოს კაპიტალის გონივრული მარაგი ბანკის ცნობილი (და, გარკვეულწილად, უცნობი) რისკებისგან დასაცავად.

ბანკის მიერ თავისი მთლიანი კაპიტალის მართვა ეყრდნობა კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესს, რომელიც წარმოადგენს მისი კაპიტალის მართვის ძირითად ინსტრუმენტს. გარდა ამისა, კაპიტალის სამართავად ბანკი ასევე იყენებს აღდგენის გეგმას, რომელიც შეიცავს საზედამხებელო კაპიტალის კრიტიკულ ზღვრებსა და აღდგენის სტრატეგიებს.

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ბაზელ III-ის მიხედვით

2014 წლის 30 ივნისიდან ბანკმა უნდა დააკმაყოფილოს მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, რომლებსაც ითვალისწინებს

„კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულება“, დამტკიცებული # 100/04 დადგენილებით (პილარ I-ის დებულება), გამოშვებული სებ-ის პრეზიდენტის მიერ 2013 წლის 23 ოქტომბერს.

2017 წლის 18 დეკემბერს, სებ-მა გამოსცა და დაამტკიცა ცვლილებები კაპიტალის ადეკვატურობის შესახებ რეგულაციაში (გადაწყვეტილება N100/04)), რომლითაც გადაიხედა მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, რათა მოიცვას პილარ I-ის მოდელი და განსაზღვროს კაპიტალის კონსერვაციის, სისტემური რისკისა და კონტრაციკლური ბუფერები (პილარ I-ის ბუფერები).

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პილარ I-ის კაპიტალის მინიმალური მოთხოვნები ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და სრული კაპიტალის კოეფიციენტებთან დაკავშირებით განისაზღვრებოდა 4.50%-ით, 6.00%-ითა და 8.00%-ით, შესაბამისი თანმიმდევრობით. ამასთან, ბანკი ვალდებული იყო შეენარჩუნებინა კომბინირებული ბუფერები და დაეკმაყოფილებინა პილარ II-ის მოთხოვნები.

(ათას ლარში)

29. კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)**სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ბაზელ III-ის მიხედვით (გაგრძელება)**

2024 წლის 31 დეკემბერს სისტემურობის ბუფერი იყო 0.5%. ამასთან, 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის კონსერვაციის ბუფერი 2.5% იყო. კონტრციკლური ბუფერი 0.25%-ითაა განსაზღვრული. იგი ყოველწლიურად 0.25%-ით გაიზრდება და 2027 წლის მარტისთვის 1%-ს გაუტოლდება. პილარ I-ის და კომბინირებულ ბუფერებში ცვლილებების შეტანა სებ-ის უფლებამოსილებაა.

2017 წლის 18 დეკემბერს, პილარ I-ის ბუფერებზე დამატებით, სებ-მა ასევე გამოსცა და დაამტკიცა პილარ II-ის მოთხოვნები. პილარ II-ის მოთხოვნები მოიცავს შემდეგ კაპიტალის ბუფერებს: არაპეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი (CICR), წმინდა GRAPE (რისკების შეფასების საერთო პროგრამა) ბუფერი, საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერი და წმინდა სტრესული მდგომარეობის ტესტი და საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერი.

„დამატებითი კაპიტალის ბუფერების მოთხოვნები კომერციული ბანკებისთვის“ პილარ-II-ის ფარგლებში (დადგენილება N176/04) წესის მიხედვით, 2023 წლის იანვრიდან საქართველოს საბანკო სექტორი გადავიდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე (ფასს). საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გაცხადებული პრინციპის მიხედვით, ფასს გადასვლისას, თანაბარ პირობებში, მუდმივ დონეზე უნდა შენარჩუნდეს საზედამხედველო კაპიტალის ღირებულებისადმი ნეიტრალური მიდგომა და კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩო უნდა შეიცვალოს ამ მიზნით. საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერი დაემატა პილარ II-ის ფარგლებში კომერციული ბანკებისათვის კაპიტალის ბუფერების განსაზღვრის წესს. საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერის დადგენის მიზანი არის აქტივების არასაკმარისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით გამოწვეული საკრედიტო რისკის შემცირება და ადეკვატური კაპიტალის ბუფერის განსაზღვრა.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბაზელ III-ის მოთხოვნების მიხედვით, ბანკს ევალებოდა, რომ შეენარჩუნებინა მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 16.17%-ის ოდენობით, ასევე პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 13.16%-ის ოდენობით, და ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 10.89%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება ბანკის მიერ სებ-ის მოთხოვნების მიხედვით მომზადებულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი რეალურად იყო 16.71%, პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო 13.97%, ხოლო ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 13.84%.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, სებ-ის ბაზელ II/III-ის მოთხოვნების თანახმად, შემდეგნაირად გამოითვლება:

	2024	2023
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	494,557	401,372
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	4,565	4,565
პირველადი კაპიტალი	499,122	405,937
მეორადი კაპიტალი	97,922	61,135
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი	597,044	467,072
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	3,572,886	3,043,201
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	13.84%	13.19%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	13.97%	13.34%
სულ მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	16.71%	15.35%

სს ლიბერთი ბანკი

მმართველობის ანგარიშგება
31 დეკემბერი 2024

სარჩევი

1	შესავალი	3
1.1	მმართველობის ანგარიშგების მიზანი	3
1.2	შემოწმება	3
1.3	მომზადების საფუძვლები	3
2	საქმიანობის მიმოხილვა	3
2.1	ბანკის ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა	3
2.2	განვითარების გეგმები და ბიზნეს მოდელი	7
2.3	ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ	9
2.4	კვლევების მიმოხილვა	10
2.5	გამოსყიდული საკუთარი აქციები	10
2.6	საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და სხვა რისკების მიმოხილვა	10
3	კორპორაციული მართვის ანგარიშგება	23
3.1	აქციონერთა წლიური საერთო კრება	24
3.2	სამეთვალყურეო საბჭო	25
3.3	სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები	32
3.4	დირექტორთა საბჭო	35
3.5	რეგულაცია ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შესახებ	41
3.6	სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება	42
3.7	ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა	42
4	არაფინანსური ანგარიშგება	43
4.1	სოციალური და დასაქმების საკითხები	43
4.2	გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები	47
4.3	ადამიანის უფლებები	47
4.4	კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა	48
4.5	დამატებითი ინფორმაცია	48

1 შესავალი

1.1 მმართველობის ანგარიშგების მიზანი

წინამდებარე დოკუმენტის მიზანია დაინტერესებულ პირებს გააცნოს და მიაწოდოს ინფორმაცია სს ლიბერთი ბანკის („ბანკი“) საქმიანობასთან, განვითარებასა და მდგომარეობასთან დაკავშირებით, რომელიც მოითხოვება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით. მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს ბანკის საქმიანობის მიმოხილვას, კორპორაციული მართვის ანგარიშგებას და არაფინანსურ ანგარიშგებას. მმართველობის ანგარიშგება შეგიძლიათ იხილოთ ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის ვებ-გვერდზე: saras.gov.ge.

1.2 შემოწმება

მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია შემოწმდა და დამტკიცდა სს ლიბერთი ბანკის მმართველი საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. აუდიტორის მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგების მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობაში და იმავე საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრის თაობაზე მოცემულია ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

1.3 მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე. წინამდებარე დოკუმენტში მოცემული ყველა რაოდენობრივი მაჩვენებელი აღრიცხულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების („IFRS“) შესაბამისად კონსოლიდირებულ დონეზე, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 საქმიანობის მიმოხილვა

2.1 ბანკის ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა

ბანკის 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგებამ შეადგინა 103.36 მლნ ლარი. კლიენტებზე გაცემული წმინდა სესხების მოცულობა გაიზარდა 24.14%-ით, 3,547.78 მლნ ლარამდე. მთლიანი აქტივები გაიზარდა 20.06%-ით, ხოლო მთლიანი კაპიტალი - 22.91%-ით.

ძირითადი ფინანსური ინფორმაცია

მილიონი ლარი, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	333.57	287.62
მთლიანი საოპერაციო შემოსავალი ⁽¹⁾	397.45	345.67
წლის მოგება	103.36	81.05
შემოსავალი საშუალო მთლიან კაპიტალზე	18.71%	17.81%
შემოსავალი საშუალო მთლიან კაპიტალზე (შესწორებული) ⁽²⁾	19.65%	18.72%
შემოსავალი საშუალო მთლიან აქტივებზე	2.29%	2.10%
	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
მთლიანი აქტივები	4,917.06	4,095.60
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,547.78	2,857.98
მთლიანი ვალდებულებები	4,307.73	3,599.86
მთლიანი კაპიტალი	609.34	495.74

(1) მთლიანი საოპერაციო შემოსავალი არ მოიცავს სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯს.

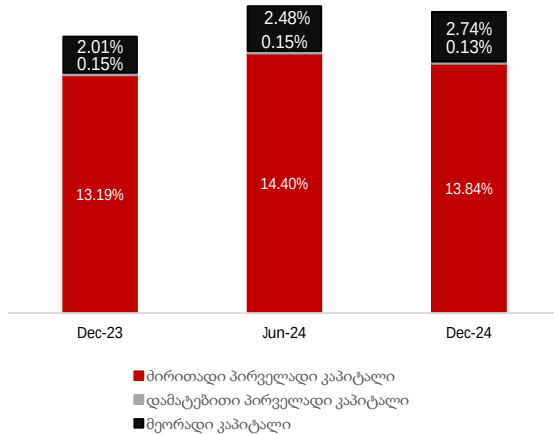
(2) ლიბერთი ბანკი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვას ანხორციელებს IAS 16 გადაფასების მოდელით. გადაფასების რეზერვი აღიარდება კაპიტალში და გადაფასებიდან მიღებული მოგება სხვა მთლიან შემოსავალში. აღნიშნული ეფექტი 2024 წლის დეკემბერში შეადგენდა 31.3 მილიონ ლარს. ვინაიდან ქართული ბანკები ძირითად საშუალებებს აღრიცხავენ IAS 16 მოდელით, იმისათვის, რომ ფინანსური ინფორმაცია იყოს კონკურენტებთან შესადარი, დაკორექტირებული რიცხვია წარმოდგენილი.

2.1 ბანკის ძირითადი მაჩვენებლების მიმოხილვა (გაგრძელება)

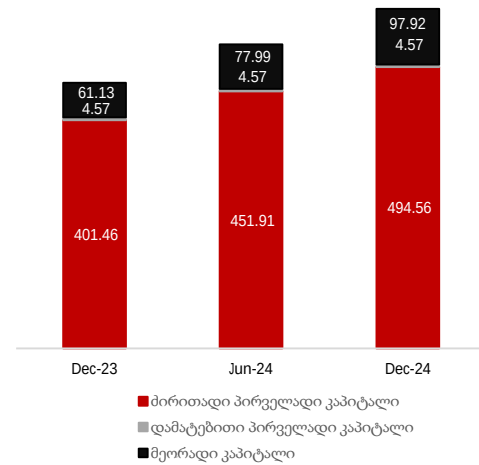
2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი პირველადი კაპიტალი (Common Equity Tier 1 - "CET1") შეადგენს 494.6 მლნ ლარს, ბოლო 1 წელში 93 მლნ ლარითა გაზრდილი, მოგების აკუმულირების ხარჯზე. დამატებითი პირველადი კაპიტალი 2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით კვლავ უცვლელია და შეადგენს 4.6 მლნ ლარს, ხოლო მეორადი კაპიტალი შეადგენს 98 მლნ ლარს და 37 მლნ ლარითაა გაზრდილი.

რისკის მიხედვით შეწონილმა რისკის პოზიციებმა (Risk Weighted Exposure - "RWE") 2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შეადგინა 3,573 მლნ ლარი, აღნიშნული ბოლო ერთი წლის განმავლობაში გაზრდილია 529 მლნ ლარით, საიდანაც საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები გაიზარდა 441 მლნ ლარით, საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები 96 მლნ მლნ ლარით, ხოლო საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიცია შემცირდა 8 მლნ ლარით.

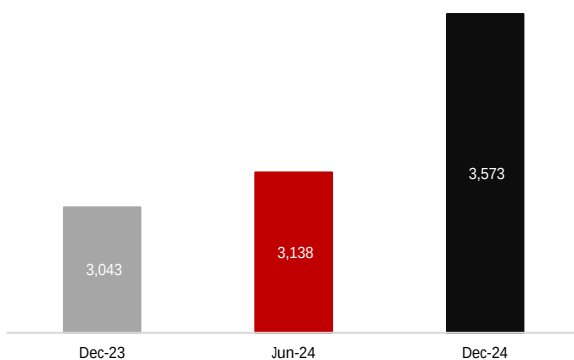
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი

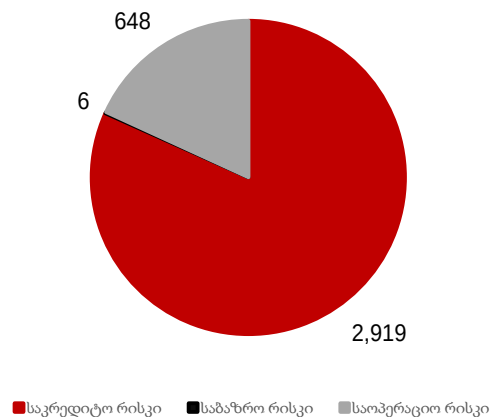
საზედამხედველო კაპიტალი მილიონ ლარებში

RWE მილიონ ლარებში

RWE რისკის ტიპების მიხედვით მლნ ლარებში

შენიშვნა: ზემოთ წარმოდგენილი მონაცემები აღრიცხულია IFRS ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად.

2024 წლის იანვრის თვიდან ლიბერთი ბანკმა აღადგინა კონსერვაციის ბუფერი 2%-ით, ხოლო ივნისში - 2.5%-ით. ამავე წლის მარტში კი კონტრცკლურობის ბუფერი 0%-დან 0.25% გაიზარდა. 2024 წლის დეკემბრიდან სისტემურობის ბუფერი 0.5%-მდე შემცირდა.

სს ლიბერთი ბანკის რეიტინგები

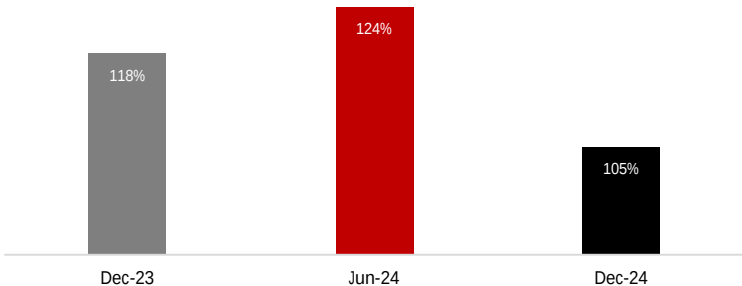
Fitch Ratings		რეიტინგი	პერსპექტივა	თარიღი
ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი	გრძელვადიანი	B+	სტაბილური	10-აპრილი-25
	მოკლევადიანი	B	-	
მხარდაჭერის რეიტინგი		WD	-	
მხარდაჭერის რეიტინგის დონე		WD	-	

Moody's		რეიტინგი	პერსპექტივა	თარიღი
საბანკო რეიტინგი (უცხოური)	გრძელვადიანი	Ba3	ნეგატიური	28-მარტი-25
კონტრაგენტის რისკის რეიტინგი (უცხოური)	გრძელვადიანი	Ba2	-	

Fitch-ის სტაბილური პერსპექტივა ლიბერთი ბანკზე 2024 წლის დეკემბერში განპირობებულია მისი შესაბამისი დამოუკიდებელი პროფილით. სტაბილური პერსპექტივები ასახავს რომ FITCH არ ელოდება ლიბერთი ბანკის რეიტინგის შემცირებას ბანკის დაბალი რეიტინგის გათვალისწინებით.

2024 წელსაც ბანკი აგრძელებს ლიკვიდური აქტივების ეფექტურად გამოყენებას და ლიკვიდური სახსრებით სესხების დაფინანსებას. ლიკვიდობის პოზიცია საქართველოს ეროვნული ბანკის საზედამხედველო მოთხოვნებთან შესაბამისობაშია. 2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი 105% შეადგინა.

ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

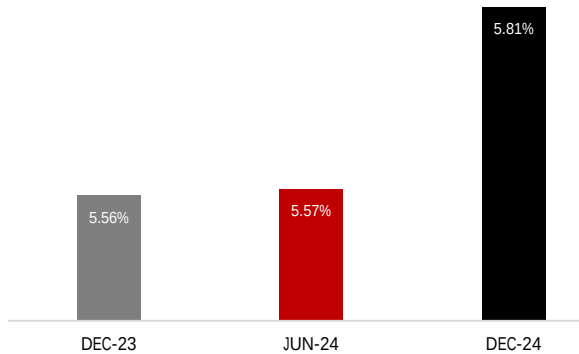
მონაცემები აღრიცხულია IFRS ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად.

შენიშვნა: ზემოთ წარმოდგენილი

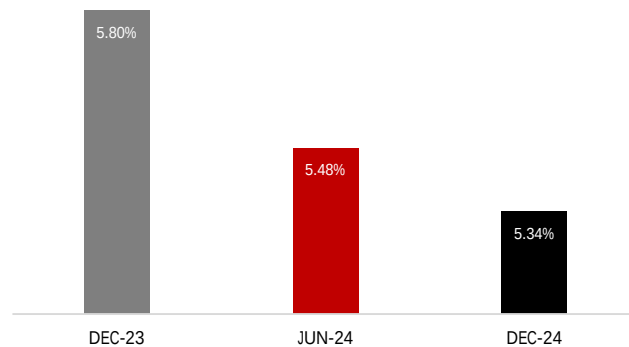
ბანკის კონკურენტული მდგომარეობა ბაზარზე

ბანკის მთლიანი აქტივების საბაზრო წილმა 2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შეადგინა 5.13%. ბანკის მთლიანი სესხების საბაზრო წილი გასული წლის დეკემბრიდან 0.25%-ითაა გაზრდილი, ხოლო წმინდა სესხების საბაზრო წილი- 0.27%. კლიენტების მიერ განთავსებული დეპოზიტების საბაზრო წილი კი 5.8%-დან 5.34%-მდე შემცირდა.

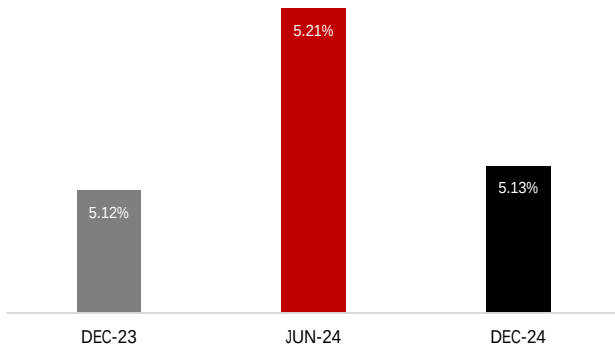
მთლიანი სესხების საბაზრო წილი

კლიენტების მიერ განთავსებული დეპოზიტების საბაზრო წილი

მთლიანი აქტივების საბაზრო წილი

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

ჯგუფის სტრუქტურა

ბანკი არის ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მითითებული საწარმოების მშობელი კომპანია, რომლებიც კონსოლიდირებულია აუდიტის მიერ შემოწმებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში (ფასს-ის შესაბამისად). საზედამხედველო და სხვა მნიშვნელოვანი მიზნებისთვის, აღნიშნული კომპანიები არ არის კონსოლიდირებული და ბანკს მოეთხოვება შეასრულოს ყველა საზედამხედველო მოთხოვნა დამოუკიდებლად. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის საკუთრების წილი გამოიყურება შემდეგნაირად:

ბანკის საკუთრების წილი

სახელი	რეგისტრაციის ქვეყანა	31-დეკ-24	31-დეკ-23	რეგისტრაციის თარიღი	საქმიანობები
შპს Bus Stop ⁽¹⁾	საქართველო	100.00%	100.00%	27-აგვისტო-09	გარე რეკლამირება
საზოგადოებრივი ფონდი ⁽¹⁾	საქართველო	100.00%	100.00%	5-თებერვალი-07	არაკომერციული

2.2 განვითარების გეგმები და ბიზნეს მოდელი

2021-2022 წლებში შეიცვალა და დამტკიცდა ბანკის ახალი სტრატეგია უნივერსალური საბანკო მომსახურების მიმართულებით, რომელსაც აქტიურად მიყვება უკვე რამდენიმე წელია და შესაბამისად აისახა როგორც ბანკის პორტფელის დივერსიფიკაციის მიმართულებაზე, ასევე მომგებიანობასა და რისკ პროფილზე. ბანკის სტრატეგია უნივერსალურ საბანკო მომსახურებასთან ერთად მოიცავს პროდუქტებისა და პროცესების ციფრულ ტრანსფორმაციასთან მიახლოებას, რაც გააუმჯობესებს საქართველოს რეგიონებში ფინანსების ხელმისაწვდომობას ყველა სამომხმარებლო სეგმენტში.

ბანკი აერთიანებს ყველაზე დიდ საცალო ქსელს საქართველოში, რომელიც მოიცავს სრული მომსახურების ფილიალებს, სერვისცენტრებს, მცირე ზომის გაყიდვების ობიექტებს, აგრეთვე ისეთი ტიპის ობიექტებს, რომლებიც მესამე მხარის ბიზნესშია განთავსებული.

2022 წლიდან ბანკი ერთგული ახალი ხედვის და მისიის, კერძოდ:

- ხედვა:** ჩვენი ხედვაა გავაუმჯობესოთ საქართველოში თითოეული ადამიანის, ოჯახისა და ბიზნესის ცხოვრება.
- მისია:** ჩვენ მთელი გულით ვზრუნავთ ადამიანებზე, მათ ოჯახებსა და ბიზნესებზე. ჩვენ ვიქნებით ხელმისაწვდომი ყველგან, სადაც ჩვენი მომხმარებლები არიან და მივაწვდით მათზე მორგებულ და სწრაფ მომსახურებას.

2024 და შემდგომი წლის გეგმები:

- კიდევ უფრო განიმტკიცოს ბაზარზე MSME სეგმენტში მოწინავე პოზიციები;
- კიდევ უფრო მეტად გაიმყაროს პოზიციები საცალო საბანკო პროდუქტების მიმართულებით;
- ეტაპობრივად განავითაროს კორპორატიული სეგმენტი ბანკის რისკ აპეტიტის მიმართულებით
- ბანკი მიზნად ისახავს შეინარჩუნოს საქართველოში აქტივებით მესამე უმსხვილესი ბანკის პოზიცია და ამავდროულად ლარიზაციის მაღალი დონე როგორც აქტივების, ისე ვალდებულებების მხრივ.

უნივერსალური საბანკო მომსახურება

- ლიბერტი ბანკი შეინარჩუნებს უნივერსალურ საბანკო მოდელს ძირითადი აქცენტით საცალო და MSME სეგმენტებზე. კორპორატიული და კერძო საბანკო ბიზნესი დარჩება მტკიცე საყრდენი უნივერსალური ბანკის მშენებლობის თვალსაზრისით.
- ხარისხიან უნივერსალურ საბანკო მომსახურებასთან ერთად, ლიბერტი ბანკი ყურადღებას გაამახვილებს ინოვაციური პროდუქტების შემუშავებაზე, პროცესების გამარტივებაზე, ციფრული ტრანსფორმაციის ხარისხის ამაღლებასა და ახალი მომხმარებლების მოზიდვაზე, მათ შორის ისეთ კლიენტებზე, რომლებიც ჯერ არ სარგებლობენ საბანკო მომსახურებით.

ციფრული საბანკო მომსახურება

- ბანკი აპირებს გააგრძელოს ციფრული საბანკო შესაძლებლობების გაუმჯობესება და შექმნას მომხმარებლის უმაღლესი დონის ციფრული გამოცდილება მობილური და ინტერნეტბანკის პლატფორმების საშუალებით.
- ბანკი ასევე მიზნად ისახავს ახალი მომხმარებლებისთვის პროცესების დაჩქარება/გამარტივებას.

- ხანდაზმულთა და სოციალურად დაუცველი სეგმენტისთვის ფართო ფინანსური განათლების შესაძლებლობების შეთავაზებებთან ერთად, ასევე შემუშავდება ინოვაციური პროდუქტები.

დაფინანსება

- ლიბერთი ბანკი მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს და დაადივერსიფიციროს დაფინანსების სტრუქტურა. ამასთან დაკავშირებით, ბანკი აპირებს გააძლიეროს თანამშრომლობა და კომუნიკაცია საერთაშორისო განვითარების ფინანსურ ინსტიტუტებთან, რათა შეძლოს გრძელვადიანი დაფინანსების მოზიდვა კონკურენტულ ფასად.

2.2 განვითარების გეგმები და ბიზნეს მოდელი (გაგრძელება)

კორპორაციული და სოციალური პასუხისმგებლობა

- ბანკი აქტიურად უწყობს ხელს გარემოსთვის სასარგებლო, საგანმანათლებლო და ჯანდაცვის CSR პროექტებს, რომლებიც მიმართულია ზედამხედველთა და საზოგადოების მოწყვლადი ნაწილის საჭიროებებზე, ასევე თანამშრომლების ჯანმრთელობაზე ზრუნვაზე.
 - „მწვანე ყუთები“ სათაო ოფისში - სადაც გამოყენებული ქაღალდები გროვდება გადასამუშავებლად
 - უფასო კომპიუტერული და ფინანსური განათლება 60+ ასაკის ადამიანებისთვის;
 - შიდა ფონდი თანამშრომლებისთვის „გულით ერთმანეთისთვის“, რომელიც პანდემიის პერიოდში შეიქმნა და მათი ოჯახის წევრებს ეხმარება ჯანმრთელობის გაუარესების შემთხვევაში.

ცხრილი 2.3.1 ბანკის მთავარი სტრატეგიული მაჩვენებლები

მომგებიანობა	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
უკუგება აქტივებზე, (გაწლიურებული), %	2.29%	2.10%
უკუგება კაპიტალზე, (გაწლიურებული), %	18.71%	17.81%
შემოსავალი საშუალო მთლიან კაპიტალზე (შესწორებული) ⁽⁴⁾	19.65%	18.72%

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
მთლიანი სესხები	3,547.78	2,857.98

2.3 ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

ბანკი წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე ფართო ფილიალების ქსელის მფლობელს საქართველოში. ბანკი მთელი საქართველოს მასშტაბით წარმოდგენილია 456 ფილიალით, რომელიც ყოველთვიურად ემსახურება 1.6 მილიონ კლიენტზე მეტს. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფილიალები და სერვის ცენტრები ნაწილდება შემდეგნაირად:

- ფილიალები და სერვის ცენტრები – 149
- სტუდო - 2
- სპეციალიზირებული სერვის ცენტრები (Specialize Outlet) – 153
- მობილური ფილიალები (LX Mobile Branches) – 103
- ექსპრესს ფილიალები (Express Branches) – 49

ფილიალები და სერვის ცენტრები მდებარეობს საქართველოს ყველა ქალაქში, დაბასა და რაიონული ცენტრში. სპეციალიზირებული სერვის ცენტრები ემსახურება საქართველოს მოსახლეობას ისეთ სტრატეგიულ ლოკაციებზე, როგორიც არის: სასაზღვრო-გაშვები პუნქტები, შსს მომსახურების სააგენტოები, იუსტიციის სახლები, შემოსავლების სამსახურები, სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოები და სხვა სტრატეგიული ლოკაციები.

ბანკი გაყიდვების წერტილებით წარმოდგენილია ყველა დასახლებულ პუნქტსა და სოფელში, სადაც მოსახლეობას საშუალება აქვს მიიღოს სრული საბანკო მომსახურება. მობილური ფილიალი არის მოძრავი ბანკი (ავტომობილი აღჭურვილი ტექნიკით), რომლითაც ბანკი სრულ საბანკო მომსახურებას უწევს საქართველოს მოსახლეობას ნებისმიერ ადგილას, მათ შორის მაღალმთიან რეგიონებში.

2.4 კვლევების მიმოხილვა

2024 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით, ბანკმა ჩაატარა შემდეგი კვლევები:

- NPS, SCAT, CES - მომხმარებელთა კმაყოფილების და ლოიალობის კვლევა. კვლევის მთავარ მიზანს წარმოადგენდა ლიბერთის მომხმარებლების კმაყოფილების, ლოიალობის და მომსახურების მიღების სიმარტივის შეფასება. კვლევა ტარდება ყოველთვიურად.
- რეგულარულად ტარდება თანამშრომლების ლოიალობის კვლევა ENPS, რომლის მთავარი მიზანია, თანამშრომელთა ლოიალობის დონის და არსებული პრობლემების და ძლიერი მხარეების გამოვლენა. კვლევა ტარდება ბანკის მიერ HR დეპარტამენტთან ერთად.

2.5 საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდობის და სხვა რისკების მიმოხილვა

რისკი დამახასიათებელია საბანკო საქმიანობისთვის, თუმცა რისკის მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასების და მონიტორინგის უწყვეტი პროცესის მეშვეობით, რისკის ლიმიტების და კონტროლის სხვა მექანიზმების გამოყენებით. რისკის მართვის პროცესი უმნიშვნელოვანესია ბანკის უწყვეტი მომგებიანობისთვის და ბანკის თითოეული პირი ანგარიშვალდებულია რისკის პოზიციებზე მის მიერ აღებულ პასუხისმგებლობებთან დაკავშირებით. ბანკი დგას საკრედიტო რისკის, ლიკვიდობის რისკის, საბაზრო რისკის, საოპერაციო რისკის და სხვა არაფინანსური რისკების წინაშე. ბანკის მიერ მიღებული რისკის მართვის სტრუქტურა ადგენს დასაშვები რისკების ლიმიტების ფარგლებს თითოეულ რისკთან და ბიზნეს ხაზთან მიმართებაში და უზრუნველყოფს მის შესაბამისობას.

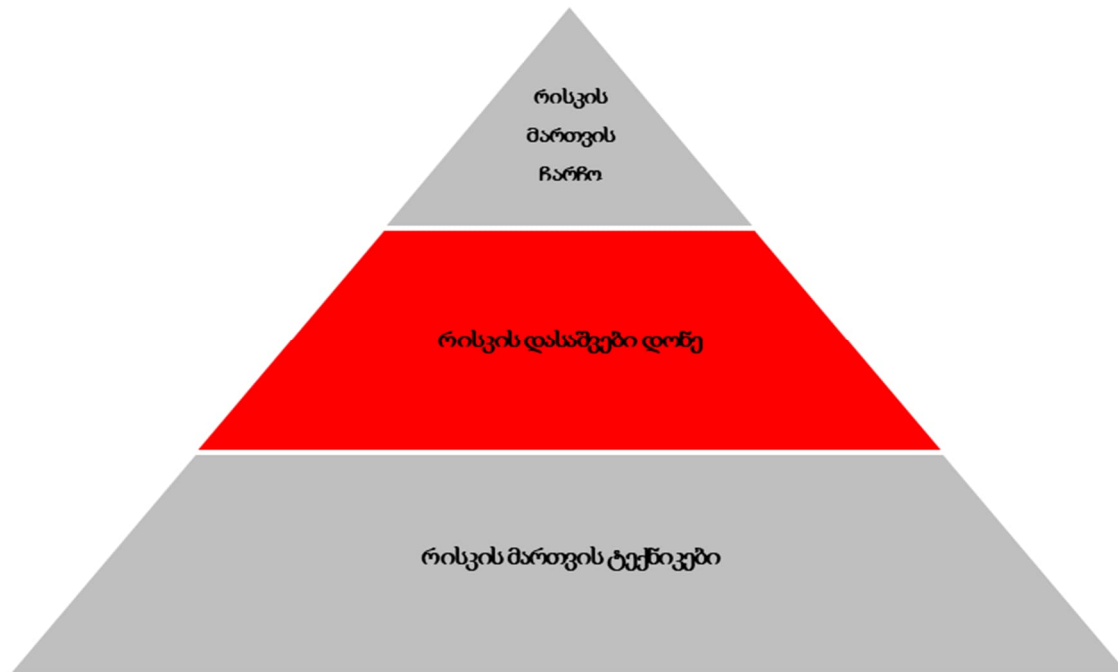
2.5.1 რისკების მართვის მექანიზმები

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა ბანკის რისკის მართვის ჩარჩოს შექმნასა და ზედამხედველობაზე.

ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა ითვალისწინებს ბანკის რისკების დადგენასა და ანალიზს, შესაბამისი რისკის ლიმიტების და კონტროლის მექანიზმების განსაზღვრის და რისკების მონიტორინგის და ლიმიტების დაცვის მიზნით. რეგულარულად ხდება რისკის მართვის პოლიტიკის და სისტემების გადახედვა ბაზრის პირობების, პროდუქტების და შეთავაზებული მომსახურებების ცვლილებების ასახვის მიზნით. ბანკს, მართვის სტანდარტების, პროცედურების და ტრენინგების მეშვეობით, აქვს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის საშუალებები, სადაც ყველა თანამშრომელმა იცის თავისი ფუნქციები და ვალდებულებები.

2.5.1 რისკების მართვის მექანიზმები (გაგრძელება)

რისკის მართვაზე ანგარიშვალდებული პირების პასუხისმგებლობა ითვალისწინებს ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფას ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ RAS-თან. შესაბამისობა უზრუნველყოფილია RAS პარამეტრების უწყვეტი მონიტორინგით. დირექტორთა საბჭოს აქტიური ჩართულობით, რისკის მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფს სათანადო კომუნიკაციას და გამჭვირვალობას ყველა დონეზე, რისკის მიზნობრივ მაჩვენებლებთან, რისკის პროფილის უწყვეტ მონიტორინგთან რისკის დასაშვებ დონესთან მიმართებით, რისკთან დაკავშირებული გაფრთხილებების დროულ ესკალაციასთან და შემარბილებელი ზომების დაგეგმვასთან დაკავშირებით.

ბანკის რისკის მართვის ჩარჩო მოიცავს შემდეგ ოთხ კომპონენტს:

- რისკის მართვის პრინციპები** ითვალისწინებს რისკის მართვის სტრუქტურის რაოდენობრივ საფუძველს, ესენია:
 - რისკების მართვის ეფექტური კულტურის ხელშეწყობა;
 - რისკზე ანგარიშვალდებულება ბიზნეს ხაზების მიხედვით;
 - რისკების დამოუკიდებელი ცენტრალური ზედამხედველობა;
 - გადაჭარბებული კონცენტრაციების თავიდან აცილება და/ან შემცირება;
 - რისკების მკაფიოდ გამოვლენადობის, შეფასებადობის და მართვადობის უზრუნველყოფა.
- სტრატეგიული პრინციპები** ითვალისწინებს ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, რომლითაც იხელმძღვანელებს ბანკი საზედამხედველო ფინანსური მიზნების მიღწევისას და რომლითაც იზომება ახალ ინიციატივებსა და ბანკის მიერ რისკის დასაშვებ დონეს შორის შეთანხმების ხარისხი. სტრატეგიული პრინციპები მოიცავს შემდეგს:
 - ყურადღების გამახვილება მოგების მრავალფეროვნებაზე, ხარისხსა და სტაბილურობაზე;
 - ორიენტირება ძირითად საქმიანობაზე ბანკის კონკურენტუნარიანი უპირატესობების ეფექტური გამოყენებით;
 - დისციპლინირებული და შერჩევითი სტრატეგიული ინვესტიციების განხორციელება.

2.5.1 რისკების მართვის მექანიზმები (გაგრძელება)

3. **საზედამხედველო ფინანსური მიზნები** ორიენტირებულია აქციონერთა ღირებულების და ბანკის საქმიანობის ფრენაიზინგის მდგრადობის გრძელვადიან პერსპექტივებზე. აღნიშნული მიზნები ორიენტირებულია კაპიტალის შიდა გენერირებაზე მოგების მდგრადი ზრდის საფუძველზე, რომელიც ხელს უწყობს ბანკის წვდომას კაპიტალზე სათანადო კომერციული პირობებით, და ადეკვატური კაპიტალის შენარჩუნებაზე ბანკის რისკის პროფილთან მიმართებაში.
4. **რისკის დასაშვები დონის შეფასებები** ითვალისწინებს ობიექტურ მაჩვენებლებს, რომელიც ზომავს რისკს და ახდენს ბანკის მისაღები რისკის დონის ფორმულირებას. ასეთი მაჩვენებლები უზრუნველყოფს კავშირს რისკის მიღების ფაქტობრივ ოპერაციებსა და რისკის მართვის პრინციპებს, სტრატეგიულ პრინციპებს და საზედამხედველო ფინანსურ მოთხოვნებს შორის. აღნიშნული მაჩვენებლები მოიცავს კაპიტალის და შემოსავლების კოეფიციენტებს, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკის ლიმიტებს და საკრედიტო და საოპერაციო რისკის მიზნებსა და ლიმიტებს.

სამეთვალყურეო საბჭო ერთპიროვნულად პასუხისმგებელია რისკების დადგენას და კონტროლზე; თუმცა, არსებობს ცალკე დამოუკიდებელი ორგანოები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან რისკების მართვასა და მონიტორინგზე. ბანკის ძირითად რისკებს მართავს ქვემოთ მითითებული კომიტეტები და ერთეულები, დირექტორთა საბჭო საბჭოს აქტიური ჩართულობით:

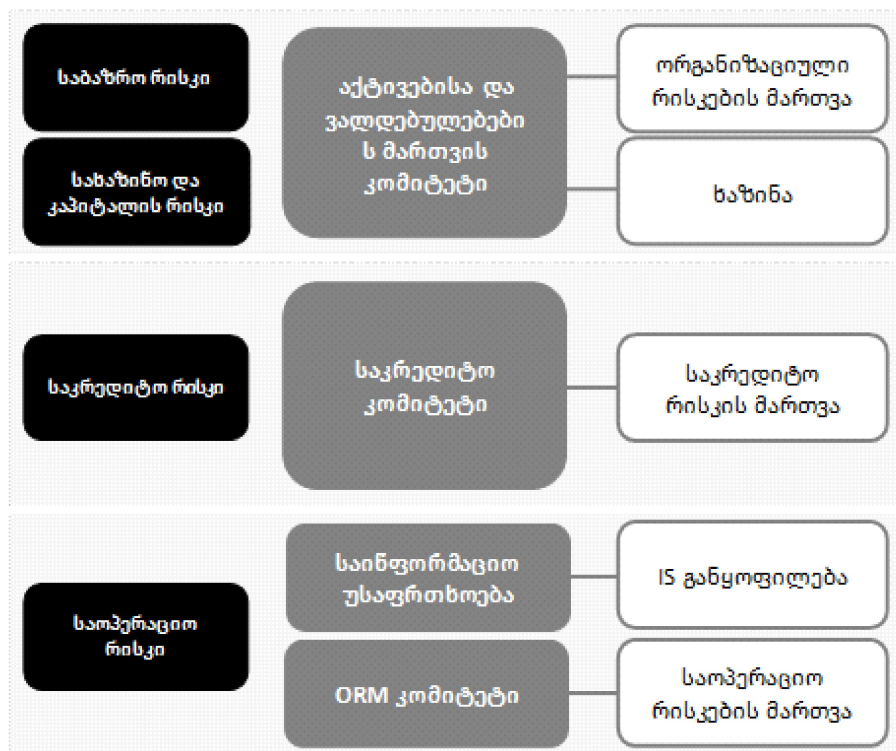
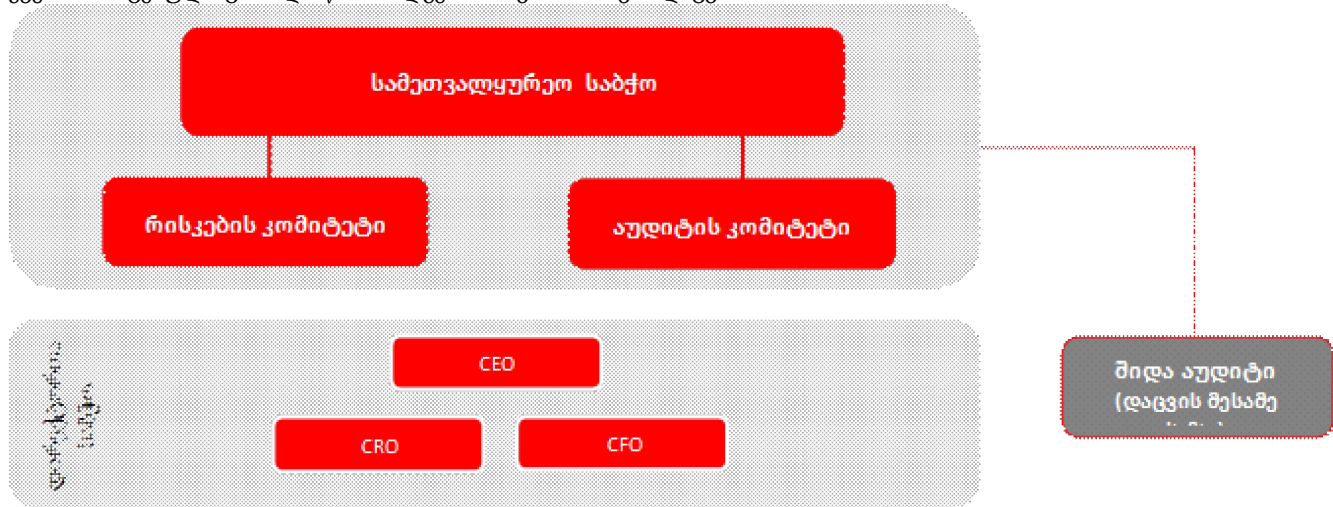
- საკრედიტო რისკს მართავს საკრედიტო რისკის კომიტეტი
- ლიკვიდობის რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ("ALCO")
- საბაზრო რისკს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი
- საოპერაციო რისკს მართავს საოპერაციო რისკის მართვის კომიტეტი
- ინფორმაციის უსაფრთხოების და ტექნოლოგიურ რისკებს მართავს ინფორმაციის უსაფრთხოების კომიტეტი

ბიზნეს ხაზები წარმოადგენენ იმ რისკებზე მთავარ პასუხისმგებელ ერთეულებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ყოველდღიურ საქმიანობებზე და ოპერაციებზე. ბიზნეს პროცესები მოიცავს შესაბამისი რისკის ერთეულის წარმომადგენლების მიერ შესრულებული საქმიანობების კონტროლს. რისკის მართვის ფუნქციების მქონე ერთეულები, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან ძირითადი საქმიანობებისგან, მონაწილეობენ რისკების მართვასა და შიდა კონტროლში. ისინი წარმოადგენენ კონტროლის და დაცვის მეორე ხაზს, დაცვის პირველი ხაზი უზრუნველყოფილია ბიზნეს ფუნქციების მქონე ერთეულებით. ქვემოთ ჩამოთვლილი დეპარტამენტები/განყოფილებები პასუხისმგებელი არიან საკრედიტო, ლიკვიდობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა ფინანსური და არაფინანსური რისკების ყოველდღიურ მართვაზე:

- ორგანიზაციული რისკების მართვა (ERM);
- ხაზინა;
- საკრედიტო რისკების მართვა;
- კრედიტების ადმინისტრაცია;
- საოპერაციო რისკების მართვა (ORM);
- საინფორმაციო უსაფრთხოება;
- უსაფრთხოება;
- ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა;
- კანონმდებლობასთან შესაბამისობა.

2.5.1 რისკების მართვის მექანიზმები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს რისკის მართვის დაცვის სამ ხაზს:

დაცვის მეორე ხაზი

ბიზნეს მიმართულების დირექტორები/ბიზნესის მფლობელები/წინა ხაზის თანამშრომლები

დაცვის პირველი ხაზი

2.5.1.1 საკრედიტო რისკის კომიტეტი

საკრედიტო რისკის კომიტეტს ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა ორგანიზაციის დონეზე ყველა ტიპის ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკების მართვაზე. კომიტეტი ასრულებს მთავარ როლს ბანკის პორტფელში შესაძლო მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკების იდენტიფიკაციაში და აქვს საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების უფლებამოსილება შეთავაზებულ საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული გარიგებების დამტკიცების ან უარყოფის შესახებ. საკრედიტო რისკის კომიტეტმა შეიმუშავა საკრედიტო რისკის შეფასების პოლიტიკა და პროცედურები, რომელიც შეესაბამება ბანკის მოქმედ რისკის პროფილს და მომავალი ზრდის გეგმებს. საკრედიტო რისკის დეპარტამენტები და ერთეულები უზრუნველყოფენ საკრედიტო რისკის კომიტეტისთვის ინფორმაციის მიწოდებას. არსებითი საკრედიტო რისკის გარემოს უზრუნველყოფის მიზნით დაინერგა ყოვლისმომცველი კონტროლის და მონიტორინგის სისტემები, რომელშიც მკაფიოდ არის განსაზღვრული საკრედიტო რისკის მართვაში ჩართული პერსონალის ფუნქციები და პასუხისმგებლობები.

საკრედიტო რისკის კომიტეტის მთავარი პასუხისმგებლობებია:

- რისკის მართვის სტრუქტურის და პოლიტიკის გადახედვა და დამტკიცება;
- საკრედიტო რისკების დამტკიცება დადგენილი ლიმიტების ფარგლებში;
- საბალანსო და ბალანსგარეშე საკრედიტო და კონცენტრაციის რისკების მართვა და ზედამხედველობა;
- საკრედიტო ლიმიტების განსაზღვრა კლიენტის კატეგორიის და ოპერაციის ტიპის მიხედვით;
- საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული შესაძლო ზარალის წინასწარ დადგენა;
- კრედიტების სათანადო ადმინისტრაციის, შეფასების და მონიტორინგის პროცესის წარმოება ყველა ბიზნეს ხაზზე.

2.5.1.2 აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის ძირითადი ფუნქციებია კაპიტალის, ლიკვიდობის, საპროცენტო და დაფინანსების რისკების მართვა. კომიტეტის თავმჯდომარე არის გენერალური დირექტორი. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ეფექტური გადაწყვეტილების მისაღებად წარმოადგენს რელევანტურ ანალიტიკურ მონაცემებს. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრები ტარდება ყოველთვიურად ან ნებისმიერ დროს, როდესაც საჭიროდ ჩაითვლება.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის ძირითადი მიზნებია:

კაპიტალის რისკი	• სეზონის მიხედვით კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და კაპიტალის პროგნოზის ანალიზი; • ეკონომიკური კაპიტალის მართვა და ძირითადი ცვლილებების ანალიზი; • ადრეული გამაფრთხილებელი ინდიკატორების მონიტორინგი და კაპიტალის კვარტალური სტრეს-ტესტი;
ლიკვიდობის რისკი	• დაფინანსების გეგმის შემუშავება ბანკის საინვესტიციო შესაძლებლობების გათვალისწინებით ჭარბი ლიკვიდური სახსრების თავიდან ასაცილებლად; • ადრეული გამაფრთხილებელი ინდიკატორების მონიტორინგი ყოველთვიური ლიკვიდობის სტრეს-ტესტებთან ერთად და შესაბამისი ქმედებები შედეგების; • ლიკვიდობის რისკის მიტიგაციის ინსტრუმენტების და აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის პოზიციის მართვა;
საბაზრო რისკი	• საპროცენტო განაკვეთისა და საპროცენტო განაკვეთის ვადიანობის პოზიციის მართვა • FX პოზიციის მართვა;
ფასდადება	• მინიმალური საპროცენტო განაკვეთის დაწესება სესხებისა და გარანტიებისთვის; • ფასდადებასთან მიმართებაში გაცემული სესხების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კონტროლი;

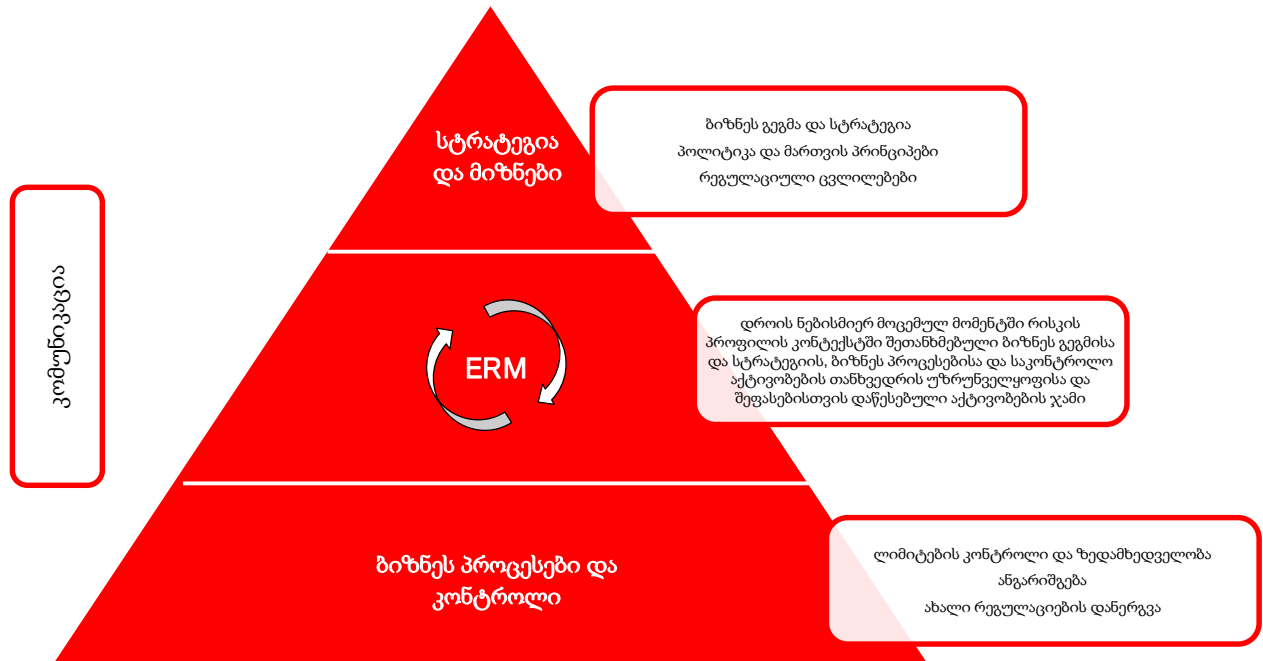
2.5.1.2 აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (გაგრძელება)

დამატებით, კომიტეტი აწესებს ლიმიტს ბანკთაშორის კონტრაგენტის რისკისთვის. კომიტეტი თავისი ძირითადი პასუხისმგებლობების შესრულებით, უზრუნველყოფს შესაბამისი აქტივების და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის შემუშავებას და განხორციელებას. აღნიშნული პოლიტიკა არის მთავარი სახელმძღვანელო ბანკის საბალანსო ანგარიშგებასთან და მის მარცვნილებებთან დაკავშირებით სრული მონიტორინგის და ღრმა ანალიზის შესრულებისთვის.

2.5.1.3 ორგანიზაციული რისკების მართვა

ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების მიზანია საფრთხეებისა და შესაძლებლობების საუკეთესო დაბალანსებისთვის რისკის მისაღები დონის შენარჩუნება - რისკის დასაშვები დონისა და საბჭოსა და აღმასრულებელი დირექტორების ბიზნეს სტრატეგიის შესაბამისად. ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება დაინტერესებულია ორგანიზაციის განვითარებასთან ერთად უზრუნველყოს დასახული მიზნების მიღწევა და ორგანიზაციის აქტივების შესაფერისი მართვა, არასასურველი მოვლენების შედეგად დანაკარგების თავიდან არიდების ჩათვლით. ეს მოიცავს ორგანიზაციის ყველა დონეზე არსებულ საკითხებს. მმართველობაში ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების როლი ილუსტრირებულია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

მმართველობასა და ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილების კავშირი

ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება ხელს უწყობს რისკებთან დაკავშირებული საქმიანობების მართვას, როგორებიცაა რისკების თავმოყრა და ანალიზი, რისკების ანგარიშგება, და მოიცავს ისეთ საკითხებს, რომლებიც არ არის განსაზღვრული კონკრეტული ტიპის რისკში. განყოფილების ძირითადი ფუნქციები მოიცავს:

- კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესზე და აღდგენის გეგმის დოკუმენტაციაზე პასუხისმგებლობა;
- დირექტორთა საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ხელის შეწყობა RAS-ის მიმოხილვის პროცესის კოორდინირებაში და RAS შესაბამისობის მონიტორინგი, კონტროლი და ანგარიშგება;
- სხვადასხვა ტიპის სტრეს-ტესტების ჩატარება ორგანიზაციის დონეზე;
- ხაზინის დეპარტამენტთან ყოველდღიური კომუნიკაცია და ALCO-სთვის დამატებითი ინფორმაციის მიწოდება;
- საზედამხედველო რისკის მართვა და ანგარიშგება.

2.5.2 დოკუმენტი რისკის დასაშვები დონის შესახებ

2.5.2.1 რისკის დასაშვები დონე

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკის მართვის სტრუქტურის შექმნასა და ბანკის რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრაზე. ბანკის რისკის დასაშვები დონე განსაზღვრულია დოკუმენტში, რისკის დასაშვები დონის შესახებ ("RAS"). რისკის დასაშვები დონე განისაზღვრება, იმ რისკის ტიპების და დონის სახით, რომლის მისაღებად ბანკი მზად არის თავისი აქციონერების და მეანაზრეების სახელით მის სტრატეგიულ, ტაქტიკურ და ტრანზაქციულ ბიზნეს ოპერაციებში. რისკის დასაშვები დონე გამოხატულია, როგორც კონკრეტული, რაოდენობრივი ფარგლების პაკეტი სხვადასხვა სარისკო საქმიანობებზე, რომლის კროსირებაც არ უნდა მოახდინოს ბანკმა. RAS ასევე განსაზღვრავს სხვადასხვა ლიმიტებს კონტრაგენტებზე კონცენტრაციის რისკების თავიდან ასაცილებლად.

რისკის მიღების შესაძლებლობა წარმოადგენს ბანკის საერთო შესაძლებლობას მიიღოს პოტენციური ზარალი. რისკის პროფილი არის ბანკის რისკის პორტფელის მოკლე ასახვა დროის კონკრეტულ ეტაპზე (წარსული, აწმყო ან მომავალი).

რისკის დასაშვები დონე არ არის ბანკის მიერ რისკის მიღების შესაძლებლობა (და უნდა იყოს მასზე ნაკლები) და ასევე შესაძლოა განსხვავდებოდეს ბანკის რისკის პროფილისგან. რისკის პროფილი ზოგადად დაბალი უნდა იყოს რისკის დასაშვებ დონეზე. რისკის პროფილი შეიძლება მაღალი იყოს რისკის დასაშვებ დონეზე გამონაკლის შემთხვევებში (მაგალითად, ბანკის რისკის დასაშვები დონის გამოხატული ცვლილების და გარე იმპულსების გამო) დროის შეზღუდულ და მოკლე პერიოდებში.

რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტში აღწერილია ბანკის მიდგომები შემდეგ რისკებთან მიმართებაში:

- საკრედიტო რისკი
- სახაზინო და კაპიტალის რისკი
- საბაზრო რისკი
- საოპერაციო რისკი
- სხვა მნიშვნელოვანი რისკები

ბანკის რისკის დასაშვები დონის ზომები განსაზღვრულია ბანკის სტრატეგიული მიზნების მიღწევის და გაუმჯობესებისთვის სახელმძღვანელო მითითებებისა და უსაფრთხოების ზომების უზრუნველყოფის მიზნით:

- კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველყოფა ნებისმიერ დროს;
- ლიკვიდობის და დაფინანსების რისკის სათანადო მართვის უზრუნველყოფა, რომელიც მოიცავს: LCR და ლიკვიდობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას საზედამხედველო მოთხოვნილ მინიმუმზე ზემოთ. შეზღუდვებს ერთი კლიენტის რისკის პოზიციებზე; კონცენტრაციის ლიმიტებს; სტრეს-ტესტების ჩაბარებას (საბაზო, რბილი და მძიმე შემთხვევები) და სათანადოდ დივერსიფიცირებული დაფინანსების სტრუქტურის მიღწევას და შენარჩუნებას;
- წინასწარი შეფასება მითითებულ რისკის დასაშვებ დონესთან დაკავშირებით უნდა წარედგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს მნიშვნელოვანი ახალი პროექტების / ინვესტიციების, ახალი პროდუქტების თვალსაზრისით, და ბაზრის ახალ სეგმენტში ან ბიზნეს ხაზებში შესვლისთვის;
- მდგრადი ეკონომიკური სარგებელის შესაბამისობის შენარჩუნება აღებულ მოვალეობებთან.

დირექტორთა საბჭო ყოველწლიურად, ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში უფრო ხშირად, განიხილავს და ამტკიცებს ბანკის რისკის დასაშვებ დონეს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ იგი შეესაბამება ბანკის სტრატეგიას, ბიზნეს და საზედამხედველო გარემოს და დაინტერესებულ მხარეთა მოთხოვნებს.

ბანკის რისკის დასაშვებ დონესთან დაკავშირებული დოკუმენტები რეგულარულად წარედგინება დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკის რისკის პროფილი აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ რისკის დასაშვებ დონეს, უნდა არსებობდეს ზომების კონკრეტული პაკეტი დირექტორთა საბჭოს დავალებებთან ერთად, რომელშიც შედის აღნიშნული ზომების განხორციელება ბანკის რისკის პროფილის შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით რისკის დასაშვებ დონესთან დროის განსაზღვრულ პერიოდში.

დირექტორთა საბჭო და განყოფილების ყველა ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია შეასრულოს და დაიცვას რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი.

2.5.2.2 მონიტორინგი, ანგარიშგება და გადახედვა

სამეთვალყურეო საბჭოს ეკისრება საბოლოო პასუხისმგებლობა ბანკის საერთო რისკის პროფილის მართვაზე. საკრედიტო რისკის კომიტეტი, ALCO, ინფორმაციის უსაფრთხოებისა და საოპერაციო რისკების მართვის დეპარტამენტები და ორგანიზაციული რისკებისა და ბიუჯეტირების განყოფილება პასუხისმგებელი არიან რისკების მონიტორინგზე და რისკის დასაშვები დონის შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე. ორგანიზაციული რისკებისა და ბიუჯეტირების განყოფილებას ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა RAS პარამეტრების და ლიმიტების უწყვეტ მონიტორინგზე და RAS შესრულების შესახებ ანგარიშგებაზე სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ყოველკვარტალურად.

რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტი გადაიხედება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, ან ბანკის საოპერაციო გარემოს მნიშვნელოვანი ცვლილების დროს, რა შემთხვევაშიც გადახედვის პროცესს ახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭო. დირექტორთა საბჭოს შეუძლია მიუთითოს სამეთვალყურეო საბჭოს, რომ RAS საჭიროებს გადახედვას, თუმცა სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას როდის დაიწყოს აღნიშნული პროცესი.

გადახედვის კოორდინაციას ახორციელებს ორგანიზაციული რისკის მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. რისკის დასაშვები დონის შესახებ დოკუმენტში შეთავაზებული ცვლილებები დასტურდება დირექტორთა საბჭოს მიერ და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

2.5.3 რისკის ტიპები

ბანკი თავისი საქმიანობის ფარგლებში სხვადასხვა რისკის წინაშე დგას, მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი მითითებულია ქვემოთ. რეგულაციები მოიცავს საკრედიტო რისკს, საბაზრო რისკს, საოპერაციო რისკსა და სახაზინო და კაპიტალის რისკს. კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების შიდა პროცესის თანახმად ბანკი ითვლის ეკონომიკურ კაპიტალს, რომელიც საჭიროა ლიკვიდობის რისკის გარდა ყველა მატერიალური რისკის დასაფარად.

2.5.3.1 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი მხარის მიერ შეთანხმებული პირობების შესაბამისად ვალდებულებების შეუსრულებლობით გამოწვეული რისკი. როგორც წესი, აღნიშნული ვალდებულებები წარმოადგენენ ბანკის ტრადიციული არასავაჭრო საკრედიტო საქმიანობის, კონკრეტულად სესხების, შემადგენელ ნაწილს.

ბანკს აქვს საკრედიტო რისკის სხვადასხვა კატეგორია:

- დეფოლტის რისკი - არის რისკი, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს სასესხო ვალდებულების გადახდას.
- ქვეყნის რისკი - ქვეყნის კრედიტუნარიანობის მოულოდნელი გაუარესების ან დეფოლტის რისკი, რომელიც გამოწვეულია სოციალური არეულობით, პოლიტიკური არასტაბილურობით, ომით ან სხვა არაბუნებრივი მოვლენებით ქვეყანაში.
- კონცენტრაციის რისკი - ერთი აქტივის ან აქტივების ჯგუფის დიდი პოზიციის დაკარგვის რისკი. ეს რისკი წარმოიქმნება, როცა პორტფელი სექტორის და მსესხებელთა ჯგუფის თვალსაზრისით ნაკლებადაა დივერსიფიცირებული.

საკრედიტო რისკების მართვის მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს ბანკში მოქმედი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასების და აღიარების მიდგომა. აღნიშნული მიდგომა დაფუძნებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტის - ფასს 9 მოთხოვნებზე და საქართველოს ეროვნული ბანკის მარეგულირებელ დოკუმენტზე „ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კატეგორიებისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრის წესი“. ლიბერთი ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასებას ახორციელებს ორი მიმართულებით: ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციებისა და კოლექტიურად შეფასებული (კომოგენული ჯგუფების) რისკის პოზიციების ჭრილში, რისთვისაც ბანკს შემუშავებული აქვს შესაბამისი რისკის პოზიციების გაუფასურების ორი მეთოდოლოგია.

2.5.3.1 საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ლიბერთი ბანკის მიერ გაცემული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციების (ISRE – Individually Significant Risk Exposure) და კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციების (CARE – Collectively Assessed Risk Exposure) ფასს-9 მიხედვით გაუფასურების მეთოდოლოგიების საფუძველზე შექმნილი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვები გამოიყენება როგორც ბანკის შიდა ისე საზედამხებელო ანგარიშგების მიზნებისთვის. აღნიშნულმა მიდგომამ 2023 წლის მეორე ნახევარში სრულად ჩაანაცვლა მანამდე მოქმედი „კომერციული ბანკების მიერ აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შექმნისა და გამოყენების წესი“.

ფასს-9 მიდგომით სესხების გაუფასურების ზარალის რეზერვების ფორმირება ეფუძნება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ECL (Expected Credit Losses) აღრიცხვის მოდელს და არა უკვე დამდგარი ზარალის აღრიცხვის მოდელს. განახლებული ფასს 9 დარეზერვების ჩარჩო მოიცავს შემდეგ ძირითად პრინციპებს:

- ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიზაციას საკრედიტო რისკის მიხედვით გაუფასურების სტადიების მიხედვით, მათ შორის:
 - 1-ლი დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 1) ხვდება სტანდარტული საკრედიტო ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის გაუფასურებული ან რომლებზეც საკრედიტო რისკი არ არის მნიშვნელოვნად გაზრდილი საწყისი აღიარების შემდეგ.
 - მე-2 დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 2) ხვდება საკრედიტო ინსტრუმენტები, რომლებზეც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა საწყისი აღიარების შემდეგ.
 - მე-3 დონის საკრედიტო რისკის კატეგორიაში (Stage 3) ხვდება საკრედიტო რისკის მიხედვით სრულად გაუფასურებული (დეფოლტური) საკრედიტო ინსტრუმენტები.
- კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციებისთვის, ჰომოგენური ჯგუფების ჭრილში საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (SICR Significant Increase in Credit Risk) ან/და დეფოლტის თრიგერებად გამოიყენება DSCR & PTI & LTV კოეფიციენტები. ეს ფუნდამენტური ცვლილებაა და სეზ-ის ახალი მოთხოვნების გარეშე, ისედაც საჭირო იყო მისი განხორციელება. ვინაიდან გაუფასურების სტადიებს შორის მიგრაციების არსებული ხარისხობრივი პარამეტრები, ბანკის ახალი ბიზნეს მოდელის/პროდუქტების შესაბამისი რისკების საპასუხო საჭიროება განახლებას და გაუმჯობესებას.
- მოქმედებს კლიენტების ჭრილში კონტამინაციის პრინციპი, რომლის მიხედვითაც მსესხებლის ერთ-ერთი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა/გაუფასურება, იწვევს ამავე მსესხებლის სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან გაზრდას/გაუფასურებას, მიუხედავად იმისა, ეს ინსტრუმენტები ერთ ჰომოგენურ ჯგუფში ხვდება თუ სხვადასხვაში.
- რისკის პოზიციების კატეგორიების რეკლასიფიკაცია (კატეგორიების გაუმჯობესება) დაფუძნებულია მსესხებლების ფინანსურ ანალიზსა და ასევე 3, 6, 12 თანმიმდევრული დემონსტრაციული გადახდების ისტორიებზე.
- მოქმედებს რეკლასიფიკაციის და დარეზერვების სპეციალური მიდგომები საყურადღებოდ მოდიფიცირებული ფინანსური ინსტრუმენტების (სმფი), განმეორებითი რესტრუქტურზაციების და რეფინანსირებული სესხების მიმართ.
- კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად ბანკის გარესაბალანსო ვალდებულებების ნაწილში მოქმედებს CCF (Credit Conversion Factor) კონცეფცია, რომელიც ეფუძნება ბაზელის საბანკო ზედამხედველობის კომიტეტის მიერ მიღებულ პრაქტიკას. აღნიშნულიდან გამომდინარე ბანკი გამოიყენებს კრედიტის კონვერსიის ფაქტორებს, მოკლევადიანი და გრძელვადიანი რისკის პოზიციებისთვის Stage 1, Stage 2, Stage 3 კატეგორიების ჭრილში.
- ბანკი იყენებს ინდივიდუალური შეფასების მიდგომას $\geq$ GEL 500,000 მოცულობის ბიზნეს სესხებისთვის და ყველა ოქროს საბითუმო ლომბარდის (ოსლ) რისკის პოზიციისთვის, სადაც დანერგილია ECL შეფასების შესაბამისი უნიფიცირებული მიდგომები, რაც ითვალისწინებს კომპანიების შეფასებას S&P GMI-ის PD&LGD სქორქარდებით მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასებას.

2.5.3.1 საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შესაფასებლად საჭირო რისკის ძირითადი პარამეტრების დადგენა ჰომოგენური ჯგუფების ჭრილში ხდება სპეციალურად შემუშავებული მეთოდოლოგიების გამოყენებით, მათ შორის:

- დეფოლტის ალბათობის (PD) დადგენა ხდება ე.წ. Months on Book მიდგომის გამოყენებით, კოლექტიურად შეფასებული რისკის პოზიციებისთვის (CARE). ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის პოზიციებისთვის (ISRE) ამ მიზნით გამოიყენება S&P Generic Corporate Scorecard.
- დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების მოცულობის (LGD) განსაზღვრისთვის CARE-ს შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის მდგომარეობაში ყოფნის პერიოდების (AGE) მიხედვით სესხების ამოღების მაჩვენებლების (Recovery Rate) შეფასების მიდგომა, ხოლო ISRE-ს შემთხვევაში გამოიყენება S&P Corporate & Leverage Finance LGD Scorecard.
- დეფოლტის მომენტისთვის დავალიანების მოცულობის (EAD) შესაფასებლად ბანკმა დანერგა სოფისტიცირებული მოდელი, რომელიც სამი ძირითადი დეტერმინანტისგან შედგება:
 - o TTD (Time to default) - დეტერმინანტით დგინდება კონკრეტულ ჰომოგენურ ჯგუფში, რეპორტირების თვიდან საშუალოდ, შემდეგი 12 თვის განმავლობაში, მერამდენე თვეს დეფოლტდება რისკის პოზიცია. ამ მაჩვენებლის გადათვლა ხდება წელიწადში ერთხელ, წლის დასაწყისში, კერძოდ იანვრის თვეში. TTD - დროის მაჩვენებელია და ის თვეებში იზომება.
 - o FPAG (Future Payments According to the Graphics) - სესხის გრაფიკით გათვალისწინებული გადახდების მოცულობა.
 - o Prepayment Rate - რისკის პოზიციის წინსწრებით დაფარვის პროცენტული მაჩვენებელია, რომელიც გვიჩვენებს კონკრეტულ ჰომოგენურ ჯგუფში მსესხებლის მიერ რისკის პოზიციის გრაფიკით გათვალისწინებული გადახდების გარდა, დამატებით ვალის შემცირების რეალურ პოტენციალს. წინსწრების მაჩვენებელი გვიჩვენებს გრაფიკის მიხედვით კლიენტს რა თანხის გადახდა უწევდა და რეალურად რა გადაუხადა ბანკს. თუ რეალურად გადახდილი თანხა აღემატება გრაფიკით გათვალისწინებულს, მაშინ მათ შორის სხვაობა წინსწრებაში ჩაითვლება, წინააღმდეგ შემთხვევაში წინსწრება = 0. აღნიშნული განაკვეთი პროცენტული მაჩვენებელია.

საკრედიტო რისკის პარამეტრების გამოთვლის და მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასების პროცესი ტექნიკურ დონეზე ხორციელდება ავტომატურად, მინიმალური მანუალური ჩარევით, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს ბანკის საოპერაციო რისკების ინფერენტულ რისკს და მის ერთ-ერთ ძლიერ მიტიგანტს წარმოადგენს. ავტომატიზებული პროცესი მოიცავს MOB, AGE, PD, LGD, EAD, STAGE პარამეტრების კალკულაციას სხვადასხვა მეთოდოლოგიის ჭრილში. კალკულაციის ავტომატური პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს ტექნიკურად გაამარტივოს ჰომოგენური ჯგუფების დაშლის და ახალი ჯგუფების ფორმირების პროცესი, რაც ბანკის ახალი ბიზნეს მოდელიდან გამომდინარე ახალი გამოწვევების შესაბამისი ჰომოგენური ჯგუფების ფორმირების შესაძლებლობებს წარმოშობს.

2.6.3.2 საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომელიც გავლენას ახდენს ფინანსური ბაზრის შედეგებზე. საბაზრო რისკის ძირითადი ტიპები მოიცავს საპროცენტო განაკვეთისა და გაცვლითი კურსის რისკს და მათი ცვალებადობის დონეს. საბაზრო რისკი ძირითადად წარმოიქმნება სავაჭრო საქმიანობებიდან. იგი მოიცავს აქციების გადაფასებასთან დაკავშირებულ ზარალის რისკს, ასევე საპროცენტო განაკვეთებისა და გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეულ ზარალს, რაზეც ბაზრის ცვალებადობა ახდენს გავლენას.

2.5.3.3 საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი არის დანაკარგების მიღების რისკი, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას გაუმართავი შიდა პროცესებით, ადამიანური ქმედებით, სისტემების გაუმართაობით ან მათში დაფიქსირებული ხარვეზებით ან/და გარე ფაქტორებით (მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შიდა და გარე თაღლითობით, წყალდიდობით, ხანძრით, მიწისძვრით, ტერორისტული ან კიბერ-შეტევებით). საოპერაციო რისკი მოიცავს იურიდიულ, მაგრამ არ მოიცავს სტრატეგიულ და რეპუტაციულ რისკებს.

საოპერაციო რისკების კლასიფიკაცია:

- ბიზნეს პროცესთან დაკავშირებული რისკი- გულისხმობს პროცესის გაუმართაობის რისკს, რომელიც გამოწვეულია მისი არასათანადო განსაზღვრით ან/და დაკავშირებით სხვა პროცესებთან, ან პროცესის არაჯეროვანი დოკუმენტირებით ან/და გაკონტროლებით;
- საინფორმაციო ტექნოლოგიური რისკი- მოიცავს როგორც ინდივიდუალური სისტემების შეფერხებას, ასევე მათ მთლიან გაუმართაობას საბანკო საქმიანობის განხორციელების დროს.
- ადამიანებთან დაკავშირებული რისკი-გულისხმობს მართვის შეცდომას, ორგანიზაციული სტრუქტურის გაუმართაობის, ან ადამიანური რესურსების შეცდომის რისკს, მაგ. დადგენილი პოლიტიკისა და პროცედურების დარღვევას. ეს რისკები შეიძლება გაზარდოს ან გააღრმავოს არაფექტურმა ტრენინგებმა, კონტროლის არაადეკვატურმა მექანიზმებმა, კადრების უკმარისობამ, ან სხვა ფაქტორებმა;
- თაღლითობის რისკი-ბანკის თანამშრომლების, კლიენტების ან მესამე პირების მიერ წინასწარ განზრახული და ბანკის მიმართ განხორციელებული ნებისმიერი კანონ-საწინააღმდეგო ქმედება, რომლის მიზანია ბანკისათვის ზარალის მიყენება ან/და ფინანსური სარგებლის მიღება (შიდა და გარე თაღლითური ქმედებები);
- გარე რისკები-მოიცავს ისეთ მოვლენებს, რომლებიც არ არის დაკავშირებული ბანკის ძირითად საქმიანობასთან, მაგრამ შეუძლიათ ზეგავლენის მოხდენა ბანკის ფუნქციონირებაზე (წყალდიდობა, ხანძარი, მიწისძვრა, ტერორისტული შეტევები, საგანგებო/საომარი მდგომარეობა და სხვა).
- ხელოვნური ინტელექტის რისკი - კომპიუტერულ პროგრამებთან და ხელოვნური ინტელექტის მოდულებთან დაკავშირებული რისკი, (მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მანქანური სწავლება, კომპიუტერული ბიომეტრია, მაპროგნოზირებელი მოდულები).

2.5.3.4 საბაზინო და კაპიტალის რისკი

საბაზინო და კაპიტალის რისკი მოიცავს ლიკვიდობის და კაპიტალის რისკს. ლიკვიდობის რისკი არის ფინანსური რისკი, რომელიც წარმოიქმნება ბანკის მიერ ვალდებულებების დროული გადახდის პოტენციური უუნარობის, ან ამ ვალდებულებების შესრულებისას ზედმეტი ხარჯის გაწევის შედეგად. ბანკი ლიკვიდობის რისკს ორ ტიპად ყოფს:

საბაზრო ლიკვიდობა - საბაზრო ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ ბანკს არ შეეძლება აქტივის ყიდვა ან გაყიდვა ფასების მატერიალურად შეცვლისა და ტრანზაქციის დიდი ხარჯების გაწევის გარეშე.

დაფინანსების ლიკვიდობა - დაფინანსების ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება, როცა ბანკს არ შეუძლია ვალდებულების გადახდა მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, ან ბანკს არ შეუძლია დეპოზიტების გატანის მსურველი მომხმარებლების დაკმაყოფილება.

კაპიტალის რისკი წარმოიქმნება რისკის პოზიციების მხარდასაჭერად კაპიტალის არაადეკვატურობით, რომელიც გამოწვეულია ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობებით, დივიდენდების მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობით, ინვესტირების რისკის დასაშვები დონის ან კრედიტ რეიტინგის გაუარესების გამო დაფინანსების ხარჯების ზრდით და ნორმალურ სამუშაო გარემოში საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობით.

2.6.3.5 მაკროეკონომიკური რისკი

მაკროეკონომიკური სიტუაცია გავლენას ახდენს ბანკის მომგებიანობაზე, პორტფელის ხარისხსა და ზრდის ტემპზე. მთავარი ფაქტორები, რომლებიც პირდაპირ ახდენს გავლენას საქართველოს საბანკო სექტორზე არის:

- მშპ-ს ზრდის ტემპი
- უმუშევრობის დონე
- გაცვლითი კურსი
- ინფლაცია
- რეალური საპროცენტო განაკვეთი
- ბიზნესის და მომხმარებლის მოლოდინები
- ფისკალური და მიმდინარე ანგარიშების დისბალანსი
- პოლიტიკური ციკლი

ამასთანავე, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მეზობელი ქვეყნების ეკონომიკურ და პოლიტიკურ სიტუაციაზე. ამ ფაქტორებს შეუძლია გავლენა მოახდინოს ექსპორტზე, ტურიზმზე, ფულის გადარიცხვებსა და უცხოურ პირდაპირ ინვესტიციებზე.

2.6.4 აღდგენის გეგმა

ბანკი აღდგენის აღდგენის გეგმას (Recovery Plan), რომელიც ითვალისწინებს შესაძლო აღდგენის გზებს იმ შემთხვევაში, თუ ბანკი აღმოჩნდება პრობლემურ სიტუაციაში. აღდგენის გეგმა წარმოადგენს რისკის მართვის დამატებით ინსტრუმენტს და მისი მიზანია აღდგენის პერიოდის შემოკლება და კრიზისის შემთხვევაში ზარალის მინიმუმამდე დაყვანა. ბანკის საერთო რისკის პროფილის და ბანკისთვის დამახასიათებელი რისკების საფუძველზე, გეგმა ითვალისწინებს კონკრეტულ გამომწვევ ფაქტორებს, რომლის შესაბამისადაც დირექტორთა საბჭომ უნდა ამოქმედოს აღდგენის გეგმა.

აღდგენის გეგმაში აღწერილია და განსაზღვრულია მოვლენები, რომლებმაც შესაძლოა გამოწვიოს აღდგენის გეგმის ამოქმედება. იმ კრიტიკული მოცულობების გათვალისწინების მიზნით, რომლებიც იწვევს აღდგენის გეგმის აქტივაციას, ჩატარდა საბაზო პროგნოზირებული (ბიუჯეტში გათვალისწინებული) სცენარის ანალიზი. ვინაიდან წინასწარ არ არის ცნობილი მოვლენის ზუსტი ბუნება, რომელიც გამოიწვევს ზეწოლას ბანკზე, გეგმა სტრესული მოვლენების სიმწვავის საპასუხოდ უნდა იყოს მოქნილი და ითვალისწინებდეს შესაძლო გამოსავლების ჩამონათვალს, რომლებიც შესაძლოა გამოყენებულ იქნას საჭიროებისამებრ. გეგმაში აღწერილია შესაბამისი მიტიგაციის ფაქტორები/ქმედებები და არსებულ ზეწოლებზე მათი გამოყენების ეფექტები.

გაჯანსაღების გეგმის ინდიკატორებს ყოველთვიურად აკონტროლებს ორგანიზაციული რისკების მართვისა და ბიუჯეტირების განყოფილება. ნებისმიერი პოტენციური გამომწვევი მოვლენა ეგზავნება დირექტორთა საბჭოს და განიხილება შეხვედრაზე. ამოქმედების შემთხვევაში აღდგენის გეგმის სტრატეგია განხორციელდება დირექტორთა საბჭოს ზედამხედველობით.

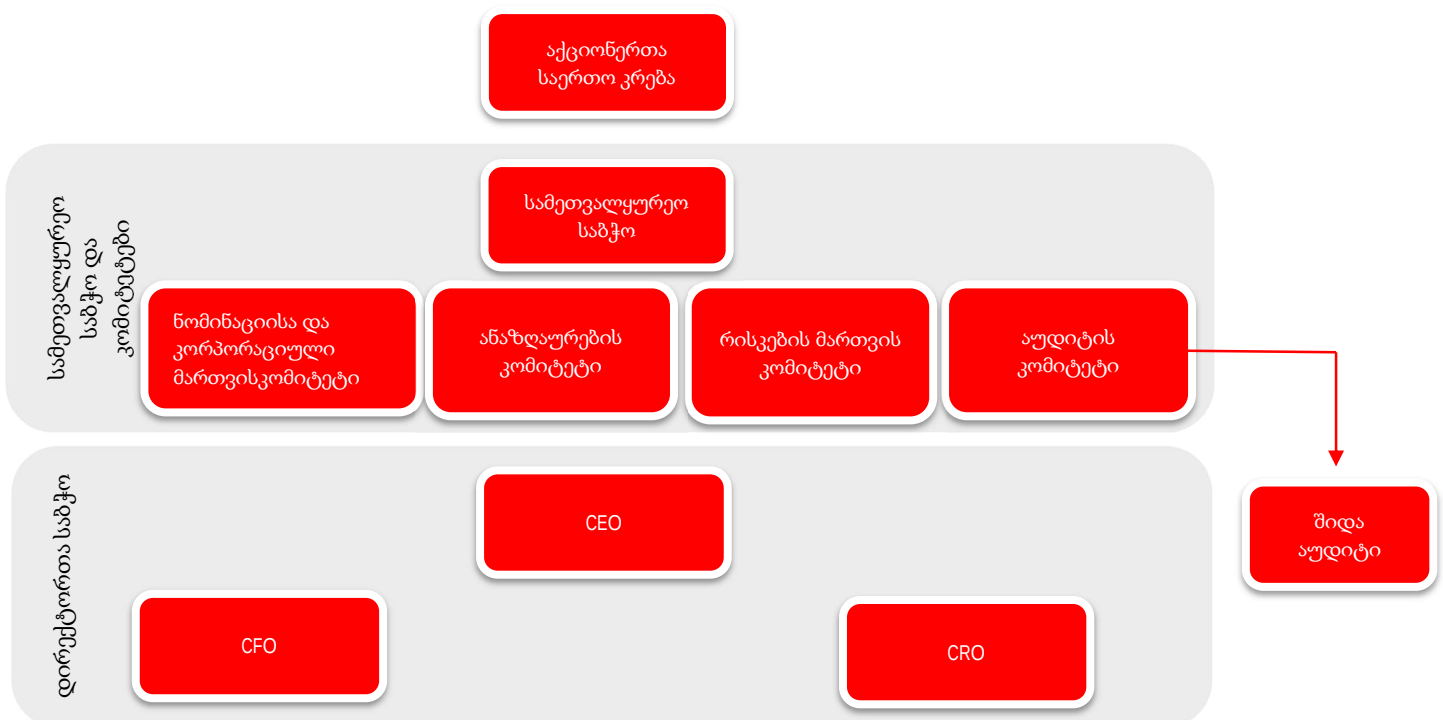
3 კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

კორპორაციული მართვის ჩარჩო მიმოიხილავს ლიბერთი ბანკის კორპორაციული მართვის სტრუქტურას, პრინციპებს, პოლიტიკასა და პრაქტიკებს, რომლებიც ბანკს საშუალებას აძლევს დააკმაყოფილოს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და საქართველოს საფონდო ბირჟის მოლოდინები.

აქციონერთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ინტერესების დასაცავად ლიბერთი ბანკის კორპორაციული მართვის სისტემა ექვემდებარება მიმდინარე მიმოხილვას, შეფასებასა და გაუმჯობესებას. სამეთვალყურეო საბჭო აქტიურად ნერგავს მართვის პოლიტიკასა და პრაქტიკებს, რომლებიც განკუთვნილია იმისთვის, რომ სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს ინტერესები შეუსაბამოს აქციონერთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ინტერესებს და ხელი შეუწყოს ორგანიზაციის ყველა დონეზე ეთიკური ქცევისა და რისკის მართვის უმაღლეს სტანდარტებს.

"ლიბერთი ბანკის" ჩვეულებრივი აქციები წარმოდგენილია საქართველოს საფონდო ბირჟაზე.

ბანკის კორპორაციული მართვის ჩარჩო სრულად შეესაბამება ადგილობრივ და საერთაშორისო სტანდარტებს. სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოების მიერ გამოყენებული დადგენილი პოლიტიკა და პროცედურები აღწერილია პილარ 3-ის ანგარიშის სხვა სექციებში. სამეთვალყურეო საბჭოს, მისი კომიტეტების, მენეჯმენტის, აქციონერების და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა შორის ფუნდამენტური ურთიერთობები ეფუძნება ბანკის მმართველობის სტრუქტურას, რომელიც ქვემოთაა წარმოდგენილი. მათი საშუალებით დგინდება ბანკის მმართველობის ეთიკური ღირებულებები, სტრატეგიული და კორპორაციული მიზნები და განისაზღვრება ამ მიზნების მიღწევისა და მონიტორინგის ჩატარების გეგმები. ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე ნაჩვენებია ბანკის საერთო ორგანიზაციული სტრუქტურა 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

3.1 აქციონერთა წლიური საერთო კრება

აქციონერთა წლიური საერთო კრება (Annual General Meeting - "AGM") არის ბანკის აქციონერების სავალდებულო ყოველწლიური შეკრება. აქციონერთა წლიურ საერთო კრებაზე სამეთვალყურეო საბჭო/დირექტორატი წარმოადგენს წლიურ ანგარიშს, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას აქციონერებისთვის კომპანიის საქმიანობის შედეგების და სტრატეგიის შესახებ. ხმის უფლებების მქონე აქციონერები გადაწყვეტილებას იღებენ ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა სამეთვალყურეო საბჭოში წევრების არჩევა, მათი ანაზღაურების განსაზღვრა, დივიდენდის გადახდა, გარე აუდიტორის შერჩევა, ბანკის ნებადართული ან/და განთავსებული კაპიტალის ცვლილება და მოქმედი კანონმდებლობით ან/და ბანკის წესდებით განსაზღვრული სხვა საკითხები.

3.1.1 წლიური საერთო კრების მოწვევა

ბანკის წესდების შესაბამისად, წლიურ საერთო კრებას სამეთვალყურეო საბჭო იწვევს ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვების გარე აუდიტის დასრულებიდან ორი თვის განმავლობაში და ნებისმიერ შემთხვევაში წინა ფინანსური წლის დასრულებიდან ექვსი თვის განმავლობაში. ის საკითხები, რომლებიც არ იქნა განხილული წლიური საერთო კრების მიერ და შედის წლიური საერთო კრების პასუხისმგებლობის ფარგლებში, განიხილება და გადაწყდება რიგგარეშე საერთო კრებებზე (Extraordinary General Meetings - "EGM"). რიგგარეშე საერთო კრებების რაოდენობა წლის განმავლობაში არ არის შეზღუდული და შესაძლოა შეიცვალოს წლიდან წლამდე. EGM შეიძლება მოწვეულ იქნას სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორთა საბჭოს ან აქციების სულ მცირე 5%-ის მფლობელი აქციონერის წერილობითი მოთხოვნით. აქციონერებს, რომლებიც არ ესწრებიან წლიურ საერთო კრებას, უფლება აქვთ გასცენ მინდობილობა მესამე პირზე, რომელიც მათ ნაცვლად შეძლებს ხმის მიცემას.

აქციონერთა საერთო კრებას ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე ან, მისი არყოფნის შემთხვევაში, სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არყოფნის შემთხვევაში კრებას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი.

AGM-ის ან/და EGM-ის სააღრიცხვო თარიღისთვის რეგისტრირებულ ყველა აქციონერს უფლება აქვს დაესწროს კრებას და მონაწილეობა მიიღოს ხმის მიცემაში (საჭიროების შემთხვევაში). აქციონერებს, რომლებიც არ ესწრებიან წლიურ საერთო კრებას, უფლება აქვთ ხმა მისცენ მინდობილობის საფუძველზე.

3.1.2 წლიური საერთო კრების ფუნქციები

საქართველოს კანონმდებლობისა და ბანკის წესდების თანახმად, წლიურ საერთო კრებაზე აქციონერებს შეუძლიათ გადაწყვეტილებების მიღება შემდეგ საკითხებზე:

კორპორაციული მართვა	• წესდების მიღება, დამტკიცება და ცვლილება. • ბანკის კონსოლიდაცია, გაერთიანება, დაშლა, ლიკვიდაცია, რეორგანიზაცია და/ან ტრანსფორმაცია. • სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა და გათავისუფლება. • ბანკის ნებადართული და განთავსებული კაპიტალის გაზრდა ან შემცირება. • ნებადართულ კაპიტალის ფარგლებში ახალი აქციების გამოშვება. • ბანკის მიერ საკუთარი აქციების გამოსყიდვაზე ნებართვის გაცემა.
დამტკიცების უფლებამოსილებები	• სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს ანგარიშების დამტკიცება ან უარყოფა. • წლიური ანგარიშის და ანგარიშგებების დამტკიცება. • დამოუკიდებელი აუდიტორის შერჩევა, დანიშვნა და გათავისუფლება. • სამეთვალყურეო საბჭოს და/ან დირექტორთა საბჭოს წინადადების დამტკიცება მოგების განაწილების შესახებ ან მოგების განაწილების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული ორგანოები არ წარმოადგენენ საერთო წინადადებას.
კონტროლის უფლებები	• გადაწყვეტილებების მიღება ბანკის მიერ ქონების, უფლების, აქტივის შეძენასთან, გასხვისებასთან, გადაცემასთან, გაცვლასთან (ან დაკავშირებულ გარიგებებთან) ან უფლებრივად დატვირთვასთან დაკავშირებით, რომლის ღირებულება აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 20%-ს.

3.1.3 2024 წელს ჩატარებული აქციონერთა კრებები და მიღებული გადაწყვეტილებები

2024 წლის 4 ივნისს დირექტორთა საბჭოს სხდომის ოქმის საფუძველზე მოწვეულ იქნა აქციონერთა ყოველწლიური საერთო კრება. საერთო კრების მოწვევის შესახებ გადაწყვეტილება და საერთო კრების დღის წესრიგი „მეწარმეთა შესახებ“ კანონით გათვალისწინებული წესით გამოქვეყნდა მარეგისტრირებული ორგანოს ელექტრონულ პორტალზე, ბანკის ავტორიზებულ ვებ-გვერდზე. გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა საერთო კრების კომპეტენციას მიკუთვნებულ საკითხებზე, მათ შორის:

- ბანკის 2023 წლის აუდირებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება;
- ბანკის მიერ გამოშვებულ პრივილეგირებულ აქციებზე დივიდენდის გაცემა;
- ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის ხელახალი ვადით არჩევა;
- ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრთათვის წლიური ცვალებადი ანაზღაურების მაქსიმალური კოეფიციენტის განსაზღვრა;

3.1.4 კომუნიკაცია და მედია განცხადებები

როგორც წლიური საერთო კრების, ასევე რიგგარეშე საერთო კრების ჩატარების დრო, ადგილი და დღის წესრიგი ქვეყნდება საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ერთიანი ელექტრონული პორტალის ბანკის ავტორიზებული მომხმარებლის გვერდზე, კრების ჩატარების თარიღამდე მინიმუმ 21 დღით ადრე. კანონმდებლობის მოთხოვნის შესაბამისად, საერთო კრებაზე განხილულ საკითხებზე კენჭისყრის შედეგები ასევე ქვეყნდება ბანკის ვებგვერდზე.

3.2 სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობებია:

- ბანკში კორპორაციული მმართველობის უმაღლესი სტანდარტების ხელშეწყობა;
- აქციონერთა ინტერესების შესაბამისად, ბანკის განვითარების ხელშეწყობა და მდგრადი ღირებულებების შექმნა და უზრუნველყოფა;
- მმართველობითი ორგანოების მიერ ბანკის გრძელვადიანი ზრდის ხელშეწყობა და შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემის შენარჩუნება;
- ბანკის წლიური ბიუჯეტისა და განვითარების სტრატეგიის დამტკიცება.

3.2.1 სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა

წესდების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭო შედგება არანაკლებ 3 წევრისგან. სეზონის მიერ მიღებული რეგულაციის თანახმად, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 ივნისიდან, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი არ უნდა იყოს დირექტორატის შემადგენლობაში და არ უნდა ახორციელებდეს აღმასრულებელ ფუნქციებს.

სამეთვალყურეო საბჭო საკუთარი შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს, რომელიც იწვევს სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებს, განსაზღვრავს დღის წესრიგს და ხელს აწერს შესაბამის კრების ოქმებს, კრების მდივანთან ერთად. სამეთვალყურეო საბჭოს კრება შეიძლება ჩატარდეს სატელეფონო ან ვიდეო კონფერენციის მეშვეობით.

31-დეკემბერი-2024	სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები
თავმჯდომარე (დამოუკიდებელი წევრი)	მურთაზ კიკორია
საბჭოს წევრი	ირაკლი ოთარ რუხაძე
საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	მაგდა მალრაძე
თავმჯდომარის მოადგილე, საბჭოს უფროსი დამოუკიდებელი წევრი	მამუკა წერეთელი
საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი	ბრუნო ხუან ბალვანერა

3.2.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს ფართო სპექტრის ცოდნა და გამოცდილება აქვთ ფინანსური ანალიზის, კაპიტალის ბაზრების, ფინანსური ანგარიშგების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, სტრატეგიული დაგეგმვის, რისკის მართვის, ანაზღაურების, საზედამხედველო მოთხოვნების, კორპორაციული მართვისა და მენეჯმენტის მიმართულებით და, ამასთან, შეხედულებათა მრავალფეროვნების ხელშეწყობისათვის საჭირო უნარებს ფლობენ. მათ აქვთ შესაბამისი ცოდნა ადგილობრივი, რეგიონალური, გლობალური, ეკონომიკური და საბაზრო ტენდენციებისა და სამართლებრივი და საზედამხედველო გარემოს შესახებ. მათი გამოცდილებისა და უნარების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვან როლს თამაშობს რისკების შემცირებაში ბანკისა და მისი აქციონერების ინტერესების სასარგებლოდ.

ირაკლი ოთარ რუხაძე

უნარები და გამოცდილება:

ირაკლი ოთარ რუხაძე სს "ლიბერთი ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ 2017 წლის ოქტომბერში იქნა არჩეული და იგი აღნიშნულ პოზიციას 2021 წლამდე იკავებდა. 2011 წლიდან იგი გახლდათ შპს Hunnewell Partners (UK) LLP-ის პარტნიორი ლონდონში. ირაკლი წარმოადგენდა Salford Capital Partners-ის LP Salford Georgia-ს აღმასრულებელ დირექტორსა და პარტნიორს თბილისში. აღმასრულებელი დირექტორის რანგში ირაკლი რუხაძე ხელმძღვანელობდა Salford-ის ქართულ ოპერაციებს და, ამავე დროს, პასუხისმგებელი იყო სპეციფიურ მიმართულებებზე (ტელეკომუნიკაცია, უძრავი ქონება) ქვეყნის საზღვრებს გარეთ. მან წარმატებით განახორციელა ბევრი ცნობილი ბიზნეს გარიგება საქართველოში. მისი ზედამხედველობითა და ხელმძღვანელობით, საქართველოს ეკონომიკამ დაახლოებით \$ 150 მილიონის ინვესტიცია მოიზიდა. 2001-2003 წლებში ირაკლი გახლდათ შპს Argo Ventures-ის დამფუძნებელი და პარტნიორი ბოსტონში,

მასაჩუსეტსში. კომპანია ორიენტირებულია კერძო კომპანიებისათვის კონსულტაციების გაწევაზე – არაუზრუნველყოფილი კაპიტალის საკითხებზე კონსულტაციების ჩათვლით. კლიენტებს შორის იყო Global Realty Outsourcing - აშშ-ს უძრავი ქონების ანალიზის სფეროში წარმატებული კომპანია, რომლის ინვესტორთა სიაში ამჟამად ირიცხებიან Citigroup და First Union Securities. გარდა აღნიშნულისა, ირაკლი წარმოადგენდა შპს Caucasus Advisors LLC-ის დამფუძნებელსა და აღმასრულებელ დირექტორს ბოსტონში, მასაჩუსეტსში, და მისი პასუხისმგებლობის ფარგლებში შედიოდა მრავალმილიონიანი საინვესტიციო ფონდის მართვა კავკასიის რეგიონში არსებულ კომპანიებში ინვესტირების მიზნით. ირაკლი ასევე იკავებდა ჩართულობის მენეჯერის პოზიციას McKinsey & Company Inc.-ში ბოსტონში, მასაჩუსეტსში და დიუსელდორფში, გერმანიაში, სადაც იგი უძღვებოდა კონსულტაციებს და ჩართული იყო პრობლემების მოგვარების კუთხით კლიენტის კომპანიის საქმიანობის გასაუმჯობესებლად. 2021 წლის 30 დეკემბრიდან კორპორაციული მართვის საუკეთესო პრინციპების შესაბამისად, ირაკლი რუხაძემ დატოვა სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის პოზიცია და განაგრძობს საქმიანობას სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის მანდატით, ხოლო საბჭოს ხელმძღვანელად არჩეულ იქნა დამოუკიდებელი წევრი, მურთაზ კიკორია.

განათლება:

ირაკლი ოთარ რუხაძემ ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხით დაამთავრა Tuck School of Business at Dartmouth College; იგი ასევე გახლავთ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული მათემატიკისა და ეკონომიკის მეცნიერებათა მაგისტრის ხარისხით.

3.2.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება (გაგრძელება)

მურთაზ კიკორია

უნარები და გამოცდილება:

მურთაზ კიკორია სს "ლიბერთი ბანკის" სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2019 წლის ივნისში იქნა არჩეული. 2019 წლის ივლისში იგი აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარედ, ხოლო 2021 წლიდან იგი წარმატებით იკავებს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის პოზიციას მურთაზს საბანკო და საფინანსო სექტორთან დიდი გამოცდილება აკავშირებს. იგი იკავებდა გენერალური დირექტორის პოზიციებს სექტორის წამყვან კომპანიებში/ჯგუფებში, კერძოდ, 2015-2016 წლებში სს „საქართველოს ბანკში“ და 2012-2014 წლებში - „საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფში“. მას ასევე აქვს მრავალწლიანი გამოცდილება სს „საქართველოს ბანკში“ ფინანსური დირექტორისა და ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკში (EBRD) უფროსი ბანკირის თანამდებობაზე. შესაბამისად, მისი ცოდნა და გამოცდილება ფინანსებში, კაპიტალის ბაზრებსა და ზოგადად ბაზარზე მეტად მნიშვნელოვანი და ღირებულია ბანკისთვის.

მურთაზის გამორჩეული გამოცდილება საბანკო და საფინანსო სფეროში კიდევ უფრო გაღრმავებულია მისი მართვის, კონტროლისა და ზედამხედველობითი უნარებით, რომლებიც მან შეიძინა 2000-იანი წლების დასაწყისში საქართველოს ეროვნულ ბანკში საბანკო ზედამხედველობისა და რეგულირების განყოფილების უფროსად მუშაობისას. რის შემდეგაც 2016-2018 წლებში წარმატებით განაგრძო მუშაობა საქართველოს ეროვნული ბანკის ვიცე-პრეზიდენტის პოზიციაზე. 2021 წლის 30 დეკემბრიდან მურთაზ კიკორიამ დაიკავა სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის თანამდებობა.

განათლება:

მურთაზმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი (ფინანსები და კრედიტები). მისი აკადემიური ცოდნა ასევე მდიდარია მრავალი მნიშვნელოვანი ადგილობრივი და საერთაშორისო კონფერენციით, ტრენინგებითა და სემინარებით საბანკო ოპერაციების შესახებ, ფინანსური ბაზრების, დაფინანსების, მოლაპარაკებებისა და ხელმძღვანელობის, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ და საბანკო სექტორთან დაკავშირებული სხვა შესაბამისი საკითხებით.

მაგდა მალრაძე

უნარები და გამოცდილება:

მაგდა მალრაძე სს "ლიბერთი ბანკს" 2019 წლის აგვისტოში შემოუერთდა. 2019 წლის ოქტომბერში იგი არჩეულ იქნა ანაზღაურების კომიტეტის, ხოლო 2022 წლის სექტემბერში აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარედ. მაგდა სამეთვალყურეო საბჭოს ერთადერთი ქალი წევრია. მას განსაკუთრებული გამოცდილება აქვს პროექტის მენეჯმენტში, სტრატეგიულ დაგეგმვაში, ფინანსებში, მონიტორინგში, კონტროლსა და ანგარიშგებაში. იგი ამჟამად ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი - საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორის პოზიციას იკავებს. მისი ხელმძღვანელობითა და ზედამხედველობით კომპანიამ წარმატებით განახორციელა რამდენიმე პროექტი. ამჟამად აღნიშნული ორგანიზაცია ახორციელებს გრძელვადიან პროექტს, რომელიც ათობით მილიონ აშშ დოლარს მოიაზრებს. პროექტის მთავარი მიზანი საქართველოში ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების შემუშავებაა, ასევე მოიაზრება საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია, აღჭურვა და აკადემიური პერსონალის პროფესიული განვითარების მენეჯმენტი. 2008-2013 წლებში მაგდა მუშაობდა ფონდი ღია საზოგადოება საქართველოს უმაღლესი განათლების მიმართულების აკადემიური მხარდაჭერის პროგრამის მენეჯერის პოზიციაზე. პროგრამა ძირითადად ორიენტირებული იყო განათლების განვითარებაზე სამხრეთ კავკასიაში, ადგილობრივი, რეგიონალური და გლობალური აკადემიური ქსელის შექმნით. მისი მცდელობისა და დაუღალავი ძალისხმევით შედეგად, საქართველოში განხორციელდა მრავალი გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამა. გამოკვეთილი უნარ-ჩვევებისა და გამოცდილების წყალობით, მაგდა სამეთვალყურეო საბჭოს სძენს მრავალფეროვნებას, დამოუკიდებლობას, პროფესიონალიზმისა და კონტროლის მაღალ დონეს. სამეთვალყურეო საბჭო და ზოგადად ბანკი დაბალანსებულია ბიზნეს ოპერაციების შესრულებისა და რისკების მართვის თვალსაზრისით.

3.2.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება (გაგრძელება)

განათლება:

მაგდამ დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და მიენიჭა იურისტის წოდება. იგი ასევე არის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკური ურთიერთობების კურსდამთავრებული ეკონომისტის წოდებით.

მამუკა წერეთელი

უნარები და გამოცდილება:

დოქტორი მამუკა წერეთელი აირჩიეს ლიბერთი ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2018 წლის დეკემბერში. 2019 წლის იანვარში იგი დაინიშნა აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარედ და სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ, საბჭოს უფროს დამოუკიდებელ წევრად, ხოლო 2022 წლის სექტემბერში - ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის თავმჯდომარედ. დოქტორი წერეთელი არის America-Georgia Business საბჭოს პრეზიდენტი, Georgian House of Greater Washington, LLC-ის დამფუძნებელი და დირექტორი და American Foreign Policy Council-ში Central Asia-Caucasus Institute-ის უფროსი მკვლევარი. ის ასევე American University's School of International Service-ის ფაკულტეტის წევრია (Washington, DC & John Hopkins SAIS).

2013 წლის 11 მაისამდე მამუკას ამერიკის უნივერსიტეტის School of International Service (SIS)-ის Center for Black Sea-Caspian Studies-ის დირექტორის თანამდებობა ეკავა. მანამდე ის ასისტენტ პროფესორად მუშაობდა (2007-2011) და ამერიკული უნივერსიტეტის დამხმარე ფაკულტეტის წევრი იყო (2002-2007). 2006-2007 წლებში მამუკა George Washington University-ში Elliott School of International Affairs-ის დეკანატის წევრი იყო, სადაც ასწავლიდა ენერგო და სამოქალაქო უსაფრთხოებას.

12 წლის განმავლობაში მამუკა America-Georgia Business Council (AGBC)-ის აღმასრულებელ დირექტორად მუშაობდა. ამჟამად ის ორგანიზაციის პრეზიდენტი. საბჭო არის საქართველოში აშშ-ის ბიზნეს ინტერესების ხელშეწყობის და აშშ-საქართველოს სავაჭრო და ეკონომიკური თანამშრომლობის ძირითადი ინსტრუმენტი. მამუკას სახელს უკავშირდება AGBC-ს მიერ ორგანიზებული 20-ზე მეტი ყოველწლიური კონფერენცია, რომელიც ქართულ-ამერიკულ ეკონომიკურ პარტნიორობას მიძღვნილი საჯარო და კერძო სექტორებს შორის დიალოგის ყველაზე პოპულარული ფორუმების სერია გახდა. ყოველწლიური კონფერენციების გარდა, მამუკა უძღვებოდა და ორგანიზებდა უწევდა საქართველოში პოლიტიკურ და ეკონომიკურ განვითარებაზე ორიენტირებულ სტრატეგიულ დაგეგმვის მრავალ სესიას. ამ სესიებს სხვადასხვა დროს ესწრებოდნენ საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების (IMF, World Bank, IFC, EBRD) წარმომადგენლები, აშშ-ს ექსპორტიორი სააგენტოები (Ex-Im Bank, OPIC, TDA), დონორი სააგენტოები (USAID, MCC), აშშ-ის და საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლები, რეგიონის კერძო კომპანიები და ექსპერტები. 2007-2008 წლებში მამუკა წერეთელი ხელმძღვანელობდა ამერიკა-საქართველოს ბიზნეს საბჭოს საქართველოსთვის ტურიზმის სტრატეგიისა და საინვესტიციო გეგმის პროექტს, რომელიც დაფინანსებული იყო US Trade and Development Agency-ის მიერ.

განათლება:

დოქტორმა წერეთელმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და აქვს ეკონომიკური გეოგრაფიის მაგისტრის წოდება. მას აგრეთვე აქვს University of Maryland College მეცნიერებების მაგისტრის წოდება და რუსეთის ეკონომიკისა და პროგნოზის ინსტიტუტის მეცნიერების აკადემიის დოქტორის წოდება.

3.2.2 სამეთვალყურეო საბჭოს განათლება და გამოცდილება (გაგრძელება)

ბრუნო ხუან ბალვანერა

უნარები და გამოცდილება:

ბრუნო ხუან ბალვანერა სს „ლიბერთი ბანკს“ 2022 წლის აგვისტოში სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრის სტატუსით შემოუერთდა, ხოლო 2022 წლის სექტემბრიდან წარმატებით იკავებს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარის პოზიციას. ბრუნო ბალვანერას აქვს 35 წელზე მეტი გამოცდილება საბანკო/საინვესტიციო სფეროში, მათ შორის 23 წელი სხვადასხვა პოზიციებზე EBRD-ში, როგორც სათავე ოფისში (ლონდონი, დიდი ბრიტანეთი), ასევე რეგიონალურ ოფისებში (სანქტ-პეტერბურგი, მოსკოვი, თბილისი და ნურსულთანი). 2013-2018 წლებში ბრუნო ბალვანერა იყო რეგიონალური დირექტორი კავკასიაში, მოლდოვასა და ბელარუსში, რომელიც იმართებოდა თბილისიდან, შემდეგ კი ცენტრალური აზიის რეგიონის მმართველი დირექტორი 2020 წლამდე, სადაც ზედამხედველობას უწევდა საინვესტიციო საქმიანობას 6 ქვეყნის მასშტაბით.

ბრუნო ბალვანერას გამოცდილება მოიცავს კერძო სექტორში ინვესტიციებს მდგრადი განვითარების მიმართულებით და ასევე, წარმატებულ ექსპერტულ ცოდნას ინვესტიციების, რისკების, შესაბამისობის, სამართლებრივი, სოციალური და გარემოსდაცვითი სტანდარტების, ინკლუზიურობის და განახლებადი ენერგიის მიმართულებით.

ბრუნო ბალვანერას ეკავა რამდენიმე კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის თანამდებობა, მათ შორის 2020 წლის ბოლოს არჩეული იყო არა-აღმასრულებელ დირექტორად Asaka Bank-ში (უზბეკეთი), ხოლო 2022 წლის აგვისტოში აირჩიეს Qishloq Qurilish Bank-ში (QQB) (უზბეკეთი) სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად და ნომინაციისა და ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარედ. ის ამჟამად აგრეთვე არის კერძო ინვესტორი ფინტექ მიმართულებით, ჩართულია საერთაშორისო ბიზნესსა და აკადემიურ სწავლებაში და ასევე, არის სტრატეგიის კონსულტანტი.

განათლება:

ბრუნო ბალვანერა ფლობს University of Chicago Booth (USA)-ის სტრატეგიის, აგრეთვე ბიზნეს ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს. მან აგრეთვე დაამთავრა მექსიკის ITAM-ის უნივერსიტეტი ფინანსების, ხოლო Universidad Iberoamericana პოლიტიკური მეცნიერებების მიმართულებით.

3.2.3 სამეთვალყურეო საბჭოს მრავალფეროვნება და დამოუკიდებლობა

სამეთვალყურეო საბჭო მიიჩნევს, რომ უნარების, პროფესიული კარიერის, ცოდნისა და გამოცდილების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვანია ბიზნესის ეფექტურად წარმართვისთვის. სამეთვალყურეო საბჭო მისი ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტით მუშაობს რათა უზრუნველყოს უნარების, გამოცდილების, დამოუკიდებლობისა და საბანკო ცოდნის სათანადო დაბალანსება დაკისრებული პასუხისმგებლობების შესასრულებლად.

სამეთვალყურეო საბჭო შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან საბჭოში დამოუკიდებელი წევრების რაოდენობით. ამასთან, დამოუკიდებლობისა და მიუკერძოებლობის მაღალი ხარისხის უზრუნველსაყოფად, სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები დაკომპლექტებულია მხოლოდ დამოუკიდებელი წევრებისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ წევრს უკავია და/ან მანამდე ეკავა მაღალი თანამდებობა სხვადასხვა დაკავშირებულ სფეროში, რის შედეგადაც მათ თავისი გამოცდილებით და ხედვით ღირებული კონცეფციები შეაქვეთ სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობაში და მნიშვნელოვანი წვლილი - გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. არც ერთ ფიზიკურ პირს ან ფიზიკურ პირთა ჯგუფს არ აქვს შესაძლებლობა აკონტროლოს გადაწყვეტილების მიღების პროცესი.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის შესაფერისობა და დამოუკიდებლობა დანიშნულად ფასდება კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსისა და კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ დებულების მოთხოვნების შესაბამისად. ამასთან, ბანკმა დაამტკიცა ადმინისტრატორთა დანიშვნის, შესაფერისობისა და მრავალფეროვნების განახლებული პოლიტიკა, რომელშიც კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად განისაზღვრა ადმინისტრატორის პოზიციების ჩამონათვალი, დეტალურად დადგინდა მათი შერჩევის პრინციპები, კრიტერიუმები და მოთხოვნები პირის განათლებასთან, გამოცდილებასთან, პიროვნულ/პროფესიულ თვისებებსა და უნარ-ჩვევებთან და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებით.

3.2.4 სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები

იმის უზრუნველსაყოფად, რომ სამეთვალყურეო საბჭო ჩართული იქნება ეფექტური კონტროლის განხორციელების პროცესში, კონკრეტული გადაწყვეტილებები საჭიროებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებას. ქვემოთ განსაზღვრულია სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციის საკითხები:

სტრატეგია და მართვა	• ბანკის მენეჯმენტის საქმიანობის ზედამხედველობა; • ბანკის კომერციული და საინვესტიციო სტრატეგიების, წლიური ბიუჯეტების დამტკიცება და მნიშვნელოვანი ცვლილებების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება; • ბანკის საქმიანობის კონტროლი;
ფინანსური ანგარიშგება და კონტროლი	• ბანკის საოპერაციო საქმიანობის მაქსიმალური ეფექტურობის უზრუნველყოფა; • ხმის მიცემის უფლებების გამოყენება ბანკის ნებისმიერ მსხვილ შვილობილ კომპანიაში; • ფინანსური და საბუღალტრო აღრიცხვის დოკუმენტაციის და აქტივების შემოწმება;
რისკების მართვის ჩარჩო და რისკის დასაშვები დონე	• ბანკის ყველა მნიშვნელოვანი რისკის დადგენა და კონტროლი; • რისკის მართვის სტრატეგიისა და რისკის დასაშვები დონის განსაზღვრა და დამტკიცება; • კონკრეტული ზომების განსაზღვრა იმ შემთხვევაში, თუ ბანკის რისკის პროფილი გადააჭარბებს მისაღებ რისკის დონეს;
შიდა კონტროლის მექანიზმები	• სამეთვალყურეო საბჭოს სამოქმედო დებულების ან მსგავსი წესების მიღება, შეწყვეტა ან შეცვლა; • სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შიდა ორგანიზებასთან დაკავშირებით; • სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტ(ებ)ის შექმნა და მათი სამოქმედო დებულების დამტკიცება; • კომიტეტების რეკომენდაციების გათვალისწინებით, კონკრეტული ზომების მიღება; • განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საკითხების მარეგულირებელი სამოქმედო პოლიტიკების დამტკიცება.
კონტრაქტები	• მნიშვნელოვანი სესხების დამტკიცება, თუ ჯამური რისკის პოზიცია აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 5%-ს; • ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან, ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულების შესაბამისად; • ნებისმიერი აქტივის შეძენა/გასხვისება, ან სხვა სახის ხელშეკრულების გაფორმება რომლის ღირებულება აღემატება 1,000,000 აშშ დოლარს; • იურიდიულ პირთან ან კომპანიაში გრძელვადიანი თანამშრომლობის გაფორმება ან შეწყვეტა, თუ იგი წარმოშობს წელიწადში 1,000,000 აშშ დოლარის ოდენობის ვალდებულებას ან ამავე ოდენობის თანხის მიღების ოქოლობას;
დანიშნულები და ანაზღაურება	• ცვლილებები დირექტორთა საბჭოს სტრუქტურაში, ზომასა და შემადგენლობაში; • დირექტორთა საბჭოს წევრების დანიშვნა, აუდიტის და სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა კომიტეტების წევრების არჩევა და გათავისუფლება; • დირექტორთა საბჭოს წევრთა ანაზღაურების განსაზღვრა;
კორპორაციული მართვა	• დირექტორთა საბჭოს საქმიანობების ზედამხედველობა; • დირექტორთა საბჭოსთვის ინსტრუქციების მიცემა ბანკის სხვადასხვა პოლიტიკის ზოგადი მიმართულებების შესახებ; • დაკავშირებულ პირებთან განხორციელებული ტრანზაქციების დამტკიცება და ზედამხედველობა; • ბანკის ზოგადი კორპორაციული მართვის სისტემის ანალიზი, ინტერესთა კონფლიქტის მართვის ზედამხედველობა; • ფასიანი ქაღალდების ემისია; • ახალი შვილობილი კომპანიის დაფუძნება;
სხვა	• ნებისმიერი დავის წამოწყება, წარმოება ან გადაწყვეტა, როდესაც დავის თანხა აღემატება 500,000 აშშ დოლარს, ან დაკავშირებულია სისხლის სამართლის საქმესთან ან ბანკში მმართველ პოზიციაზე მყოფ პირთან; • ნებისმიერ პირთან ერთად ამხანაგობის ან ერთობლივი საწარმოს დაარსება; • ნებისმიერი პოლიტიკური შენატანის ან პოლიტიკური დონაციის განხორციელება;

3.2.4 სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე არის გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო ყველა იმ საკითხთან მიმართებით, რაც მნიშვნელოვანია ბანკისთვის სტრატეგიული, ფინანსური ან რეპუტაციული თვალსაზრისით.

3.2.5 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა და კრებები

სამეთვალყურეო საბჭოს კრებები („კრება“) ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ ბანკის იურიდიულ მისამართზე ან სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი წევრის მოთხოვნით, ნებისმიერ სხვა ადგილას. ყველა სხვა წევრთან შეთანხმებით, თავმჯდომარეს (თავად ან ნებისმიერი წევრის მოთხოვნით) შეუძლია მოიწვიოს კრება ზეპირი ფორმით ან სხვაგვარად დროის მოკლე პერიოდში. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები შეიძლება წარმოდგენილ იქნან სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა წევრების მიერ. თითოეულ წევრს უფლება აქვს წარმოადგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს მხოლოდ ერთი სხვა წევრი. საკითხები, რომლებიც მოითხოვს გადაწყვეტილების მიღებას დაგეგმილი კრების ფარგლებს გარეთ, განიხილება სპეციალურ რიგგარეშე კრებებზე და სატელეფონო კონფერენციით. მთლიანობაში, 2024 წელს სამეთვალყურეო საბჭო ოფიციალურად შეიკრიბა ოცდასამჯერ და გადაწყვეტილებები მიღებულ იქნა როგორც უშუალო შეხვედრით ჩატარებული სხდომის ფორმატში, ისე სატელეფონო კონფერენციის საშუალებით. კრებების დროს სამეთვალყურეო საბჭო იღებს განახლებულ მონაცემებს ძირითადი ბიზნეს მიმართულებების, ფინანსური მდგომარეობის, შიდა საოპერაციო ფუნქციებიდან კონტროლის და რისკის მართვის, შესაბამისობის, შიდა აუდიტის და სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციას მიკუთვნებული მნიშვნელოვანი ტრანზაქციების შესახებ. გარდა ამისა, არსებობს დღის წესრიგის საკითხების წლიური განრიგი იმის უზრუნველყოფისთვის, რომ ყველა საკითხს დაეთმოს სათანადო ყურადღება და განხილულ იქნას შესაბამის ნაწილში ფინანსურ და ნორმატიულ ციკლში. ეს მოიცავს წლიურ ბიუჯეტს, სტრატეგიული განვითარების გეგმას, მენეჯმენტისა და მატერიალური რისკის ამდებ პირთა ანაზღაურებას. უშუალოდ სხდომების გარდა, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს და წევრებს ხშირი საქმიანი და კონსტრუქციული კავშირი აქვთ როგორც ერთმანეთთან, ისე გენერალურ დირექტორთან, კონტროლის ფუნქციების ხელმძღვანელ პირებთან და სხვა მნიშვნელოვან ბიზნეს ერთეულებთან. 2024 წლის განმავლობაში განხილულ და დამტკიცებულ საკითხებს შორის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცება, ბანკის ინტერესთა კონფლიქტის განახლებული დებულების დამტკიცება, სს პაშა ბანკისგან სასესხო პორტფელის შეძენისა და ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის ინსტრუმენტების, მეორადი კაპიტალისა და დამატებითი პირველადი კაპიტალის ობლიგაციების საჯარო ემისიის დამტკიცება.

3.2.6 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასება

სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად ზრუნავს თავისი ეფექტურობის გასაუმჯობესებლად და აღიარებს, რომ მისი შეფასების პროცესი მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია ამ მიზნის მისაღწევად. სამეთვალყურეო საბჭო წარმოადგენს ეფექტურ ორგანოს, რომელიც ქმნის კომპეტენციის და გამოცდილების სათანადო ბალანსს და აერთიანებს მოსაზრებების და პერსპექტივების მრავალფეროვნებას. კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების თანახმად, ლიბერტი ბანკმა დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს შეფასების პოლიტიკა, რომლის საფუძველზეც ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ყოველწლიურად ახორციელებს როგორც საკუთარი საქმიანობის, ისე კომიტეტებისა და საბჭოს ინდივიდუალური წევრების ეფექტურობის შეფასებას, როგორც ერთიანი კოლეგიური ორგანოს, ისე დამოუკიდებელი წევრებისა და თავმჯდომარის სათანადო ჩართულობის, კვალიფიციურობის, შესაფერისობისა და ეფექტურობის განსაზღვრის მიზნით. შეფასების პოლიტიკის მიხედვით, ყოველ სამ წელიწადში შეფასება ასევე ხორციელდება დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ. აღნიშნული მოთხოვნის შესაბამისად, 2022 წლის საბჭოსა და საბჭოსთან არსებული კომიტეტების მუშაობის ეფექტიანობა შეაფასა დიდი ოთხეულის წევრმა PricewaterhouseCoopers-მა („PwC“). „ბანკი“ გეგმავს გარე შემფასებლის მიერ შეფასდეს ასევე 2025 წლის საბჭოსა და საბჭოსთან არსებული კომიტეტების მუშაობის ეფექტიანობა. ამასთან, ყოველწლიური თვითშეფასების ფარგლებში, 2024 წლის საქმიანობა შეაფასეს თავად სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებმა. შეფასების შედეგები საკმაოდ პოზიტიურია, კერძოდ, გამოიკვეთა, რომ სამეთვალყურეო საბჭო ეფექტიანად ახორციელებს მენეჯმენტის, შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის ზედამხედველობას. რეგულარული შეხვედრები, დროული რეპორტირება და ღია კომუნიკაცია უზრუნველყოფს ინფორმირებულ და აქტიურ მონაწილეობას. ხაზი გაესვა ასევე სტრატეგიული და გრძელვადიანი საკითხებისთვის მეტი დროის დათმობის მნიშვნელობას. დადებითად შეფასდა თავმჯდომარის ჩართულობა და ყველასთვის ხელმისაწვდომი კომუნიკაციის წახალისება. საერთო ჯამში, საბჭოს საქმიანობა შეფასდა როგორც ეფექტიანი, პროგრესზე ორიენტირებული და გაუმჯობესებისკენ მიმართული.

3.2.6 სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასება (გაგრძელება)

ბანკის საქმიანობის შეფასების პოლიტიკის შესაბამისად განხორციელდა 2024 წლისთვის სამეთვალყურეო საბჭოს, მისი კომიტეტებისა და საბჭოს ინდივიდუალური წევრების თვითშეფასება დეტალური კითხვარის მეშვეობით, რომლის მიზანიც იყო რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე სამეთვალყურეო საბჭოს, მისი კომიტეტებისა და ინდივიდუალურად საბჭოს წევრების საქმიანობის შეფასება, მათ შორის და არა მხოლოდ, მათი კვალიფიკაციის, საჭირო პროცესებში ჩართულობის, ინფორმირებულობის, ზედამხედველობისა და კონტროლის მხრივ.

ბანკი მოწოდებულია მუდმივად დახვეწოს სამეთვალყურეო საბჭოს შეფასების/თვითშეფასების პროცესთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია, სწორედ აღნიშნული მიზნით, 2024 წლის საქმიანობის თვითშეფასების კითხვარი განახლდა და გახდა მეტად კომპლექსური, რამაც სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს მეტად მისცა შესაძლებლობა საკითხის ირგვლივ ემსჯელათ და არ შემოფარგლულიყვნენ საკითხის მხოლოდ შესაბამისი ქულით შეფასებით.

2024 წლის საქმიანობის თვითშეფასების შედეგებმა აჩვენა, რომ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების განათლების, უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით, სამეთვალყურეო საბჭოსა და მისი კომიტეტების საქმიანობა, საერთო ჯამში, იყო ეფექტური, გამჭვირვალე, ნაყოფიერი და შეესაბამებოდა ბანკის მასშტაბებსა და მიზნებს. საბჭოს წევრებმა დაადასტურეს, რომ სხდომებზე მათ შორის არის ღია კომუნიკაცია, მასალები სათანადოდ არის მომზადებული და თითოეული წევრი ჩართულია საკითხის განხილვისას. თვითშეფასების დოკუმენტში ასევე დაფიქსირებულია მზაობა მეტი დრო დაეთმოს სტრატეგიული და გრძელვადიან საკითხების განხილვას.

3.3 სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები

კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების მიხედვით, სისტემურ კომერციულ ბანკებში სამეთვალყურეო საბჭოსთან უნდა არსებობდეს შემდეგი კომიტეტები:

1. აუდიტის კომიტეტი
2. რისკების კომიტეტი
3. ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი
4. ანაზღაურების კომიტეტი

კომიტეტების რაოდენობის, მათი მოწყობისა და შემადგენლობის მხრივ ბანკი სრულ შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან.

3.3.1 აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია შიდა კონტროლის ფუნქციების შესრულების მონიტორინგზე, შიდა აუდიტის დეპარტამენტის მიერ წლიური სამოქმედო გეგმის შესრულების ზედამხედველობაზე, გარე დამოუკიდებელ აუდიტორებთან კომუნიკაციაზე. კომიტეტი ასევე რეკომენდაციას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს შიდა კონტროლის მექანიზმების შესაძლო სისუსტეზე.

აუდიტის კომიტეტი ზედამხედველობას უწევს ბანკის შესაბამისობას მექრთამეობასა და კორუფციასთან, ინტერესთა კონფლიქტის მართვასა და გამჟღავნებასთან დაკავშირებულ შიდა პოლიტიკებთან. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, აუდიტის კომიტეტი მიიჩნევს, რომ მისი შიდა კონტროლის ჩარჩო ეფექტურია.

კომიტეტი არის დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეული და ექვემდებარება სამეთვალყურეო საბჭოს. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომიტეტი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მაგდა მალრამე (თავმჯდომარე);
- მამუკა წერეთელი (კომიტეტის წევრი);
- მურთაზ კიკორია (კომიტეტის წევრი).

აუდიტის კომიტეტის შეხვედრა უნდა ჩატარდეს მინიმუმ კვარტალურად და, საჭიროების შემთხვევაში, რიგგარეშე სხდომა შესაძლოა მოწვეულ იქნას ნებისმიერ დროს.

3.3.1 აუდიტის კომიტეტი (გაგრძელება)

აუდიტის კომიტეტის ძირითადი როლები და პასუხისმგებლობები:

- ბანკის საბუღალტრო და საანგარიშგებო წესების განსაზღვრა, ამ წესების დაცვა და ბანკის შიდა აუდიტის მეშვეობით ბანკის აღრიცხვებისა და ჟურნალების შემოწმება;
- მოქმედ საკანონმდებლო და საზედამხებდებლო მოთხოვნებთან ბანკის შესაბამისობის ზედამხედველობა;
- შიდა აუდიტის ფუნქციონირების ზედამხედველობა, რომლის მიზანია ბანკში რისკის მართვისა და კონტროლის სისტემებისა და პროცესების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის საქმიანობის მარეგულირებელი დოკუმენტების დამტკიცება და ბანკის დირექტორთა საბჭოსგან შიდა აუდიტის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა;
- შიდა აუდიტის მომსახურების კვარტალური/ნახევარწლიანი რეპორტების დამტკიცება და სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოსთვის შენიშვნებისა და რეკომენდაციების წარდგენა;
- შიდა აუდიტის მიერ შედგენილი წლიური სამოქმედო გეგმის დამტკიცება და გეგმის კვარტალური გადახედვა;
- შიდა აუდიტის ფუნქციის შეფასება, სათანადო რესურსის მობილიზების უზრუნველყოფა;
- ბანკის გარე აუდიტორებთან თანამშრომლობა;

აუდიტის კომიტეტის საქმიანობის ერთ-ერთ მთავარ მიმართულებას წარმოადგენს გარე აუდიტორთან თანამშრომლობა, მისი საქმიანობის ხელშეწყობა და დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა. ბანკის აქციონერის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად, 2024 წლის ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო აუდიტს განახორციელებს შპს „იუაი“, რომელიც წარმოადგენს დიდი ოთხეულის წევრს. მომავალი საანგარიშგებო პერიოდებისთვის დამოუკიდებელი გარე აუდიტორის შერჩევა განხორციელდება აუდიტის კომიტეტის ჩართულობით, მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით.

2024 წლის განმავლობაში აუდიტის კომიტეტი შეიკრიბა ხუთჯერ.

3.3.2 ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი

2018 წლის დეკემბერში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დააარსა ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობის შერჩევის, დანიშვნების, წევრთა როტაციის, მათი მუშაობის ეფექტურობის შეფასების და ბანკის კორპორაციული მართვის საზედამხებდებლოდ.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია, იგი ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს და უნდა შედგებოდეს სულ მცირე 3 (სამი) წევრისგან, რომლებიც იმავდროულად უნდა იყვნენ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები. ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მამუკა წერეთელი (თავმჯდომარე);
- ბრუნო ხუან ბალვანერა (კომიტეტის წევრი);
- მაგდა მალრადე (კომიტეტის წევრი).

ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტის ფუნქციები და პასუხისმგებლობები:

- **ნომინაცია.** სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორთა საბჭოსა და მათი კომიტეტების სტრუქტურის, ზომისა და შემადგენლობის რეგულარული გადახედვა კომიტეტის თავმჯდომარესთან კონსულტაციით, სამეთვალყურეო საბჭოს ან/და დირექტორთა საბჭოს მიერ გაწეული საქმიანობის გათვალისწინებით.
- კომიტეტმა უნდა განიხილოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და სხვა მაღალი რანგის აღმასრულებელი პირების როტაციის დაგეგმვა მათი საქმიანობის გათვალისწინებით, ბანკისთვის არსებული გამოწვევების, შესაძლებლობების და სამომავლოდ საჭირო უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით.
- კომიტეტმა უნდა უზრუნველყოს სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასების ჩატარება და წარმოქმნილი რეკომენდაციების სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენა.

3.3.2 ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი (გაგრძელება)

- **კორპორაციული მართვა.** კომიტეტი უზრუნველყოფს საუკეთესო კორპორაციული მართვის პრაქტიკის დანერგვას და მისი მუდმივ გაძლიერებას, მათ შორის კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებული პოლიტიკების შემუშავებას და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენას.
- მონიტორინგს უწევს განვითარებად ტრენდებს, ინიციატივებს და საუკეთესო პრაქტიკას კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებით, აფასებს აღნიშნული ტრენდების, პრაქტიკის გავლენას/თავსებადობას ბანკთან და საჭიროების შემთხვევაში გასცემს რეკომენდაციებს.
- პერიოდულად განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭოსთან დაკავშირებულ პოლიტიკასა და ეთიკას და სამეთვალყურეო საბჭოს აძლევს შესაბამის რჩევებს.

- გადახედვას და განიხილავს შიდა შემოწმებასთან ან/და მოკვლევასთან მიმართებაში არსებულ საჩივრებს, რომელიც განხორციელდა შესაბამისობის სამსახურის ან მსგავსი უფლებამოსილების მქონე სხვა სტრუქტურული ერთეულის მიერ, ქვეყნის წესებისა და ეთიკის კოდექსის დარღვევის შემთხვევების ამოცნობის ან/და თავიდან არიდების მიზნით, აგრეთვე, ამ დარღვევებზე გავრცელებულ დისციპლინურ ზომებს და სხვა საჩივრებს.
- სამეთვალყურეო საბჭოს პერიოდულად აცნობებს მისი კომპეტენციის ფარგლებში მიმდინარე აქტივობების შესახებ და აფასებს კომიტეტისთვის მინიჭებული უფლებებისა და მოვალეობების შესრულებას.

2024 წლის განმავლობაში ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტი შეიკრიბა ერთხელ.

3.3.3 რისკების მართვის კომიტეტი

რისკების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა/პროცედურების ზედამხედველობასა და შესაბამისობაზე, ასევე რისკის მართვის სტრუქტურის ადეკვატურობის განსაზღვრაზე, ბანკის წინაშე არსებული ყველა რისკის ტიპის მიხედვით.

კომიტეტი დახმარებას უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს და აძლევს რეკომენდაციებს რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის, რისკის კონტროლის ფუნქციების ადეკვატურობისა და ეფექტურობის შეფასების მიმართულებით, კონკრეტული ტიპის საოპერაციო, საკრედიტო და სხვა ტიპის რისკების იდენტიფიცირებისა და პრევენციის მიზნით.

რისკების კომიტეტი ასევე ატარებს ბანკის რისკის მართვისა და მიტიგაციის პოლიტიკა-პროცედურებთან შესაბამისობის მონიტორინგს. ზემოხსენებულის გათვალისწინებით, კომიტეტი მიიჩნევს, რომ მთლიანობაში ბანკის შიდა კონტროლის საერთო ჩარჩო ეფექტურია.

კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია და ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. კომიტეტის წევრები არიან:

- ბრუნო ხუან ბალვანერა (თავმჯდომარე);
- მამუკა წერეთელი (კომიტეტის წევრი);
- მურთაზ კიკორია (კომიტეტის წევრი).

კომიტეტი უნდა შედგებოდეს არანაკლებ სამი წევრისგან და კომიტეტის წევრთა უმრავლესობას უნდა წარმოადგენდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები. ამ მხრივ, ბანკი სრულ შესაბამისობაშია კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან.

რისკების კომიტეტის სხდომა უნდა ჩატარდეს არანაკლებ კვარტალურად, საჭიროების შემთხვევაში ნებისმიერ დროს შესაძლოა მოწვეულ იქნას კომიტეტის რიგგარეშე სხდომა.

3.3.3 რისკების მართვის კომიტეტი (გაგრძელება)

რისკების კომიტეტის მთავარი ფუნქციები და ძირითადი პასუხისმგებლობებია:

- რისკების მართვის ანგარიშგების რეგულარულად დამტკიცება;
- რისკის სტრატეგიისა და რისკის დასაშვები დონის კონტროლი, მათი თანმიმდევრულობა და შესაბამისობა ბანკის სტრატეგიასთან, კაპიტალსა და ფინანსურ გეგმებთან. აღნიშნული მიმართულებით კომიტეტი საჭიროების შემთხვევაში შეიმუშავებს რეკომენდაციებს და წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს;
- კაპიტალისა და ლიკვიდობის, ასევე ბანკისთვის რელევანტური ყველა ტიპის რისკის კონტროლი: საკრედიტო, საოპერაციო, საბაზრო, რეპუტაციული და სხვა ტიპის რისკების მართვის სტრატეგიები, რათა უზრუნველყოს მათი შესაბამისობა რისკის დასაშვებ დონესა და კულტურასთან;
- რისკის აპეტიტთან შესაბამისობის ანგარიშგებების განხილვა, რისკის დასაშვები დონიდან თითოეულ გადაცდომასა და შერჩეული ქმედების ადეკვატურობაზე;
- რისკების დირექტორის (CRO) ეფექტურობისა და დამოუკიდებლობის კონტროლი, მისი საქმიანობის შეფასება და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის აღნიშნულ პოზიციაზე დანიშვნისა და/ან გათავისუფლების შესახებ რეკომენდაციების წარდგენა.

რისკების კომიტეტი 2024 წლის განმავლობაში შეიკრიბა ოთხჯერ.

3.3.4 ანაზღაურების კომიტეტი

ანაზღაურების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებისათვის და სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირებისთვის ადეკვატური და ეფექტური ანაზღაურების სისტემის შექმნაზე და მისი გამართულად ფუნქციონირების ზედამხედველობაზე. კომიტეტი დამოუკიდებელი სტრუქტურული ერთეულია და ექვემდებარება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს. იგი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

- მურთაზ კიკორია (თავმჯდომარე);
- ბრუნო ხუან ბალვანერა (კომიტეტის წევრი)
- მაგდა მალრამე (კომიტეტის წევრი).

ანაზღაურების კომიტეტი უნდა შედგებოდეს არანაკლებ სამი წევრისგან და მასში წარმოდგენილი უნდა იყოს დამოუკიდებელი წევრების საკმარისი რაოდენობა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, სამეთვალყურეო საბჭოში ახალი წევრის არჩევის შემდეგ, სამეთვალყურეო საბჭო ნომინაციის და კორპორაციული მართვის კომიტეტი დაკომპლექტდა იმგვარად, რომ კომიტეტის შემადგენლობა სრულად შეესაბამება კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს.

ანაზღაურების კომიტეტი ტარდება წელიწადში არანაკლებ ორჯერ. საჭიროების შემთხვევაში, კომიტეტის რიგგარეშე სხდომა შესაძლოა მოწვეულ იქნას ნებისმიერ დროს.

ანაზღაურების კომიტეტის მთავარი ფუნქციები და პასუხისმგებლობებია:

- ანაზღაურების პოლიტიკის რეგულარული გადახედვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკის შესაბამისობა საერთაშორისო სტანდარტებთან და მარეგულირებლის მიერ დამტკიცებულ შესაბამის რეგულაციებთან;
- მატერიალური რისკის ამღებ პირთა სიის რეგულარულად გადახედვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების წარდგენა;
- არაფულადი სახით ანაზღაურების სქემის განხილვა, საჭიროების შემთხვევაში რეკომენდაციების გაცემა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წარდგენა დასამტკიცებლად;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების გაცემა ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკით გათვალისწინებული პირების ანაზღაურების შესახებ;
- მატერიალური რისკის ამღებ პირთა საქმიანობის შეფასების ძირითადი მაჩვენებლების (KPI) შესრულების შეფასება;
- ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე ინფორმაციის გამჟღავნების პროცესის ხელმძღვანელობა.

2024 წლის განმავლობაში ანაზღაურების კომიტეტი შეიკრიბა სამჯერ.

3.3.5. კომიტეტების როლი კორპორაციულ მართვაში

სამეთვალყურეო საბჭოს უფლება-მოვალეობების შესრულების ხელშეწყობის, მისი ეფექტურობის ამაღლების მიზნით, სამეთვალყურეო საბჭოსთან შექმნილია კომიტეტები, რომლებზეც გარკვეულწილად დელეგირებულია სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციები სხვადასხვა მიმართულებით. კომიტეტის საქმიანობა კონცენტრირებულია კონკრეტული მიმართულებით, რაც ზრდის ექსპერტული ჩართულობისა და ხარისხობრივი შესრულების მაჩვენებლის დონეს. კომიტეტების ჩართულობის გაზრდა, მათი პროაქტიულობა ბანკის კორპორაციული მართვის ჩარჩოს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი კომპონენტია. 2021 წლიდან აუდიტისა და რისკების კომიტეტების სხდომები ტარდება ფიზიკური შეხვედრის ფორმატში, კომიტეტების ინფორმირებულობა, ჩართულობა და სახედამხედველო კონტროლი გახდა ბევრად ნაყოფიერი და პროდუქტიული. პერიოდულად, სამეთვალყურეო საბჭოს ის წევრები, რომლებიც წარმოდგენილი არ არიან კონკრეტულ კომიტეტში, ნომინაციისა და კორპორაციული მართვის კომიტეტისგან იღებენ ინფორმაციას ყველა მნიშვნელოვან საკითხზე, რაც ხელს უწყობს მათი ინფორმირებულობის გაზრდას, ჩართულობას და მმართველობის ორგანოებს შორის ჯანსაღი და ეფექტური ანგარიშგებისა და კომუნიკაციის სისტემის უზრუნველყოფას.

3.4 დირექტორთა საბჭო

ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობებს ახორციელებს დირექტორთა საბჭო, რომლის წევრებსაც ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭო. ბანკი აცნობიერებს დირექტორთა საბჭოს მნიშვნელობას, რომელიც მოიცავს კვალიფიკაციების, გამოცდილების და დივერსიფიკირებულობის სწორ ბალანსს, რაც შესაძლებლობას აძლევს მათ ეფექტურად შეასრულონ დაკისრებული ფუნქციები და მოვალეობები.

3.4.1 დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობა

საქართველოს კანონი „კომერციული ბანკების საქმიანობების შესახებ“ და საქართველოს კანონი „მეწარმეთა შესახებ“ განსაზღვრავს მთავარ პრინციპს, რომლის მიხედვითაც კომპანიის საქმიანობის განხორციელებისთვის მკაფიოდ უნდა გაიმიჯნოს პასუხისმგებლობები კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობასა და აღმასრულებელ უფლებამოსილებას შორის. დირექტორთა საბჭოს შემადგენლობაში შედიან: გენერალური დირექტორი (Chief Executive Officer - “CEO”) და დირექტორები. გენერალური დირექტორი და თითოეული დირექტორი დანიშნულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი, რომელიც პასუხისმგებელია მართვის ყველა საკითხზე, რომელიც ეხება ბანკს. ყველა დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე. გენერალური დირექტორი პასუხისმგებელია შეიმუშაოს, წარმოადგინოს და ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის სტრატეგიას და საერთო კომერციულ მიზნებს, რომლებსაც ის განახორციელებს სამეთვალყურეო საბჭოსთან მჭიდრო კომუნიკაციით. გენერალური დირექტორი და დირექტორთა საბჭოს დანარჩენი წევრები პასუხისმგებელი არიან სამეთვალყურეო საბჭოს და შესაბამისი კომიტეტების გადაწყვეტილებების შესრულებაზე.

31 დეკემბერი 2024	დირექტორთა საბჭოს წევრები
გენერალური დირექტორი	ბექა გოგიჩაიშვილი
ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი	ვახტანგ ბაბუნაშვილი
რისკების დეპარტამენტის უფროსი	გიორგი გვაზავა

3.4.2 დირექტორთა საბჭოს განათლება და გამოცდილება

დირექტორთა საბჭოს წევრებს გააჩნიათ მრავალმხრივი ცოდნა და გამოცდილება სხვადასხვა მიმართულებით, მათ შორის, ფინანსებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, რისკების მართვის, სტრატეგიული დაგეგმვის, საგადასახადო და სამართლებრივი საკითხების, მენეჯმენტის და ხელმძღვანელობის, კორპორაციული მართვისა და მარკეტინგის კუთხით. ისინი გამოირჩევიან ადგილობრივი და რეგიონალური ეკონომიკური და საბაზრო პირობების გონივრული გააზრების უნარებით, სამართლებრივი და საზედამხებდევლო გარემოს სიღრმისეული ცოდნით. მათი ცოდნისა და უნარ-ჩვევების მრავალფეროვნება მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ბანკში გრძელვადიანი ღირებულების შექმნის კუთხით.

ბექა გოგიჩაიშვილი

უნარები და გამოცდილება: ბექა გოგიჩაიშვილი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად აირჩიეს 2020 წლის ოქტომბერში. იმავე წლის ნოემბრიდან იგი ასევე აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის წევრად. ბექას გააჩნია მრავალმხრივი და გამორჩეული გამოცდილება სხვადასხვა მიმართულებით. ბექას დიდი წვლილი მიუძღვის სამეთვალყურეო საბჭოსა და საბჭოს კომიტეტების როლის გაძლიერებასა და დაკისრებული ფუნქციების ეფექტურად განხორციელებაში. სწორედ სამეთვალყურეო საბჭოში მისი არჩევის შემდეგ დაიწყო საბჭოსა და მენეჯმენტის გაერთიანებული პერიოდული შეხვედრები, გაუმჯობესდა საბჭოს მიერ მენეჯმენტის კოორდინაცია და ზოგადი ხელმძღვანელობა, ეფექტური გახდა მენეჯმენტის შესრულების კონტროლი და კომიტეტებთან შესაბამისი რეპორტირები. მის პროფესიულ კარიერაში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ინვესტიციების მენეჯერის პოზიცია ჰანიველ პარტნერს ჯორჯიაში, ინვესტიციებისა და აქტივების მართვის კომპანიაში, რომელიც დღეისათვის მართავს ათეულობით მილიონი ლარის

ღირებულების ინვესტიციებს სხვადასხვა ბიზნეს სექტორში. 2017 წლამდე ბექა მუშაობდა საპარტნიორო ფონდში, სადაც მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავდა საპარტნიორო ფონდის მიერ დასაფინანსებელი პროექტების ფინანსურ ანალიზსა და რისკების შეფასებას და შესაბამისად, დიდწილად განაპირობებდა საპარტნიორო ფონდის წარმატებულ საინვესტიციო საქმიანობას. ბექას ასევე გააჩნია გამოცდილება საბანკო სექტორში. 2013-2014 წლებში იგი მუშაობდა თიბისი ბანკში, სადაც უშუალოდ ახორციელებდა რეპორტირებს და ანგარიშგებას როგორც შიდა მიზნებისთვის, ისე საზედამხებდევლო შესაბამისობისთვის. 2022 წლის 29 აპრილს ბექამ დატოვა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის პოზიცია ხოლო 29 ივნისიდან დაინიშნა ბანკის გენერალურ დირექტორად, სადაც განახლებული ენერგიითა და ხედვებით განაგრძობს ბანკის მართვას ამჟამად უკვე დირექტორთა საბჭოს წევრისა და გენერალური დირექტორის პოზიციიდან.

განათლება: ბექა არის სასექსის უნივერსიტეტის მაგისტრატურის კურსდამთავრებული მენეჯმენტისა და ფინანსების მიმართულებით. 2010 წელს ბექამ ასევე დაამთავრა კავკასიის უნივერსიტეტი და ფლობს ბიზნესის მართვის ბაკალავრის აკადემიურ ხარისხს ფინანსების სპეციალობით.

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

უნარები და გამოცდილება: ვახტანგ ბაბუნაშვილი ლიბერთი ბანკის გუნდს შემოუერთდა 2020 წლის ივლისში, ფინანსური დირექტორის მოადგილის, ფინანსური დეპარტამენტის უფროსის პოზიციაზე. 2021 წლის თებერვლიდან მან შეცვალა დავით წიკლაური გენერალური დირექტორის მოადგილედ, ფინანსური დირექტორის პოზიციაზე. ვახტანგს ფინანსურ სექტორში მუშაობის თითქმის 20 წლიანი გამოცდილება გააჩნია. მისი პროფესიული კარიერა დაიწყო საკონსულტაციო კომპანია „სინერჯი ჯგუფით“, რის შემდეგაც მას არაერთი მენეჯერული პოზიცია ეკავა ბანკ რესპუბლიკაში (ჯგუფი სოსიეტე ჟენერალი), თიბისი ბანკსა და საქართველოს ბანკში. თიბისი ბანკში იგი იყო ფინანსური დირექტორის მოადგილე, სადაც ხელმძღვანელობდა ფასდადების მოდელების განვითარებას საცალო, მცირე და საშუალო, კორპორატიული სეგმენტის კრედიტების მიმართულებით, ხელმძღვანელობდა ორგანიზაციული რისკების მართვას და ფინანსური რისკების მენეჯმენტს.

განათლება: ვახტანგი ფლობს INSEAD-ის MBA ხარისხს, არის კავკასიის ბიზნეს სკოლის კურსდამთავრებული ფინანსების სპეციალობით და მოწვეული ლექტორი კავკასიის უნივერსიტეტში საბანკო და ფინანსური ინსტიტუტების მენეჯმენტის მიმართულებით.

3.4.2 დირექტორთა საბჭოს განათლება და გამოცდილება (გაგრძელება)

გიორგი გვაზავა

უნარები და გამოცდილება: გიორგი გვაზავამ ბანკის დირექტორთა საბჭოში დავით აბაშიძე ჩაანაცვლა. გიორგი არის საბანკო სექტორის პროფესიონალი, მთელი მისი პროფესიული კარიერა ეთმობა ფინანსურ და კონკრეტულად საბანკო სექტორს, სადაც მირითად იკავებდა სხვადასხვა წამყვან პოზიციას რისკების მართვის მიმართულებით. მას საქართველოს წამყვან ფინანსურ ინსტიტუტებში მუშაობის 15 წლიანი წარმატებული გამოცდილება აქვს. გიორგიმ კარიერა დაიწყო „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საკრედიტო ანალიტიკოსის პოზიციიდან და მას შემდეგ ეკავა სხვადასხვა მენეჯერული და ტოპ მენეჯერული პოზიციები. „ლიბერთი ბანკის“ გუნდთან შემოერთებამდე გიორგი გვაზავა იყო „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ რისკების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი და უშუალოდ ხელმძღვანელობდა „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ საკრედიტო და საოპერაციო რისკების მართვას.

განათლება: გიორგი გვაზავა ფლობს ედინბურგის ბიზნეს სკოლის (EBS) მაგისტრის ხარისხს და არის CFA (Level 1) მფლობელი.

3.4.3 დირექტორთა საბჭოს ფუნქციები

ბანკის ყოველდღიური საქმიანობების განხორციელებთან ერთად, დირექტორთა საბჭოს მთავარი ფუნქციები წარმოდგენილია ქვემოთ:

- აქციონერთა ყოველწლიური/რიგგარეშე კრების მოწვევა;
- აქციონერთა საერთო კრების დღის წესრიგის შედგენა;
- აქციონერთა საერთო კრების მიერ გაცემული ნებართვის საფუძველზე ბანკის აქციების გამოსყიდვა;
- ახალი აქციების წესდებით დადგენილ ნებადართული კაპიტალის მაქსიმალურ რაოდენობამდე გამოშვების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის წლიური ბიზნეს გეგმის, მათ შორის ბიუჯეტის, მოგების და ზარალის პროგნოზის და ბანკის საინვესტიციო გეგმის წარდგენა;
- სესხების გაცემის, ანგარიშსწორებების, დაფინანსების, სალარო მომსახურებების, ბანკის ფულადი სახსრების და ფასეულობების აღრიცხვის და ანგარიშგების, შიდა კონტროლის და აღრიცხვის ორგანიზება და ზედამხედველობა, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის სათანადო მომსახურებას კლიენტებისთვის;
- ბანკის ფილიალების და სერვის ცენტრების ფუნქციონირების ორგანიზება და ზედამხედველობა;
- შიდა აუდიტიდან ან გარე შემოწმებებიდან მიღებული ინფორმაციის გადახედვა, ასევე ფილიალის/სერვისცენტრის ხელმძღვანელი პირების მიერ წარდგენილი ანგარიშების გადახედვა და სათანადო გადაწყვეტილებების მიღება ზემოაღნიშნულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით;
- აქციონერთა საერთო კრების და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულების უზრუნველყოფა;
- პროცედურების, შინაგანაწესის, პროდუქტებისა და მომსახურების პირობების, სხვა შიდა დოკუმენტების შემუშავება;
- გადაწყვეტილების მიღება პერსონალის შერჩევის, გათავისუფლების, ტრენინგის და ანაზღაურების შესახებ (იმის გათვალისწინებით, რომ დირექტორთა საბჭოს წევრებისა და სხვა მატერიალური რისკის ამღები პირების ანაზღაურების საკითხებზე გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და ანაზღაურების კომიტეტი);
- სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილი რისკის მართვის პრინციპების მონიტორინგი და ბანკის რისკის პროფილის რისკის აპეტიტის (Risk Appetite Statement – „RAS“) განსაზღვრული ლიმიტების ფარგლებში მოქცევის უზრუნველყოფა.

დირექტორთა საბჭო ასევე არის გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო ყველა იმ საქმიანობასთან დაკავშირებით, რომელიც სპეციალურად არ არის განსაზღვრული სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და/ან აქციონერთა საერთო კრებისთვის

3.4.4 დირექტორთა საბჭოს საქმიანობა და კრებები

დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი. გენერალური დირექტორი უფლებამოსილია ინდივიდუალურად წარმოადგინოს ბანკი ნებისმიერი პირის წინაშე. ნებისმიერი გარიგება ან ბანკის ნებისმიერი შიდა რეგულაცია, ბრძანება ან ინსტრუქცია შეიძლება დამოწმდეს გენერალური დირექტორის ხელმოწერით ან დირექტორთა საბჭოს ყველა დანარჩენი წევრების ხელმოწერებით. გენერალურ დირექტორს შეუძლია მიანიჭოს უფლებამოსილება სხვა დირექტორებს და შესაბამის პირებს, დამოუკიდებლად წარმოადგინონ ბანკი სხვადასხვა გარიგებებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

დირექტორთა საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს დირექტორთა საბჭოს სხდომებზე. დირექტორთა საბჭოს უფლებამოსილებები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით დელეგირებულია დირექტორთა საბჭოსთან არსებულ კომიტეტებზე, ხოლო უშუალოდ დირექტორთა საბჭო იკრიბება მხოლოდ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საკითხების განსახილველად.

2024 წლის პირველ ნახევარში დირექტორთა საბჭო შეიკრიბა ოთხჯერ და გადაწყვეტილებები მიიღო ბანკისთვის მნიშვნელოვან და აქტუალურ საკითხებზე, კერძოდ, შეიცვალა ბანკის თანამშრომლებისთვის ბონუსის გაცემის წესი, ორგანიზაციული სტრუქტურა, დეტალურად განისაზღვრა კონკრეტული მიმართულებების სტრუქტურული მოწყობა და განხორციელდა სამუშაო ძალის ოპტიმიზაცია, დამტკიცდა საკრედიტო კომიტეტების განახლებული სტრუქტურა, შემადგენლობა და უფლებამოსილების ფარგლები. დირექტორთა საბჭომ ასევე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები მიიღო ბანკის კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, მათ შორის 2024 წლის 13 მაისს კრების ოქმით განსაზღვრა აქციონერთა ყოველწლიური საერთო კრების დღის წესრიგი და მოიწვია აქციონერთა საერთო კრება.

3.4.5 დირექტორთა საბჭოს საქმიანობის შეფასება

სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად აფასებს დირექტორთა საბჭოს საქმიანობებს ბანკის საერთო მიზნების მიღწევის თვალსაზრისით და მიიჩნევს, რომ დირექტორთა საბჭოს გააჩნია გამოცდილების და ცოდნის სათანადო ბალანსი და ეფექტურად გააგრძელებს საქმიანობას.

3.4.6 დირექტორთა საბჭოს კომიტეტები

3.4.6.1 საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო რისკის მართვისა და საკრედიტო რისკით გამოწვეული დანაკარგების შემცირების მიზნით, ბანკში არსებობს საკრედიტო კომიტეტების რამდენიმე დონიანი სისტემა, რომელიც განიხილავს კორპორატიულ, მიკრო, მცირე,საშუალო, საცალო და ბითუმი ლომბარდის საკრედიტო პროდუქტებთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკებს და იღებს გადაწყვეტილებას აღნიშნული საკრედიტო პროდუქტის პირობების დამტკიცებაზე.

ყველა დონის საკრედიტო კომიტეტი გადაწყვეტილებას იღებს მისთვის დამტკიცებული ლიმიტის ფარგლებში. საკრედიტო კომიტეტების იერარქიაში ყველაზე მაღალი დონის კომიტეტის წევრები არიან რისკების დირექტორი და გენერალური დირექტორი ან შესაბამისი ბიზნეს მიმართულების დირექტორი. საკრედიტო რისკის მართვის ფუნქცია წარმოდგენილია ნებისმიერი რგოლის კომიტეტში თავმჯდომარის უფლებამოსილებით და სარგებლობს ნებისმიერი გადაწყვეტილების მიმართ ვეტოს გამოყენების უფლებით. ამასთან, იმ საკრედიტო კომიტეტების მიერ გადაწყვეტილების მიღებისას, რომლის წევრიც არის ბანკის გენერალური დირექტორი, რისკის მართვის ფუნქციის წარმომადგენლის თანხმობასთან ერთად, საკითხის დადებითად გადაწყვეტისთვის სავალდებულოა მისი თანხმობაც.

გარკვეული პერიოდულობით, დირექტორთა საბჭოს გადაწყვეტილებით ახლდება ბანკის საკრედიტო კომიტეტის გადაწყვეტილების მიღების წესი.

3.4.6.2 საოპერაციო რისკების კომიტეტი

რისკების ადრეული იდენტიფიკაციის, რისკის ეფექტური მართვისა და მონიტორინგის მიზნით, ბანკის დირექტორთა საბჭოსთან არსებობს საოპერაციო რისკების კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკების ჩარჩოს შემადგენელი დოკუმენტების მომზადებაზე, საოპერაციო რისკის მართვის ფუნქციის ეფექტურობაზე და შესაბამისი რეკომენდაციების სამეთვალყურეო საბჭოსთვის მიწოდებაზე. კომიტეტი უზრუნველყოფს საოპერაციო რისკის მართვის ფუნქციის დამოუკიდებელ და შეუფერხებელ საქმიანობას.

კომიტეტის თავმჯდომარეა რისკების დეპარტამენტის უფროსი. კომიტეტი იკრიბება არანაკლებ თვეში ერთხელ, ან საჭიროების შემთხვევაში უფრო ხშირად.

3.4.6.3 ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტი

ბანკის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობაზე მონიტორინგის განხორციელებისა და ბანკის ინფორმაციული აქტივების დაცულობის უზრუნველსაყოფად ბანკის დირექტორთა საბჭოსთან არსებობს ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტი, რომელიც ახორციელებს ზედამხედველობას ბანკის ინფორმაციული უსაფრთხოების ჩარჩოზე და რისკის მართვის სისტემაზე, რისკის მართვის სატრატეგიის შესაბამისობაზე ბანკის მიზნებთან, აფასებს ძირითად რისკის პოლიტიკებსა და ზოგადად, რისკის მართვას.

კომიტეტის ძირითადი ფუნქციებია ინფორმაციული და კიბერ საფრთხეების იდენტიფიცირება და აღნიშნული მიმართულებით ბანკის დაცულობის კონტროლი, კიბერ საფრთხეებზე სათანადო რეაგირების ზომების არსებობა.

გენერალური დირექტორი, რისკების დეპარტამენტის უფროსი, ინფორმაციული უსაფრთხოების მთავარი ოფიცერი და ინფორმაციული ტექნოლოგიების მიმართულების ხელმძღვანელი პირი წარმოადგენენ კომიტეტის წევრებს. კომიტეტის წევრებად დამატებით შესაძლოა მოწვეულ იქნას შესაბამისი კვალიფიკაციის და გამოცდილების მქონე ხელმძღვანელი პირები და ბანკის სხვა თანამშრომლები. კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ.

3.4.6.4 ინფორმაციული ტექნოლოგიების აღმასრულებელი კომიტეტი

ინფორმაციული ტექნოლოგიების საშუალებით ბანკში არსებული პროცესების ოპტიმიზაციის, ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში განხორციელებული ინვესტიციების მართვისა და ინფორმაციულ ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ხარჯების ოპტიმიზაციის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს ინფორმაციული ტექნოლოგიების აღმასრულებელი კომიტეტი.

კომიტეტი განიხილავს ბანკის ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებულ იმ იდეებს, რომელთა განსახორციელებლად საჭიროა ინფორმაციული ტექნოლოგიების ჩართულობა, განიხილავს ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში შესულ განაცხადებს ახალი პროექტების შესახებ და საჭიროების შემთხვევაში განსაზღვრავს მათ პრიორიტეტულობას, განიხილავს ინფორმაციული ტექნოლოგიების საქმიანობაში არსებულ ხარვეზებს, ახდენს პოტენციური რისკებისა და ეფექტური საქმიანობის ხელშეშლელი გარემოებების იდენტიფიცირებას.

კომიტეტის თავმჯდომარეა გენერალური დირექტორი, ხოლო წევრები დირექტორთა საბჭოს წევრები და შესაბამისი მიმართულების მენეჯერები. კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ.

3.4.6.5 მარკეტინგისა და გაყიდვების კომიტეტი

ბანკის საქმიანობის მარკეტინგული დაგეგმვის, ცნობადობის გაზრდის, ბანკსა და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებს შორის კომუნიკაციისა და თანამშრომლობის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს მარკეტინგისა და გაყიდვების კომიტეტი. კომიტეტი წარმოადგენს პლატფორმას, ხოლო კომიტეტის სხდომები საშუალებას, რომლის გამოყენებითაც ბანკის ბიზნესის დაგეგმვასა და განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირები მარკეტინგის თანამშრომლებთან ერთად უზრუნველყოფენ მარკეტინგული კამპანიების დაგეგმვას. კომიტეტი ასევე ორგანიზებას უწევს ბანკის სოციალური კორპორაციული პასუხისმგებლობის (CSR) ფარგლებში ღონისძიებების დაგეგმვასა და განხორციელებას და ბანკის ბრენდის განვითარებასთან დაკავშირებით მარკეტინგული სტრატეგიის შემუშავებას, მისი განხორციელებისთვის საჭირო საშუალებების იდენტიფიცირებას.

კომიტეტი იკრიბება თვეში ერთხელ და ახდენს როგორც მიმდინარე საკითხებისთვის პრიორიტეტების განსაზღვრას, ისე უკვე განხორციელებული კამპანიებისა და აქტივობების შესახებ ინფორმაციის შეჯამებას და მიღწეული შედეგის შეფასებას.

3.4.6.6 აქტივებისა და პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO)

ბანკის აქტივებისა და პასივების ეფექტური მართვის, საზედამხედველო და პრუდენციული ნორმატივებისა და მოთხოვნების დაცვით საბანკო ოპერაციების შემოსავლიანობის მაქსიმიზაციის მიზნით დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს აქტივებისა და პასივების მართვის კომიტეტი.

კომიტეტი უზრუნველყოფს ბანკის სახსრების ოპტიმალურ მართვას, პრუდენციული მოთხოვნების დაცვის კონტროლს, საბანკო ოპერაციების შემოსავლიანობის ზედამხედველობას რესურსების ღირებულების გათვალისწინებით და შემოსავლიანობის გაზრდის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების განსაზღვრას. გარდა ამისა, კომიტეტი ასევე ახორციელებს სხვადასხვა სახის რისკის (სავალუტო რისკი, ლიკვიდობის რისკი, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების რისკი) კონტროლსა და ანალიზს, მათ შორის საპროცენტო რისკის დონის შეფასებას, ლიკვიდობის შენარჩუნებისთვის აუცილებელი მოცულობის აქტივების შენარჩუნების კონტროლს.

კომიტეტის თავმჯდომარეა გენერალური დირექტორი, ხოლო წევრები დირექტორთა საბჭოს წევრები და ფინანსების, ხაზინის, ორგანიზაციული რისკების მართვის ერთეულების ხელმძღვანელი პირები. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის შეხვედრები ტარდება ყოველთვიურად ან ნებისმიერ დროს, როდესაც საჭიროდ ჩაითვლება..

3.4.6.7 ფულის გათეთრების საწინააღმდეგო (AML) კომიტეტი

ფულის გათეთრების/უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობისა, ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციისთვის დირექტორთა საბჭოსთან ფუნქციონირებს AML კომიტეტი, რომელიც პასუხისმგებელია ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციისთვის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებასა და მისი შესრულების კოორდინაციაზე.

კომიტეტი განიხილავს და შეიმუშავებს ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების მიმართულებით ბანკის შიდა დოკუმენტების პროექტებს, განიხილავს კლიენტთა რისკის კატეგორიის ცვლილებას და კლიენტის რისკის კატეგორიის მიხედვით იღებს გადაწყვეტილებას ანგარიშის გახსნაზე ან ოპერაციების წარმოებაზე.

კომიტეტის თავმჯდომარე არის რისკების დეპარტამენტის უფროსი.

3.5 რეგულაცია ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შესახებ

ბანკის მენაბრეების და კრედიტორების ინტერესების დაცვის და ბანკის მიერ აფილირებულ პირებთან გარიგებების ადეკვატური ზედამხედველობის და კონტროლის უზრუნველყოფის მიზნით, გადაწყვეტილების მიმღები თანამშრომლები თავისუფალნი უნდა იყვნენ ინტერესთა ფაქტობრივი ან პოტენციური კონფლიქტებისგან, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მათ გადაწყვეტილებებზე ან ქმედებებზე და ხელი შეუშალოს ბანკის ინტერესების დაცვის მიზნით ობიექტური და სამართლიანი გადაწყვეტილების მიღებას. აღნიშნული მიზნისთვის, სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულება, რომელიც არეგულირებს ინტერესთა კონფლიქტის გაცხადებასა და მის მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებს.

ინტერესთა კონფლიქტის მართვისთვის, ბანკი ადგენს დაკავშირებულ/აფილირებულ მხარეებს, ადგენს ასეთი დაკავშირებული მხარეების ჩამონათვალს, ახდენს ასეთი ჩამონათვალის კლასიფიკაციას, განსაზღვრავს ტრანზაქციის განხორციელების პროცესს, კონტროლის/ანგარიშგების განხორციელების წესს და გარიგებების სახეებსა და ლიმიტებს, რომლის დამტკიცების ექსკლუზიური კომპეტენცია ეკუთვნის სამეთვალყურეო საბჭოს.

ბანკის აუდიტის კომიტეტი და სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად მოწოდებულია დახვეწოს ინტერესთა კონფლიქტის მართვის შიდა პროცესი რაც მიმართულია დაკავშირებულ პირებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებზე სათანადო კონტროლისა და ანგარიშგების, ასევე აღნიშნული ტრანზაქციების მიმართ გაშლილი მკლავის პრინციპის დაცვის უზრუნველსაყოფად. აღნიშნულის შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით 2024 წელს, საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2015 წლის 10 მარტის #26/04 ბრძანებით გამტკიცებული „ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულების“ შესაბამისად, განახლდა ბანკის შიდა ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულება და ახლებურად განისაზღვრა ისეთი ძირითადი და მნიშვნელოვანი საკითხები, როგორიცაა ბანკის დაკავშირებული პირის განმარტება, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დაკავშირებულ მხარესთან ტრანზაქციების დამრკიცების სხვა სტრუქტურულ ერთეულებზე დელეგირების ფარგლები, ლიმიტები, უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული მოთხოვნები და სხვ.

3.5.1 შესაბამისობა მეწარმეთა შესახებ კანონთან და კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა და მნიშვნელოვან წილის მფლობელთა შესაფერისობის განახლებულ დებულებებთან

„მეწარმეთა შესახებ“ კანონის ახალი რედაქციის („კანონი“) შესაბამისად, რომელიც ძალაში შევიდა 2022 წლის 01 იანვრიდან, „ბანკი“ ვალდებულია უზრუნველყოს „კანონთან“ შესაბამისობა ამ უკანასკნელის ამოქმედებიდან 2 (ორი) წლის ვადაში. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ბანკის მიერ შემუშავდა სადამფუძნებლო შეთანხმება და წესდების განახლებული რედაქცია („წესდება“), რომელიც სრულ შესაბამისობაშია კანონის მოთხოვნებთან. წესდებით დეტალურად მოწესრიგდა მმართველ ორგანოთა უფლებამოსილებები, აქციონერთა საერთო კრების მოწვევასთან, კაპიტალთან, აქციებთან და ბანკის ორგანიზაციულ მართვასთან დაკავშირებული საკითხები.

საქართველოს ეროვნული ბანკის ბრძანების შესაბამისად, კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა და მნიშვნელოვან წილის მფლობელ აქციონერთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ განახლებული დებულებების გათვალისწინებით, ბანკის ადმინისტრატორთა დანიშვნა/არჩევაზე უფლებამოსილმა სტუქტურულმა ერთეულებმა დაამტკიცეს არსებული ადმინისტრატორების შესაფერისობა. ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცდა ადმინისტრატორთა შეჩევის, შესაფერისობისა და მრავალფეროვნების განახლებული პოლიტიკა, რომელშიც განისაზღვრა ადმინისტრატორის პოზიციების ჩამონათვალი, დეტალურად დარეგულირდა მათი შერჩევის პრინციპები, კრიტერიუმები და მოთხოვნები პირის განათლებასთან, გამოცდილებასთან, პიროვნულ/პროფესიულ თვისებებსა და უნარ-ჩვევებთან და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებით.

3.6 სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება

2017 წლის ოქტომბერში, მას შემდეგ რაც ბანკში განხორციელდა კონტროლის ცვლილება და Georgian Financial Group B.V.-მა (ყოფილი European Financial Group B.V.) იყიდა ბანკის განთავსებული აქციების 74.64% და შესაბამისად გახდა ბანკის მაჟორიტარი აქციონერი, საქართველოს მეწარმეთა შესახებ კანონით გათვალისწინებული წესით, Georgian Financial Group B.V.-მ („GFG“) გამოაცხადა სავალდებულო სატენდერო შეთავაზება ყველა დარჩენილი აქციის გამოსყიდვის თაობაზე. სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების პირველი ეტაპი დასრულდა 2018 წლის თებერვალში. საბოლოოდ, მინორიტარი აქციონერებისგან GFG-იმ გამოსყიდა 334 მილიონზე მეტი ჩვეულებრივი აქცია და 2.25 მილიონი პრივილეგირებული აქცია.

გარდა სავალდებულო სატენდერო შეთავაზებისა, 2018 წელს GFG-მ მისი კუთვნილი 1,573,680 პრივილეგირებული აქცია დააკონვერტირა 31,600,000 ჩვეულებრივ აქციად. სავალდებულო სატენდერო შეთავაზებისა და პრივილეგირებული აქციების კონვერტაციის შედეგად GFG-ის ბენეფიციარი მფლობელები, ფიზიკური პირები ირაკლი ოთარ რუხაძე, ივანე ალექსევი და ბენჯამინ ალბერტ მარსონ-ნაითი, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არაპირდაპირ ჯამურად ფლობდნენ ბანკის განთავსებული აქციების 91.985%-ს (2017: 74.64%). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით GFG-ის ჯამურად პირდაპირი/არაპირდაპირი პროცენტული მონაწილეობა ბანკის კაპიტალში გაიზარდა 95.99%-მდე, თუმცა აღნიშნულს მნიშვნელოვანი წილის მფლობელ ბენეფიციარ მესაკუთრეთა წილობრივი მონაწილეობაზე გავლენა არ მოუხდენია.

მიუხედავად იმისა, რომ 2024 წლის მდგომარეობით ბანკის სადამფუძნებლო სტრუქტურა დარჩა უცვლელი, საჯარო ფასიანი ქაღალდების აღრიცხვის მხრივ კანონმდებლობაში განხორციელებული ცვლილებების შესაბამისად, განსხვავებულად გადანაწილდა ბანკის აქციონერთა ხმის უფლებები. კერძოდ, 2024 წლის 01 ივნისიდან ბანკის მიერ საჯარო ფასიანი ქაღალდების დამოუკიდებელი რეგისტრატორიდან საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალურ დეპოზიტარში გადატანის საფუძველზე და იმის გათვალისწინებით, რომ ცენტრალურ დეპოზიტარში ფასიანი ქაღალდების ფლობა შესაძლებელია მხოლოდ ანგარიშის მწარმოებლის მეშვეობით, იმ მინორიტარი აქციონერების აქციები, რომლებსაც არ ჰყავთ ანგარიშის მწარმოებლები, განთავსდა ცენტრალური დეპოზიტარის ერთიან ტექნიკურ ანგარიშზე და შეეზღუდათ აქციების ფლობასთან დაკავშირებული უფლებები (მათ შორის ხმის უფლება, დივიდენდის მიღების უფლება). შესაბამისად, ვინაიდან ტექნიკურ ანგარიშზე განთავსებული აქციები ხმის უფლების დათვლისას არ იანგარიშება, პროპორციულად გაიზარდა სხვა აქციონერების ხმის უფლებები.

3.7 ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მიმოხილვა

ბანკი ფინანსური ანგარიშგების დახურვას და წარდგენას ყოველდღიურად ახდენს როგორც ფასს-ის, ისე სეზ-ის მოთხოვნების მიხედვით. ყოველდღიურად ინფორმაციის წარდგენა ხორციელდება როგორც ბანკის შიდა სტრუქტურულ ერთეულებსა და მენეჯმენტისადმი, ასევე სავალდებულო წესით იგზავნება სეზ-ში შესაბამისი ახსნა განმარტებებით. გარდა ამისა, სამეთვალყურეო საბჭოსა და სეზ-ისთვის მზადდება ფასს-ის და სეზ-ის მოთხოვნების მიხედვით მომზადებული

თვითი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. ყოველწლიურად ბანკი ვალდებულია მოიწვიოს გარე აუდიტი და ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი წესით ჩაატაროს გარეაუდიტორული შემოწმება ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. 4 არაფინანსური ანგარიშგება

ამჟამად, ბანკში გარემოს დაცვის, სოციალური, დასაქმების, ადამიანის უფლებების დაცვისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები რეგულირდება სხვადასხვა შიდა დოკუმენტებით და პროცესებით, მათ შორის ბანკის კორპორატიული სახელმძღვანელოთი, ინტერესთა კონფლიქტის მართვის დებულებით და KYC და AML პოლიტიკებით. ბანკი აქტიურად მუშაობს გარემოს დაცვის, სოციალური, დასაქმების, ადამიანის უფლებების დაცვისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებზე ახალი კომპლექსური პოლიტიკების შემუშავებაზე.

4.1 სოციალური და დასაქმების საკითხები

სარგებელი სოციალური ბარათის მფლობელებისთვის:

2019 წლიდან, ლიბერთი ახორციელებს ლოიალობის პროექტს სოციალური ბარათების მფლობელებისთვის. პროექტში ჩართულია 14 პარტნიორი კომპანია. ამ პარტნიორობის ფარგლებში ლიბერთის უფროსი თაობის მომხმარებლები და სოციალური ბარათის სხვა მფლობელები განსაკუთრებული პირობებით სარგებლობენ. მათ შესაძლებლობა აქვთ ისეთ ობიექტებში როგორცაა, ფარმადეპო, ნიკორა, ევექსი კლინიკები, მეგალაბი, თეატრები და სხვა ობიექტებში ისარგებლონ სპეციალური ფასებით.

2019 წლიდან დღემდე, ლოიალობის პროგრამის ფარგლებში, მომხმარებლების მიერ ჯამურმა დაზოგილმა თანხამ 35,317,244 ლარი შეადგინა.

MY DOC - მოძრავი კლინიკა

ლიბერთის ახალი პროექტი, რომელიც უფროსი თაობის მომხმარებლების საჭიროებებზეა მორგებული 2022 წლის გაზაფხულიდან დაიწყო.

თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილმა მოძრავმა კლინიკამ - MyDoc, ლიბერთის ექსპრეს მანქანებთან ერთად 608 სოფელი მოიარა და ლიბერთის 7432 მომხმარებელს უფასო სამედიცინო მომსახურება გაწუია გულ-სისხლძარღვოვან და სასუნთქი გზების დაავადებებზე მაღალტექნოლოგიური კვლევების მიმართულებით. ამ პროექტით ლიბერთიმ მიიღო საერთაშორისო აღიარება და გახდა Global Compact Awards 2022 გამარჯვებული.

4.1 სოციალური და დასაქმების საკითხები (გაგრძელება)

UN Women

2019 წლის 5 დეკემბრიდან დღემდე ლიბერთი UN Women-ის ქალთა გაძლიერების პრინციპების გლობალურ ინიციატივას უერთდება. თანამშრომლობის ფარგლებში, ლიბერთი სრულიად იზიარებს UN Women-ის ხედვასა და პრინციპებს ბანკში დასაქმებული ქალების ეკონომიკური გაძლიერების მხარდასაჭერად.

2022 წლიდან ლიბერთიმ გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან ერთად დასავლეთ საქართველოში მცხოვრებ ქალი მეწარმეებისთვის დაიწყო ფინანსური წიგნიერების სწავლების მოდული. პროექტში ჩართულები არიან ლიბერთის თანამშრომლები.

ასევე ლიბერთი ჩართულია პროექტში, რომელიც მიზნად ისახავს ქალების გაძლიერებას მათთვის ახალი უნარების შეძენის გზით.

“გოგონათა ბანაკი”

საერთაშორისო ორგანიზაცია „მერსი ქორფსმა“, ამერიკის საელჩოსა და ლიბერთი ბანკის მხარდაჭერით WISE პროგრამის ფარგლებში მშვიდობისა და უსაფრთხოების საკითხებზე გოგონათა ბანაკის პროექტი განახორციელა. მასში საქართველოს სხვადასხვა მუნიციპალიტეტის 5 საჯარო სკოლიდან, 20 მოსწავლე და 5 მასწავლებელი მონაწილეობდა.

ბანაკი 5 დღეს გაგრძელდა და რუსთავის საერთაშორისო სკაუტური ცენტრის ბაზაზე ჩატარდა.

ლიბერთი ათასწლეულის ინოვაციის კონკურსის სტრატეგიული პარტნიორი

კონკურსი მიზნად ისახავს უფროსკლასელებში ინოვაციებისა და ახალი ტექნოლოგიების შექმნის წახალისებას და დაინტერესების გაზრდას საბუნებისმეტყველო-საინჟინრო (STEM) დარგების მიმართ.

მესამე ადგილზე გასული გუნდი - “Pest Patrol” ლიბერთის დაფინანსებით ბირთვული კვლევების ევროპულ ცენტრში (CERN), შვეიცარიაში გაემგზავრება.

‘Pest Patrol’ გუნდმა შექმნა მცენარეთა მავნებლების დეტექტორი ჰკვიანი დრონი.

მასწავლებლის ეროვნული ჯილდო

ლიბერთი 2017 წლიდან მხარს უჭერს გლობალურ კამპანიას - ‘მასწავლებლის ეროვნული ჯილდო’ და ხელს უწყობს მასწავლებლის პროფესიის პოპულარიზაციას. ჯილდოზე წარდგენილი იყო სამი ათასზე მეტი მასწავლებელი. მასწავლებლის ეროვნული ჯილდოს მფლობელი გახდა 8 მასწავლებელი საქართველოს სხვადასხვა კუთხიდან.

2024 წლის მასწავლებლის ეროვნული ჯილდოს მფლობელი კი გახდა თბილისის, N126 საჯარო სკოლის დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელი, ნათია უჩავა.

4.1 სოციალური და დასაქმების საკითხები (გაგრძელება)

შშმ პირების მისაწვდომობის პროექტი

2022 წლიდან ლიბერთი ბანკმა დაიწყო „შშმ პირების მისაწვდომობის“ პროექტი, რომლის მიზანია უზრუნველყოს თანაბარი შესაძლებლობები ბანკის ფილიალებსა და დისტანციურ არხებში.

პროექტი მოიცავს რამდენიმე ეტაპს და მისი მასშტაბურობიდან გამომდინარე, სამოქმედო გეგმა გაწერილია 3 წლის პერიოდზე.

პროექტის ძირითადი მიმართულებები:

- შშმ პირებისთვის ბანკის ფიზიკურ მისაწვდომობის გაუმჯობესება
- ბანკის სერვისების მისაწვდომობის გაუმჯობესება
- შშმ პირთა დასაქმება
- ლიბერთის თანამშრომლების გადამზადება
- ცნობიერების ამაღლება შშმ პირთა თემასთან დაკავშირებით
- ადვოკატირების პროცესი არასამთავრობო სექტორის ჩართულობით

2024 წელს შშმ პირების მისაწვდომობის მიმართულებით განხორციელდა:

- ✓ შეიქმნა შშმ პირთა სერვისების ინკლუზიურობის პოლიტიკის დოკუმენტი
- შემუშავდა და დამტკიცდა ფიზიკური მისაწვდომობის რეკომენდაციების დოკუმენტი
- დაიწყო წინასწარ შერჩეული ფილიალის ადაპტირების პროცესი
- ✓ განახლდა და დამტკიცდა შშმ პირების მომსახურების პროცედურა, მათ შორის კამერებით მომსახურების პროცედურის დამუშავება
- შემუშავებული და დამტკიცებულია შშმ პირების მომსახურების ეტიკეტის დოკუმენტი
- შემუშავებულია შშმ მომხმარებლებთან კომუნიკაციის პირისპირ ტრენინგის მოდული
- შემუშავებულია ონლაინ ტრენინგის მოდული - თვითადმინისტრირებადი კურსი და დამატებითი 2 ვებინარი თემაზე „ინკლუზიური მომსახურება“
- ჩატარდა ტრენინგთა ტრენინგი (TOT)

ახალგაზრდული მეწარმეობა სოფლის განვითარებისთვის (RDYE)

RDYE არის 3.5 წლიანი პროექტი, რომელსაც ახორციელებს მერსი ქორფსის წარმომადგენლობა საქართველოში (Mercy Corps Georgia) ავსტრიის განვითარების თანამშრომლობის (ADC) დაფინანსებით.

პროექტის განხორციელების მხარდამჭერები არიან ლიბერთი ბანკი და სპორტის, ტურიზმისა და ახალგაზრდობის საერთაშორისო ფონდი.

პროექტი მიზნად ისახავს ახალგაზრდების (18-დან 35 წლამდე) სამეწარმეო უნარ-ჩვევებისა და ცოდნის გაღრმავებას, სასოფლო-სამეურნეო და არასასოფლო-სამეურნეო მიმართულებების ბიზნესების მხარდაჭერას, ფინანსებზე ხელმისაწვდომობისა და საბაზრო კავშირების დამყარების ხელშეწყობას.

პროექტის აქტივობები ფოკუსირებული იქნება ახალგაზრდების სოციალურ და ეკონომიკურ მონაწილეობაზე, მათი კეთილდღეობის გაუმჯობესებასა და სამეწარმეო პოტენციალის ხელშეწყობაზე.

ლიბერთი ბანკმა სპეციალურად პროექტის სასწავლო პროგრამისთვის შექმნა ფინანსური წიგნიერები სამ ეტაპიანი სასწავლო მოდული.

2024 წელს პროექტის ფარგლებში 127 საბაზისო სამეწარმეო ტრენინგი გაიარა 1556 ახალგაზრდა მეწარმემ. ჯამში დაფინანსდა 24 სტარტაპი და 36 არსებული ბიზნესი. 60-მა ახალგაზრდა მეწარმემ ჯამში მოიპოვა 1 200 000 ლარის დაფინანსება.

გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელი

2022 წლის ივნისის თვიდან ლიბერთი „გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელის“ (Global Compact Network Georgia) წევრი გახდა და გაეროს გლობალური შეთანხმების ათ პრინციპსა და გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნებს გაითვალისწინებს თავის საქმიანობაში.

„მთიელი წიგნები“

2023 წლიდან ლიბერთიმ დაიწყო საგანმანათლებლო პროექტი - „მთიელი წიგნები“ რომელიც მთაში მცხოვრები ბავშვებისა და მოზარდებისთვის წიგნების ადგილზე ჩატანას და ამ გზით მათთვის ლიტერატურისადმი ინტერესის გაღრმავებას გულისხმობს. ლიბერთი „მთიელი წიგნების“ სტრატეგიული პარტნიორია. „მთიელი წიგნების“ გუნდთან ერთად ლიბერთის თანამშრომლებმა გურიის, სვანეთისა და მთიანი აჭარის სოფლები მოიარეს და ადგილობრივ მოზარდებს ათასობით წიგნი გადასცეს საჩუქრად. სულ ჯამში ბავშვებს გადაეცათ 7000-ზე მეტი წიგნი.

„საუბრები ვეფხისტყაოსანზე“

ცაგერის ისტორიულ მუზეუმთან ერთად, ლიბერთი ცაგერის მუნიციპალიტეტის სკოლებში ახორციელებს პროექტს, რომლის ფარგლებშიც ცნობილი ადამიანები - ლიტერატორები, მეცნიერები- სკოლის მოსწავლეებს ლექციებს უკითხავენ ვეფხისტყაოსნის თემაზე.

საზოგადოების დიდი ინტერესიდან გამომდინარე ხდება ლექციების ჩაწერა და ასეთი ფორმით შინაარსზე მისწვდომობის გაზრდა. ლიბერთის მიზანია ხელი შეუწყოს განათლებას და ცოდნის გაღრმავებას.

„ჩვენი ვეფხისტყაოსანი“

განათლების კოალიციასა და ლიბერთის შორის სტრატეგიული პარტნიორობის ფარგლებში მასწავლებლის ეროვნული ჯილდოს პრემია „ჩვენი ვეფხისტყაოსანი“ დაწესდა.

კონკურსანტთა შერჩევის პროცესს 5 წევრისგან დაკომპლექტებული ჟიური წარმართავდა. ჟიურის შემადგენლობაში იყვნენ : ალექსანდრე ლორთქიფანიძე-მწერალი; თეონა ბექიშვილი-თბილისის ივანე ჯავახიშვილის უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტის პედაგოგი; ლევან გელაშვილი - ფილოლოგიის დოქტორი; ოქტაი ქაზუმოვი - ფილოლოგი, მთარგმნელი, ნატა ლომოური-ისტორიკოსი, კულტურის მენეჯერი.

2024 წლის 5 ოქტომბერს ჟიურიმ გამოავლინა პრემია „ჩვენი ვეფხისტყაოსანი“ გამარჯვებული მასწავლებლები:

- **საბა მელისკაური**, თიანეთის მუნიციპალიტეტის დაბა სიონის საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი;
- **მარინე კვარაცხელია**, აკადემიკოს ეგნატე ფიფიას სახელობის წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის ჩქვალერის თემის საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი;
- **მაკა ბუდაღაშვილი**, გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფელ თელეთის საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი.

• ვეფხისტყაოსნის პროექტის ფარგლებში ლიბერთის ინიციატივით მაღალმთიანი აჭარის სკოლებში და სამეფგრელოს რეგიონში რუსთველოლოგ ლევან გელაშვილმა ჩაატარა შემეცნებითი ლექცია “საინტერესო ამბები რუსთაველზე” ლექციის შემდეგ კი მოსწავლეებმა ლევანთან ერთად ითამაშეს ვეფხისტყაოსნის თემატიკაზე შექმნილი სამაგიდო თამაში.

4.1.2 დასაქმების საკითხები

ბანკში დასაქმებულთა საერთო რაოდენობა 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 5,023 თანამშრომელი იყო, აქედან 1,535 მამრობითი და 3,488 მდედრობითი სქესის წარმომადგენელი. ორგანიზაციაში გენდერული თანასწორობაა, თანაბარი მოპყრობა დასაქმებასა და პროფესიულ სფეროში. ბანკში დასაქმებულია 33 შეზღუდული შესაძლებლობის თანამშრომელი (არ ექვეითებათ საშემოსავლო გადასახადი), მოქმედებს კერძო დაზღვევა.

2024 წლის ოქტომბრიდან წინა ხაზის ყველა თანამშრომელს ბანკი სრულად უფინანსებს ჯანმრთელობის დაზღვევის საბაზისო პაკეტს. ასევე ბანკის თანამშრომლებს აქვთ შესაძლებლობა ორი სხვადასხვა კომპანიიდან აირჩიონ სასურველი შემოთავაზება კორპორატიული პირობებით.

ბანკი ზრუნავს დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლებასა და განვითარებაზე, რაც თავისმხრივ ზრდის თანამშრომელთა მოტივაციას, ხელს უწყობს მიმდინარე პროცესების დახვეწას, ავტომატიზაციას და მომხმარებელთან ურთიერთობის გაუმჯობესებას.

ასევე ბანკში მოქმედებს შეფასების სისტემა, რომელიც საშუალებას აძლევს როგორც დაქვემდებარებულ თანამშრომელს, ასევე ზემდგომს განსაზღვრონ შეფასების თვლადი კრიტერიუმები და მიიღონ აღნიშნულ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით უკუკავშირი. პროცესი გამჭვირვალეა და მიმართულია თანამშრომელთა პროფესიული განვითარებისკენ.

2020 წლის ბოლოს ბანკში დაიწყო წინა ხაზის საკრედიტო მიმართულებისთვის სტაჟირების/მენტორინგის პროექტი. თითოეულ სტაჟიორს ჰყავს მენტორი, რომელიც გამოცდილი თანამშრომელია და სტაჟირების პერიოდში პასუხისმგებელია სტაჟიორისთვის გამოცდილების გადაცემასა და პოზიციისთვის საჭირო უნარების განვითარების მხარდაჭერაზე. პროგრამა 3 ეტაპისგან შედგება:

- On boarding ტრენინგი ჩვენს სასწავლო ცენტრში;
- 15 დღიანი On job ტრენინგის/სწავლება ფილიალებში წინასწარ განსაზღვრული და გაწერილი გეგმის მიხედვით;
- 7 დღე თეორიული ტრენინგი სასწავლო ცენტრში.

შეფასება ხდება ყოველი კვირის ბოლოს და შემაჯამებელი გამოცდის ჩაბარების შემდეგ საქმდებიან ლიბერთი ბანკში.

2024 წელს გადამზადდა 31 მენტორი და 122 სტაჟიორი, აქედან 118 დასაქმდა ლიბერთი ბანკში.

2022 წლიდან ვთანამშრომლობთ პროფესიულ სასწავლებელთან:

- უკვე ვთანამშრომლობთ 19 პროფესიულ სასწავლებელთან
- კოლეჯების საფინანსო სერვისების სტუდენტებისთვის დავგეგმეთ გაცნობითი ექსკურსია-ვიზიტი ბანკის ფილიალებში
- სავალდებულო სტაჟირება გავატარეთ პროფესიული სასწავლებლის 312 სტუდენტს
- დავასაქმეთ პროფესიული სასწავლებლის 39 სტუდენტი
- პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტებს ვუტარებთ ონბორდინგის შეხვედრებს ტრენინგცენტრში
- სამ პროფესიულ სასწავლებელში მოეწყო ლიბერთის სიმულაციური სივრცე, რომელიც აღჭურვილია ბანკის ფილიალის იდენტური ინვენტარით;
- ოთხ პროფესიულ სასწავლებელში მოეწყო ლიბერთის სივრცე სტუდენტებისთვის
- ბანკის მხარდაჭერის შემდეგ სახელმწიფოს მიერ დაფინანსდა საფინანსო სერვისების პროგრამა.
- მივიღეთ პროფესიული განათლების ეროვნული ჯილდო, ნომინაციაში : „საუკეთესო ბიზნეს პარტნიორი“

ბანკში მოქმედებს კორპორატიული სახელმძღვანელო, რომელშიც დაწვრილებითაა გაწერილი დასაქმებულის უფლება-მოვალეობები, კორპორატიული ეთიკა, კონფიდენციალურობა, უსაფრთხოების და დასაშვები ქმედებების პოლიტიკა, დასაქმებულის სამუშაო და დასვენების დრო, დეკრეტული და სხვადასხვა სახის შევსებებით სარგებლობის წესები.

4.2 გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები

სს „ლიბერთი ბანკს“ დამტკიცებული აქვს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მენეჯმენტისა და შესაბამისი პოლიტიკის დოკუმენტი. 2024 წლის განმავლობაში „აწარმოე საქართველოსა“ და მსოფლიო ბანკთან გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, აქტიურად მიმდინარეობდა ეკო-მეგობრული კომპანიების თანადაფინანსება.

ევროპის საინვესტიციო ბანკსა (EIB) და სს „ლიბერთი ბანკს“ შორის - ESG სფეროში საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარებისა და მისი - ჩვენს - ლიბერთის პროცესებში სრულად იმპლემენტაციის მიზნით გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, მომზადდა არაერთი დოკუმენტი, მათ შორის, მწვანე დაფინანსების ჩარჩო დოკუმენტი და სტრატეგია, კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების შეფასების პროცედურა და ა.შ. დოკუმენტები ითვალისწინებს ისეთ ვალდებულებებს, როგორიცაა, სასესხო პორტფელში მწვანე სესხების წილის გაზრდა, კადრების ცნობიერების ამაღლების აქტივობების დაგეგმვა და ტრენინგების ჩატარება, სესხის გაცემის პროცესში კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების იდენტიფიცირება, გათვალისწინება და დაზღვევა და სხვ.

2024 წლის ჭრილში ლიბერთიმ მოახდინა, ბანკის საოპერაციო საქმიანობით გამოწვეული სათბური ემისიების დაანგარიშება, აღნიშნულის ინვენტარიზაციას ბანკი რამოდენიმე წელია ეწევა და სამომავლოდაც გააგრძელებს, სათბური ემისიების შემცირებისა და გარემოსდაცვითი მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით.

სამომავლოდ ბანკი გეგმავს, გაზარდოს აქტივობა ზემოთმოყვანილი საკითხების დარგში, მათ შორის 2025 წლის დასაწყისში დაგეგმილია ზემოთმოყვანილი დოკუმენტების დამტკიცება და მათგან გამომდინარე ვალდებულებების იმპლემენტაცია.

4.3 ადამიანის უფლებები

ადამიანის უფლებების დაცვა ბანკის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პრინციპია. ბანკი ზედმიწევნით იცავს დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებს. ბანკში არსებული შიდა პროცედურები და პოლიტიკები სრულ შესაბამისობაშია ანტიდისკრიმინაციულ კანონმდებლობასთან. სავარაუდო დისკრიმინაციის ნებისმიერ ფაქტზე ხდება სწრაფი და ეფექტიანი რეაგირება, ხოლო დისკრიმინაციის ფაქტის გამოვლენის შემთხვევაში ბანკი უზრუნველყოფს შესაბამისი ზომების მიღებას და დისკრიმინაციის შედეგების აღმოფხვრას, მესამე პირის უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების შეულახავად.

2022 წლის მაისში დამატებით გააქტიურდა „HR ანონიმი“ - ელექტრონულად შესავსები ფორმა, რომელიც საშუალებას აძლევს ნებისმიერ თანამშრომელს ანონიმურად ან არაანონიმურად (თანამშრომლის შეხედულებისამებრ) დააფიქსიროს დარღვევის ტიპი (სექსუალური შევიწროვება, ბულინგი, თაღლითობა, სხვ.), რაზეც შესაბამისი სამსახურების მხრიდან მოხდება ფაქტის მოკვლევა და ზომების მიღება.

HR ანონიმის გააქტიურებასთან ერთად, თანამშრომლებისთვის დაიგეგმა და ჩატარდა ცნობიერების ამაღლების კამპანიები:

- სექსუალური შევიწროვება
- ბულინგი
- ოჯახში ძალადობა

ასევე დაგეგმილია კამპანიები:

- ფროდი

4.4 კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა

ბანკისთვის მნიშვნელოვანია აწარმოოს საკმისი ურთიერთობა სამართლიანი, ეთიკური და კანონშესაბამისი ფორმით. ბანკის ანტიკორუფციული პოლიტიკის ელემენტები მოცემულია „კორპორატიულ სახელმძღვანელოში“ და სტანდარტულ შრომით ხელშეკრულებებში. დოკუმენტები განსაზღვრავს ბანკის თანამშრომელთა/დირექტორთა ქცევის წესებს და არეგულირებს საჩუქრის ან სარგებლის მიღების საკითხებს, რომელიც შესაძლებელია უკავშირდებოდეს მათ საქმიანობას.

ბანკი კორუფციულ რისკებს ასევე აკონტროლებს შესყიდვების პროცესშიც. ბანკის შესყიდვები ხორციელდება სატენდერო პროცედურის დაცვით, რომლის შედეგადაც გადაწყვეტილება მიიღება მიმწოდებლის შესწავლის, ინტერესთა კონფლიქტის ან/და კორუფციული რისკების გამოვლენის და აღმოფხვრის საფუძველზე.

2019 წელს მექრთამეობისა და კორუფციის საწინააღმდეგო პოლიტიკის დამტკიცებით და დანერგვით, ბანკი უპირატესობას ანიჭებს შემდეგ ღირებულებებს:

- წინდახედულ და სანდო ქცევას;
- დასაქმებულის პასუხისმგებლიანობის წახალისებას;
- საქმიანობაში გაშლილი მკლავის პრინციპის გამოყენებას, როდესაც გარიგებაში მონაწილე მხარეები არიან დამოუკიდებლები და თანაბარ პირობებში.

პოლიტიკა კრძალავს როგორც ქრთამის შეთავაზებას ან/და გადახდას, ისე მის დაპირებას, ქრთამის მოთხოვნას, აღებას ან/და აღების მხარდაჭერას ან წახალისებას ნებისმიერი ფორმით, როგორც პირდაპირ, ისე არაპირდაპირ, ისევე როგორც კორუფციულ გარიგებაში მონაწილეობას, რაც გულისხმობს როგორც ფულადი, ისე არაფულადი ღირებულების მქონე საჩუქრის მესამე პირისთვის გადაცემას ან მისგან მიღებას, დაპირებას, ასევე ნებისმიერი დაუმსახურებელი შეღავათის მინიჭებას პირადი გამორჩენის მიზნით ან/და დაკავებული პოზიციის გამოყენებას მატერიალური სარგებლის მიზნით.

4.5 დამატებითი ინფორმაცია

დამატებითი ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია ბანკის 2024 წლის პილარ 3-ის ანგარიშში რომელიც ხელმისაწვდომია ბანკის ვებ-გვერდზე:

<https://www.libertybank.ge/ka/chven-shesakheb/investorebistvis/pinansuri-inpormatsia/regulatory-financial-reporting-to-the-national-bank-of-georgia>

და სებ-ის ვებ-გვერდზე:

<https://nbg.gov.ge/supervision/banking-supervision?pageKey=pillar3Quarter>

მმართველობის ანგარიშგების წარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ბექა გოგიჩაიშვილი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

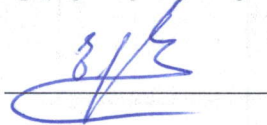
გენერალური დირექტორი

ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

8 მაისი, 2025 წ.

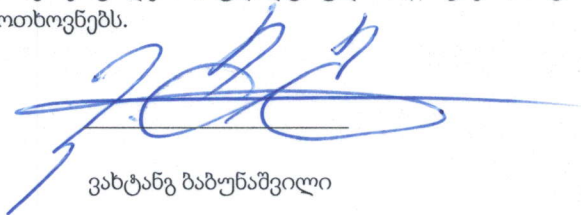
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ბექა გოგიჩაიშვილი

გენერალური დირექტორი

ვახტანგ ბაბუნაშვილი

ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

8 მაისი, 2025 წ.

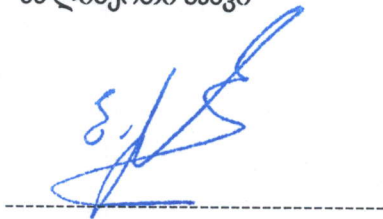

სააქციო საზოგადოება ლიბერთი ბანკის

პასუხისმგებელი პირების განცხადება

„ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად, ვადასტურებთ, რომ სს „ლიბერთი ბანკის“ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობითი ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის არის სრული, სწორი და სამართლიანი.

ბექა გოგიჩაიშვილი
გენერალური დირექტორი
სს ლიბერთი ბანკი

მურთაზ კიკორია
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე
სს ლიბერთი ბანკი

08 მაისი, 2025 წელი